ښځه او حقوق ئې

نجلۍ او نکاح ئې

اسلام څه وايي،

غربپالي مېرمني څه غواړي؟

حکمتيار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

صفحه **عنوان**

مقدمه ۱

آيا د نكاح لپاره يوازي د زوجينو توافق كافي دئ؟............................ ۹

په نكاح كي د جانبينو توافق شرط دئ ۱۶

آيا په ازدواج كي د ولي موافقه د ښځي پر آزادۍ تېرى دئ؟................ ۱۸

د ژوند همسفر په احتياط او دقت سره انتخاب كړئ ۱۹

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواكو ديني دنده......................... ۲۱

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ كه رشد؟ ۲۹

د ښځي او مېړه حقوق يو پر بل ۳۷

آيا مېړه حق لري خپله مېرمن ووهي؟... ۳۹

د زوجينو تر منځ په كورنيو چارو كي د مشورې سپارښتنه..................... ۴۴

د كورنۍ اهميت... ۴۵

د كور حرمت... ۴۷

څوك به د كورنۍ مدير او قيم وي؟ ۵۳

آيا تر يوې مېرمني زياتي ښځي درلودل جرم دئ؟ ۵۷

ولي د طلاق واك نارينه ته سپارل شوى؟... ۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

كونډې او حقوق ئې ۶۸
كونډې او مطلقه مېرمنې د خپل مېړه د انتخاب حق لري ۶۹
د مېږوښو په اړه د اسلام لارښوونه ۷۲
آيا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟ ۷۷
له زاني او زانيه سره د نکاح حکم ۱۱۰
نامحرم سړي او نامحرمې ښځې ته کتل.. ۱۱۲
له نامحرم سره خلوت ۱۳۱
د جنسي شذوذ انتهاء او بدې پايلې.. ۱۳۲
د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحيت دئ؟...................................... ۱۳۶
ولې په گواهې کې دوه مېرمنې له يوه نارينه سره برابرې دي؟ ۱۴۸
ولې لور ته د زوی په پرتله نيمايي ميراث ورکول کېږي؟ ۱۵۰
اسلام او مرييتوب ۱۵۳
غرب او د ښځو حقوق... ۱۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

په دې وروستيو کې د (قانون منع خشونت عليه زنان) تر نامه لاندې يوه سپېره، کچه او زموږ د مؤمن ولس د معتقداتو ضد ليکنه په څو پاڼو او مادو کې ولسي جرګې ته د تصويب لپاره وړاندې شوه، دا ليکنه څلور کاله وړاندې په ۱۳۸۸کال کې د کابل حکومت جمهور رئيس له لورې د قانون په توګه توشيح شوې، اړوند ادارو ته د تعميل لپاره لېږل شوې، په تېرو څو کلونو کې د نافذ قانون په توګه مراعات شوې او له مخې ئې ځينو ته سزاګانې ورکړې شوې!! د دې سپېرې ليکنې ګڼ شمېر مادې د اسلام د صريحو احکامو خلاف، د افغان ولس د غوره او منل شوو دودونو ضد او د هغه قانون مغاير دي چې د کابل امريکايي حکومت ئې د اساسي قانون په نامه يادوي!!

دا قانون نه يوازې د محتوی له پلوه ډېر ډېر پرېوتی او د افغان مسلمان ولس د معتقداتو، عنعناتو، دود دستور، او افغاني فرهنګ او کلتور مغاير دئ بلکې الفاظ او د الفاظو ترکيب ئې هم رکيك، غيرمعياري، کچه، د رسمي قاموس او ملي ترمينالوژي خلاف او ورداتي دي. ګڼ شمېر مادې ئې په

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښرګنده توګه له صریحو اسلامي اصولو سره تضاد او تعارض لري. د جمهور رئیس له لوري د دې قانون توشیح ښیي چي د کابل لاس پوڅی حکومت څومره ذلیل، پردی واك، د اسلام، ملي هویت او افغاني کلتور په وړاندي څومره بې باك او بې پروا او د خپلو حامیانو د ارضاء لپاره څنګه هر کار ته چمتو او لاس پر سینه ولاړ دئ!!

د هغو ناولو څېرو جسارت د حیرانتیا وړ دئ چي دا سپېرې پاڼي ئې د قانون په توګه وړاندي کړې دي، هغه ئې منلې دي، لاس لیك کړې ئې دي، او ځینو بې وزلو او مظلومانو ته ئې د دې قانون مطابق سزاګاني ورکړې دي. د دې قانون په وړاندي د هغو څېرو سکوت او رضایت او په دې څلورو کلونو کي د هغه په ضد له څه ویلو ډډه کول هم د حیرانتیا وړ دئ چي ځان ته مسلمان وايي او د کابل مرتد لاس پوڅي امریکایي حکومت ته د اسلامي حکومت نوم ورکوي!!

دا قانون په اصل کي د اسلام په ضد د صلیبي ښکېلاك د کرکجن پراخ فرهنګي او تبلیغاتي جنګ یوه بله بېلګه ده، هدف ئې نه د ښځو د حقوقو تأمینول دئ، نه د دې مظلومي ټولني ژغورنه او نه د دوی په خلاف د تشدد مخنیوی، په دې سپېرو پاڼو سره ئې یوازي دا هڅه کړې چي د ښځو د ځینو اسلامي حقوقو او وجائبو او په دې اړه د اسلام د ځینو اصولو او لارښوونو په اړه پوښتني راولاړي کړي او هغه د ښځو د انساني حقوقو او عدالت خلاف وښيي، دا ئې د تشدد بارز او ښرګند موارد ګڼلي: نارینه ته تر یوې ښځي د زیاتو نکاح کولو حق، د ښځي د پلار او بل ولي موافقه په نکاح کي ضروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼل، د نارینه قیمومیت په کورنۍ کې، خاوند ته دا حق ورکول چې خپله مېرمن د نشوز او اعراض په صورت کې وهلی شي، له کوره د مېرمني په وتلو کې د مېړه د موافقې لزوم، له نامحرم سره د مېرمني له خلوت او یوازې لیدلو ممانعت، د طلاق حق یوازې مېړه ته ورکول،... په قانون منع خشونت علیه زنان کې نه یوازې دغو مواردو ته د جرم په سترګه کتل شوي بلکې عامل ئې د سزا مستحق ګڼل شوی!!

د دې قانون مسوده د یوې امریکایي مېرمنې له لوري وړاندې شوې او ژباړه ئې د یوه ایراني له لوري شوې، په ژباړې کې ئې ګڼ شمېر داسې ایراني اصطلاحات راغلي چې زموږ د ملي ترمینالوژۍ خلاف دي، چې څو بېلګې ئې دا دي: استان کابل د ولایت کابل پر ځای، دادستاني د څارنوالۍ پر ځای، دادګاه د محکمې او قضاء پر ځای، رئیس دادګاه اختصاصي خانواده د محکمه اختصاصي خانواده پر ځای، معاون وزارت بهداشت د معین وزارت صحت پر ځای، معاون وزارت دادګستري د معین وزارت عدلیه پر ځای، معاون وزارت امور کشور د معین وزارت داخله پر ځای، معاون وزارت آموزش و پرورش د معین وزارت معارف پر ځای، وظایف وزارت بهداشت عمومي د وظائف وزارت صحت عامه پر ځای، وظایف وزارت کشور د وظائف وزارت داخله پر ځای، وظایف وزارت دادګستري د وظائف وزارت عدلیه پر ځای، تدابیر پیشګیرانه د تدابیر احتیاطي پر ځای، کوتاه مدت د قصیر المدت پر ځای، مجلس نمایندګان د ولسي جرګې پر ځای، به علاوه واګذاري د علاوه بر واګذاری پر ځای او ډېر نور.... دا اصطلاحات په یوه قانون کې کارول خو آخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته پرېږدئ په مطبوعاتو کې د هغوی کارول هم د قانون خلاف عمل او د پردي فرهنګ تحمیلولو شرمناکه هڅه ده. متأسفانه ځيني چې په خپله غولېدلي او د نورو غولولو هڅه کوي وايي: دا الفاظ په ایراني فارسي او افغاني دري کې شریك دي نو ځکه ئې کارول مانع نه لري، په داسي حال کې چې دا یوه مغالطه ده، استان یو ایرانی خاص نوم دئ چې د ولایت لپاره وضع شوی، وزارت کشور یو خاص ایراني نوم دئ چې د داخله وزارت لپاره وضع شوی او همداسي ټول نور اصطلاحات، پوښتنه دا ده چې تاسو له دې پرته چې ایراني فرهنګ رائج او ایرانیان ارضاء کړئ بله څه موخه درلودی شئ او کوم مجبوریت دې ته اړ کړي یئ؟ ولي مروج افغاني نومونه پرېږدئ او نامأنوس پردي نومونه کاروئ؟ کاش تاسو یوازي پښتو نومونه دري ته اړولی، تاسو خو ټولو افغانانو ته منلي او پېژندل شوي عربي الفاظ هم ایراني ته اړوئ!!

د ۱۳۹۲ کال د جوزا په میاشت کي دا سپېرې پاڼي ولسي جرګې ته د بحث او تصویب لپاره وړاندي شوې، ولي وړاندي شوې، چا وړاندي کړې، موخه ئې څه ده، دا هغه پوښتني دي چې ډېر ژر به ئې حقیقت جوت شي. د ولسي جرګې په غونډې کې هغو مېرمنو په ډېر جسارت سره له دې قانون دفاع کوله چې د یوناما د سوټې په زور ولسي جرګې ته رسول شوې دي، دوی ویل: دا قانون د جمهور رئیس له لوري توشیح شوی، عملاً نافذ دئ، او دې ته ضرورت نشته چې په ولسي جرګې کې تر بحث لاندي ونیول شي. ځینو ئې ویل: که دا قانون لغو شي نو نه یوازي زموږ د تېرو دولسو کلونو لاسته راوړني به په اوبو لاهو شي بلکي د ټولو غربي هېوادو مرستي به هم بندي شي!! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ګواښ په لومړي سر کې د هغې امریکایي مېرمنې له لوري په رسنیو کې څرګند شو چې د دغه قانون لومړنۍ مسوده د هغې له لوري وړاندې شوې او هغو افغاني مېرمنو ته سپارل شوې چې امریکایانو د ښځو د حقوقو د مدافعینو په نامه ګمارلې دي، د ملګرو ملتونو سرمنشي بانکي مون هم د دې قانون ملاتړ وکړ او د کابل حکومت چارواکې ئې وګواښل چې د دې قانون د لغو په صورت کې به د مرستندویو هېوادو غبرګون سخت وي!! د ولسي جرګې دننه او بهر ځینو استازو، علماوو، خطیبانو، استادانو، لیکوالانو، مېرمنو، محصلینو او ځوانانو مثبت او منفي عکس العملونه درلودل، غربپالو ځېرو، په غربي هېوادو پورې تړلو خبري او تصویري رسنیو د دې قانون په حمایت کې او د هغو کړیو د دریځ په رد کې پراخې تبصرې درلودې چې دا قانون ئې د اسلام خلاف ګڼلی. ما د ځینو مؤیدینو او مخالفینو نظریات د رسنیو له لارې اورېدلي، د ځینو اسلامپالو شخصیتونو دریځ او غبرګون مې په زړه پورې او د قدر وړ موندلی، خو هغه مې کافي او شافي نه دئ انګېرلی، ښايي د هغو محدودیتونو له کبله چې پر دغو رسنیو لګول شوي او د دغو رسنیو د هغه مأموریت له مخې چې ورپه غاړه دئ د دې قانون د مخالفینو آراء په سمه او صحیح توګه نه دي منعکس شوې، دا راته ضروري وبرېښېده چې په دې اړه لږ تفصیلي بحث وشي. په مقدمه کې ئې څو عرائض لرم:

- که تاسو په هېواد کې مزدوري غربپالي خبري او تصویري رسنۍ تعقیب کړې وي، هغه چې د هېواد له اشغال وروسته رامنځته شوې، شمېر ئې نږدې پنځوس تلویزیوني شبکو، یوسل پنځوس راډیوګانو او زر نشریو ته رسېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه نوي سلنه ئې د بهرنيو له لوري تمويل او توجيه کېږي، خپروني ئې د پرديو د ګټو پر محور څرخي، ځوانان د اخلاقي فساد، له دين بغاوت، له خپل ملي هويت پردي توب، له منلو افغاني دودونو سره دښمنۍ ته بلي، موسيقي، نڅا، ګنده سندري، بربنډ او د اخلاق ضد غربي، هندي او ترکي سيريالونه خپرول، قمار، شراب او نورو ګنده کارونو ته د ځوانانو تشويق، د دغو رسنيو محوري خپروني دي، مأموريت ئې دا دئ چي د افغان ولس نوی نسل په ځانګړې توګه مېرمني تر فکري او اخلاقي يرغل لاندي ونيسي، له خپل سپېڅلي ديني هويت او ملي دود دستور ئې لري او د پرديو سپك او مبتذل تقليد، غلامۍ او مرييتوب ته ئې چمتو کړي. ډېری خبريالان او تحليلګران ئې کمونيستان، بې هويته غربپال او دين دښمن ملحدين دي، قومي، ژبني، سمتي او مذهبي اختلافات راولاړوي، د مېرمنو په اړه دا وينا چي افغانستان دوی ته ستر زندان دئ، له خپلو انساني حقوقو محرومي دي، په کورنۍ کي تر تشدد لاندي دي، او دا ټول نه د دې لپاره چي د ښځو انساني حقوق تأمين شي بلکي د دې لپاره چي هغوی د غربي ګنده فرهنګ منلو ته چمتو کړي، دا صحيح ده چي په ډېرو مواردو کي افغان ښځي له خپلو انساني او اسلامي حقوقو محرومي دي، خو څومره امتيازات چي اسلام ښځو ته ورکړي په هيڅ دين، مذهب او نظام کي ئې نشو موندلی، څومره چي په افغانستان کي ښځو ته په درنه سترګه کتل کېږي نه ئې په اروپا کي بېلګه موندلی شو او نه په امريکا کي، افغان نارينه تر ښځو زيات له محروميتونو سره مخامخ دي، نارينه ته هم د واده مهر، ولور او نور مصارف ورپه غاړه دي، هم د خپلي مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library
او اولاد مصارف، باید شپه ورځ کار وکړي چې د دغو مصارفو له عهدې ووځي، که په داخل کې کار ونه مومي پاکستان او ایران ته ځي، شاقه کارونه کوي، نیول کېږي، ځورول کېږي، وژل کېږي، کړاوونه ګالي چې د خپلې مېرمنې او کورنۍ جامه، خوراك او دوا درمل برابر کړي، دا ټول کړاوونه د نارینه په غاړه وي، یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، له ډېرو کونډې او یتیمان پاته شول، خو ټول د خپلوانو په غېږ کې وپالل شول، له ټولو هغو اقتصادي ستونزو سره سره چې افغانان ورسره مخامخ دي، هرچا دا د خپلو اسلامي او افغاني اخلاق او غیرت خلاف او د مروت منافي خبره ګڼله چې د کورنۍ کونډه او یتیم ئې سؤال ته اړ شي، که داسي حالت په کوم اروپایي هېواد راغلی وی خدای خبر چي کونډې او یتیمان به ئې له کوم دردناك برخلیك سره مخامخ شوي وو، دا نن او په دې یویشتمي پېړۍ کې، د اروپا او امریکا په هر لوی ښار کې په زرګونو ښځې د خپل عزت خرڅولو له لاري خپل معیشت تأمینوي، یوازي د لندن په ښار کې اویا زره مېرمني؛ دې ګنده او د انساني فطرت خلاف کار ته اړي شوې او دولت ته د خپلو عوائدو کمیشن ورکوي!!

- د دغو مزدورو رسنیو په لومړیتوبونو کې څو سپېره او کرکجن موارد په څرګنده توګه تر سترګو کېږي: ۱- هغه څه غندل چي دوی ئې د مرد سالاري په نامه یادوي او هدف ئې د نارینه قیمومیت او مدیریت په کورنۍ کې غندل او ختمول او د کورنیو افغاني جوړښت له منځه وړل دي، ۲- نڅا، سندرو، شراب، قمار، بربنډتوب، اسلامي اصولو ته شا کولو او ملي دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لګته وهلو ته د مېرمنو هڅول، ۳- د مبتذلو غربي، ترکي او هندي فيلمونو له لارې د الحادي او دين دښمن غربي فرهنګ په ګنده خم کې د مېرمنو رنګول، ٤- اسلام او زموږ ملي عنعنات د هغو ستونزو اصلي عامل ګڼل چې ولس په عامه توګه او افغان مېرمني په ځانګړې توګه ورسره مخامخ دي، ٥- د مېرمنو په ضد هغه تاو تريخوالی چې منشأ ئې جهل او له اسلامي لارښوونو لرې والی دئ اسلام ته منسوبول او دا په داسي حال کې چې دغه تاو تريخوالي له هغه وروسته پراخ ابعاد غوره کړل چې زموږ هېواد صليبي ځواکونو اشغال کړ او دغه رسنۍ ئې د اخلاقي فساد خورولو لپاره رامنځته کړې، د همدغو له کبله وو چې په هېواد کې په پراخه پيمانه د نيشه ئي توکو د کر او توليد لړۍ پيل شوه؛ په شرابو او مخدره موادو د ځوان نسل په ځانګړې توګه د افغاني مېرمنو روږدي کېدو لړۍ پيل شوه، او په همدې تناسب د مېرمنو له لوري د ځان وژنو کچه په بې سابقه توګه لوړه ولاړه، کورنی تاو تريخوالی زيات شو، په ناموسي قتلونو کې زياتوالی رامنځته شو، د طلاقونو او د کورنيو د متلاشي کېدو کچه لوړه شوه.

حکمتيار

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د نکاح لپاره یوازي د زوجینو توافق کافي دئ؟

غربپالي مېرمني او د دوی غربي استادان د نکاح په اړه په دوو خبرو ډېر ټینگار او اصرار کوي: ۱- یوازي د ښځي او سړي تر منځ خپل منځی توافق د نکاح لپاره کافي گڼي او د دواړو لوریو د خپلوانو (مور، پلار او بل ولي) توافق ضروري نه بولي، ۲- دې ته ترجیح ورکوي چي نکاح د ځوانۍ او پېغلتوب په لومړیو کي ترسره نشي، موخه ئې یا دا ده چي د ژوند دا برخه د آزاد جنسي تلذذ په حالت کي تېره شي او یا دا چي په واده کي ځنډ د نفوس زیاتوالي په مخنیوي کي ممد دئ .

په دغو دواړو مواردو کي د دوی دریځ نه یوازي د اسلام خلاف دئ بلکي د علم، عقل او فطرت خلاف هم دئ، په دې اړه څو خبري د یادولو وړ دي:

- علمي څېړنو ثابته کړې ده چي څوك په ځوانۍ کي واده وکړي اولاد به ئې تر هغه چا زیات روغ، پیاوړی او له عقلي پلوه وړاندي وي چي په زړښت او له دېرش کلنۍ وروسته واده کوي.
- د غرب آزاد، گنده، غیر مهذب او غیر قانوني جنسي تعلقاتو وښوده چي دا بې مهاره جنسي شذوذ انسان او انساني ټولني ته څومره ستري ستونزي راولاړوي، د ایډز خطرناکه او وژونکې بیماري د همدې غیر فطري ښکارندویي زېږنده ده او ورځ په ورځ زیاتېدونکي ناموسي قتلونه له دغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتنې خپروبه کېږي.

- کله چې انسان د بلوغ سن ته ورسېږي، له فطري او جسمي پلوه د ازدواج وړتيا ترلاسه کړي، ولې او د کوم علمي او عقلي دليل له مخې به د هغه ازدواج ناسم او غير مجاز عمل ګڼو؟!! په ټولو ژوو کې دا فطري قانون نافذ او مرعي الاجراء دئ چې هر يو ئې له بلوغ وروسته ځان ته جوړه غوره کوي او بېله کورنۍ جوړوي، ولې به انسان له دې عمومي، فطري او طبيعي قانون مستثنی کوو، د دې استثناء لپاره به کوم علمي او عقلي دليل وړاندې کوو؟!!

- د ازدواج د ځنډولو منصوبه د هغو له لوري وړاندې شوې چې د انسانانو ډېربشت د اقتصادي ستونزو عامل ګڼي، دا په داسې حال کې چې د نړۍ اقتصادي ستونزې له هغه ظالمانه اقتصادي نظام راولاړې شوې چې د امکاناتو د غيرعادلانه وېش له کبله رامنځته شوی.

قرآن دا د فرعوني نظام يوه اساسي نښه ګڼي چې د مظلوم، مستضعف او بې وزلي قوم له ډېرېدو به وېره لري او د دوی د شمېر راکمولو هڅه به کوي. قرآن وايي: فرعون د بني اسرائيلو د زامنو د وژلو لړۍ په دې موخه پيل کړه چې دوی په ضعف او ناتوانۍ کې وساتي او پرې نږدې شمېر ئې زيات شي، قرآن د بني اسرائيلو لپاره د (مستضعف) اصطلاح کارولې، په دې لفظ کې دغه معنی نغښتې ده چې حاکم نظام په ناتوانۍ او ضعف کې د دوی د ساتلو هڅه کوله. دا اوس چې تاسو ګورئ غرب او په سر کې ئې امريکا، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چې د درېيمې نړۍ ولسونه دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته اړ کړي چي د اولاد پیدا کولو بهیر کنټرول کړي او د خپل نفوس د سریع زیاتوالي مخه ونیسي، دوی خلکو ته دا وایي چي د نفوس زیاتوالی د فقر باعث دئ، حال دا چي په زمکه کي د رزق او روزي موجود وسائل هومره دي چي د موجوده شمېر څو برابره انسانانو ته روزي ورکولی شي، په ټولنه کي فقر او لوږه له دې نه ده راولاړه شوې چي د رزق او روزي وسائل د نفوس په تناسب نه دي، برعکس د فقر اصلي عامل د زمکي د وسائلو او شتمنیو غیرعادلانه وېش دئ، دا ستونزه له طبقاتي نظام راولاړه شوې، دا د غرب د پانګوال او ظالمانه اقتصادي نظام زېږنده ده. دا د انسانانو له خپلو ظالمانه تصرفاتو او غیرعادلانه وېش راولاړه شوې ستونزه ده چي د شتمنیو لویه برخه ئې د محدود شمېر شتمنو په لاس کي ده او اکثریت ئې د ژوند له ضروري اړتیاوو محروم دي او همدغو محرومانو ته په دروغو ویل کېږي چي ستاسو د فقر او لوږي وجه د نفوس زیاتوالی دئ، شمېر مو کم کړئ، د ازدواج نېټه د عمر پای ته وځنډوئ، په یوه او دوه اولادونو اکتفاء وکړئ چي اقتصادي ستونزه مو حل شي. د تېري زمانې فرعونیانو ئې زامن په چاړو حلالول خو د اوس زمانې فرعونیان ئې په څو تابلیټونو د مور په رحم کي وژني.

دې ته مو باید پام وي چي د بني اسرائیلو د عروج او زوال په قصه کي هغه ثابت الهي سنن توضیح شوي چي تل تکرارېږي، انساني تاریخ په حقیقت کي د هغو پېښو د تکرار اوږده قصه ده چي د بني اسرائیلو په قصه کي ئې تاریخي بېلګي ګورو. هره زمانه څانته فرعون لري او په مقابل کي ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسی علیه السلام په څېر یو مجاهد، تل به ګورئ چې د مجاهدینو په لیکو کې ټګمار سامري راپیدا شي او مجاهدین د الله له بندګۍ د سخوندر په څېر د یوه جعلي او کاذب معبود بندګۍ ته بیايي، د زماني په هر پړاو کې به د بلعم بن باعوراء په څېر د ټګمارو مذهبي مشرانو شاهد وئ، هغه چې دین په دنیا پلوري، د مذهب تر نامه لاندي د فرعون ملګرتیا او د موسی مقابله کوي، تل به قارون د فرعون په خوا کې ګورئ او فرعوني نظام به د خلکو د زامنو د وژلو او د ولس د شمېر کمولو هڅه کوي!!

قرآن نه یوازي د فرعون په قصې کې د نفوس کمولو هڅه فرعوني نظام ته منسوبوي بلکي په لاندي آیت کې د خلکو مال په ناحقه خوړل د خلکو له وژلو سره مترادف ګڼي او دواړه څنګ په څنګ کې یادوي او فرمايي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٢٩ النساء: ٢٩

اې مؤمنانو! مالونه مو په خپل منځ کې په ناروا مه خورئ، مګر دا چې ستاسو د رضامندۍ تجارت وي او ځان وژنه مه کوئ، یقیناً چې الله درباندي مهربانه دئ. او چا چې په تېري او ظلم سره دا کار وکړ، حتماً به ئې اور ته ننباسو او دا خو الله ته آسان دئ.

په دې مبارکو آیتونو کې د مسلمانانو ترمنځ د اقتصادي اړیکو په ارتباط څو اساسي لارښووني شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په ناروا به يو د بل مال نه خوري. په دې کې ټولو هغو ناراوو لارو ته اشاره شوې چې اسلام حرامې کړې، ربا، قمار، احتکار، دوکه، رشوت، د حرامو شيانو تجارت او نور.
- تجارت درته جائز دئ، په دې سره کولی شئ يو له بله جائزه گټه ترلاسه کړئ، خو په تجارت کې به د طرفينو رضايت په پام کې نيسئ، يو به د بل له مجبوريتونو ناروا گټه نه اوچتوي.
- له ځان وژلو ډډه وکړئ، مبادا د فقر له وجهې او يا د فقر له وېرې ځان يا خپل اولاد ووژنئ. د الله له رحمته مه مأيوسه کېږئ.
- خو که دا انسان وژنه له ظلم او تېري راولاړه شوې وي او د انسانانو د مرگ او وژل کېدو عامل ظلم او تېرى وي، نو دا ظالمان او تېرى کوونکي دي د الله عذاب ته انتظار وکړي. د دې معنى دا ده چې مبادا کوم انسان په ظلم او تېري سره ووژنئ او يا داسې اقتصادي نظام رائج کړئ چې د نېستمنو د مزيد نېستمن کېدو باعث شي او د دوى په تدريجي مرگ منتج شي. دا اوس چې غربي استعمار په نړۍ باندې کوم اقتصادي نظام مسلط کړى، نړۍ ئې په بډايو او فقيرو هېوادو وېشلې، يو له ډېرو خوړو چوي او بل د يوې گولۍ وچې ډوډۍ له نه موندلو مري، يو د پړسوب او پرېړتوب بيمارېو لپاره دواگانې او علاجونه لټوي او بل سل او ملاريا وهلى، د هډوکو له پاسه ئې له پوستکي پرته بل څه نشته، يو په سترو سترو افسانوي بنگلو کې هم قانع نه وي او بل يا له زړوکو جوړې شوې خېمې کې يا له ټيم جوړې شوې گوډلې کې د ژمي سړې شپې يا د دوبي تودې ورځې تېروي، د غرب ظالمانه پانگوال نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوري په ځېر د وروسته پاته هېوادونو د مظلومو ولسونو ويني زبېښلي، ظالم او بې رحمه حکومتونه، جنرالان او پاچايان ئې ورباندي مسلط کړي، د دوی شتمنۍ ئې غارت کړې، يوه ټوټه اوسپنه او پلاستيك د سرو زرو په بيع ورباندي پلوري، جنرالان ئې شتمنۍ په وسلو مصرفوي خو دا وسلې د دې پر ځای چي د دښمن په ضد استعمال شي پخپله د ولس د ځپلو لپاره کارول کېږي، په تېرو پېړۍ کې به استعماري ځواکونو د خپل فوځ په زور ملکونه نيول او خپلو کمپنيو ته به ئې سپارل، خو اوس د دغو هېوادونو خپل فوځونه دا کار ورته کوي. څو جنرالان په ارزانه بيع واخلي، هم فوځ د دوی په ولکه کې راشي او د قيامونو د ځپلو لپاره ترې کار اخلي او هم د کودتاګانو له لاري نظامونه او چارواکي ئې يو په بل بدلوي. د قرآن په دغه وينا کي دا ټول حقائق توضيح شوي، واقعاً چي په ناروا سره د خلکو مال خوړل، د انسانانو د مرګ او هلاکت لوی عامل دئ.

- اسلام د نکاح تړون ته د داسي تعهد او تړون په سترګه ګوري چي د دوو انسانانو (نر او ښځي) تر منځ د يوه نوي ګډ ژوند بنسټ جوړوي، يوه نوې کورنۍ رامنځته کوي، د نسل د دوام شرائط برابروي، اولاد ته د پالني او روزني مصئون او خوندي غېږ جوړوي، د انسان جنسي اړتيا له قانوني او صفا لاري رفع کوي، په دې نکاح سره دواړه لوري په خپلو کي ژمنه کوي چي د ژوند په سفر کي به ځنګ په ځنګ ورواندي درومي، په ملګرتيا کي به ئې وفا، اخلاص، مينه او صداقت وي، د يوه غېږ به د بل لپاره داسي پناه ځی وي چي له جنسي انحراف ئې ساتي، اسلام په نکاح کي د جانبينو د توافق او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نوموړي تعهد او ژمني ترځنګ دا هم ضروري ګڼي چي نکاح د جانبینو د کورنیو او اولیاءو په رضایت او توافق ترسره شي، موخه ئې د اولاد درلودل او د یوې نوې کورنۍ جوړول وي، د نکاح ژمنه او تړون قانوني او ښکاره وي، نور هم پرې خبر شي، د دې لپاره ئې د ولیمې په نامه محفل جوړول او خلك ورته رابلل غوره دود ګڼلی او حتی د دریا وهلو اجازه ئې ورکړې، او دا ټول د دې لپاره چي نور خلك هم له دې تړون او ژمني خبر شي او له دې ښکاره نکاح وروسته د ټولني هر غړی د دې تړون درناوی وکړي او په دې اړه قانوني پولي داسي مراعات کړي او له ړنګولو ئې ډډه وکړي لکه چي د نورو ملکیتونو په اړه خپل او د بل حد مراعاتوي او له قانوني پولو اوښتل تېری او تجاوز ګڼي. اسلام وايي: نکاح به د اولاد درلودو په موخه وي نه د جنسي غریزې د اشباع په موخه.

- غربي منحط فرهنګ موږ ته وايي: د انسانانو د ډېرښت مخنیوی وکړئ، چرګان، خوګان او سویان زیات کړئ!! له یوې خوا داسي ماشینونه جوړوي چي په سریع توګه او له طبیعي بهیر پرته له هګیو چوچونې راوباسي خو بلي خوا ته داسي دواګاني بازار ته راباسي او په پراخه پیمانه تبلیغات ورته کوي چي د حمل په مخنیوي او د سقط جنین په کار کې له مېرمنو سره مرسته کوي، ځوانانو او پیغلو ته وايي: له نکاح ډډه وکړئ، او د خپلو جنسي اړتیاوو رفع کولو لپاره GIRL FRIEND او BOUY FRIND(ملګرې نجلۍ او ملګری هلك) غوره کړئ، د حمل مخنیوي لپاره له دواګانو استفاده وکړئ!!! نه پوهېږو د کوم انساني معیار له مخي دا د عقل، انساني عاطفې او فطري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سننو مخالف کار د توجیه وړ دئ، اسلام وایي: کله چي ځوانی ته ورسېدئ که توان ئې لرئ نو واده وکړئ، غوره مېرمن هغه ده چي ودود (مینه ناکه) او ولود (د زیات اولاد زېږوونکې) وي، کومه مؤمنه مېرمن چي دوه او تر هغه زیات اولاد وروزي جنت به ئې د پیغمبر علیه السلام خوا ته وي، که نکاح درته مقدور نه وي نو د عفت او صبر لمن کلکه ونیسئ، د روژې په نیولو سره خپلي نفسي غوښتني مهار کړئ او له ناروااوو لارو ډډه کوئ.

په نکاح کې د جانبینو توافق شرط دئ

اسلامي شریعت د نکاح او یوې نوې کورنۍ د جوړلو لپاره د جانبینو توافق شرط کړی، او د جانبینو د کورنیو تر منځ توافق ئې غوره او ګټور ګڼلی، دواړو ته په ښه سلوك او په خپلو کې په مشوره توصیه کوي، د لانجو غوځولو لپاره دواړو ته د صبر، زغم او عفوې سپارښتنه کوي او که په دې ئې لانجه حل نه شوه، د دواړو خپلوانو ته وایي چي مداخله وکړي او ستونزه حل کړي، د روغي جوړي لپاره دي په ګډه د مصالحې کوم هیئت او جرګه غوره او لانجه دي حل کړي، که په دې هم مشکل حل نه شو نو مېړه ته ئې د طلاق واك ورکړی، په داسي حال کې چي وایي: د الله په وړاندي تر ټولو کرکجن حلال کار طلاق دئ. طلاق ئې له هغې ترخې دوا سره تشبیه کړی چي ډاکټر ئې د علاج لپاره ناچار خپل بیمار ته ورکوي. د نکاح او طلاق په اړه د اسلامي شریعت لارښووني داسي دي چي هم د مېړه او ښځې ترمنځ ګډ ژوند د مینې، پېرزوینې او احترام په فضاء کې وي او هم ئې د مجبوریت

(c) ketabton.com: The Digital Library
په صورت کې بېلېدل په ښه او غوره توګه، داسې ضوابط ئې وضع کړي چې دا معامله د دوو کورنیو ترمنځ د نږدې والي ذریعه وي نه د منافرت او دښمنۍ باعث.

د طلاق واك نارینه ته او په مقابل کې ئې د مهر حق ښځې ته ورکړی شوی، دا مهر د ښځې د مستقبل لپاره ډېر حکیمانه او غوره تضمین دئ، چې مېړه ونشي کولی بې موجبه خپلې مېرمني ته طلاق ورکړي، یا د دې لپاره چې د هغې پېغلتوب ختم او د ځوانۍ ښایست ئې نه وي پاته او مېړه ئې غواړي له دې ځان خلاص کړي او بله پېغله او ښایسته وکړي، یا هسې تر دې ئې بله خوښه شوې وي، دې ته طلاق ورکړي او په بلې ئې بدله کړي، د دې لپاره چې ځوك د ښځو په برخلیك لوبې ونکړی شي، اسلامي شریعت د مهر حق ښځې ته ورکړی او د همدې لپاره شریعت د مهر لپاره خاص حد نه دئ ټاکلی، دا اختیار ئې ښځې ته ورکړی چې د خپل مستقبل د تضمین لپاره له مېړه څه ترلاسه کول ضروري ګڼي، که مېړه ښځې ته طلاق ورکوي نو دا حق نه لري چې دې ته له ورکړو شیانو د مهر په شمول څه ترې بېرته واخلي، خو که ښځه د طلاق غوښتنه کوي نو بیا به دې ته خود تیاربږي چې له مېړه اخیستی مهر بېرته مسترد کړي او په دې سره د دوی لانجه پای ته ورسېږي. د درېیم ځل طلاق معنی دا ده چې دا دواړه نور د ګډ ژوند وړتیاوې نه لري، خو که دې ښځې له بل سره نکاح وکړه او دا نوې نکاح هم په طلاق منتج شوه، ښایي دې ترخې تجربې لومړنۍ جوړه دې نتیجې ته رسولې وي چې یو ځل بیا ګډ ژوند پیل کړي، دوی ته د دې کار اجازه ورکړی شوې، خو په

(c) ketabton.com: The Digital Library
دې شرط چې يو د بل د حقوقو د مراعات اراده او توان په ځان کې وګوري.

الله تعالی سړي ته د رجعت جواز د دې لپاره ورکړی چې مېړه او مېرمني ته ئې د تجديد نظر او په خپلو کړو وړو د بيا کتني فرصت ورکړي، د موقت بېلتون په دوران کې دواړه دا وګوري چې د تل لپاره يو له بل بېلتون؛ دوی دواړو او اولادونو ته ئې څومره ستونزي راپيدا کوي، خو مبادا له دې رخصت او جواز غلطه استفاده وشي او مېړه د ښځې د ځورولو لپاره ترې کار واخلي. الله تعالی داسي کار په الهي آيتونو ملنډې وهل او په خپل ځان له ظلم کولو سره مترادف ګڼلی او دا ئې د هغه الهي نعمت ناشکري ګڼلې چې د کتاب او حکمت په بڼه کې د دوی په برخه شوی. دوی بايد متوجه وي چې معامله ئې له هغه عليم خدای سره ده چې په هر څه پوه دئ او د دوی هيڅ څه ترې پټ نه پاته کېږي.

آيا په ازدواج کې د ولي موافقه د ښځې پر آزادۍ تېری دئ؟

د اسلامي ضوابطو په اړه د هغه چا اعتراض ډېر بې بنسټه او غلط دئ چې وايي په ازدواج کې د ولي موافقه لازمي ګڼل د ښځې د بشري حقوقو خلاف شرط دئ!! هغوی نه پوهېږي چې دا موافقه څومره اهميت لري او له عدم مراعات ئې څومره ستونزي راولاړېږي. هومره چې مور او پلار د خپلې لور مستقبل په پام کې ساتي او د خپلو تجربو له مخي هغې ته سمه لار ښودلی شي او ښه مشوره ورکولی شي، په خپله دا ئې نشي کولی. دا خو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور پلار په اندازه تجربه لري او نه معرفت، ډېر ځله داسي واقع کېږي چي هغه د جذباتو او احساساتو له مخي فيصله وکړي، د چا حسن، لباس او ظاهري وضع ئې تر اغېز لاندي راولي، جذباتي فيصلې ته ئې وهڅوي، خو مور پلار ئې ډېرو نورو اړخونو ته هم توجه کوي او د خپلې لور مستقبل او ښه ژوند په پام کي نيسي.

کوم زوی او لور چي د مور او پلار له موافقې پرته له داسي چا سره نکاح کوي چي هغوی ورسره موافق نه وي، په حقيقت کي د يوې نوې او نه آزموېل شوې اړيکي لپاره ګڼ شمېر ژوري او له ميني او پېرزويني ډکي اړيکي شلوي، آيا صحيح ده چي مور او پلار دومره بې ارزښته وګڼل شي چي زوی او لور ئې د خپلې نکاح په اړه د هغوی رأيې ته اعتناء ونه کړي، د هغوی خوښي او رضايت پرته عمل وکړي او ځان پر دې هم مکلف ونه ګڼې چي د هغوی قناعت او موافقه ترلاسه کړي؟!! دا رأيه يوازي هغه څوك ورکولی شي چي موخه ئې د کورنيو ړنګول وي نه جوړول!!

دا جنابان دې ته تيار نه دي چي کومه سپرلۍ ئې د بل له سپرلي سره په خپل سر ولاړه شي، بل ته ځنګه وايي چي ستا لور کولی شي له هغه چا سره په خپل سر او ستا له خبرولو پرته ولاړه شي چي ته ئې ورته مناسب نه ګڼې!!

د ژوند همسفر په احتياط او دقت سره انتخاب کړئ

اسلام مور ته سپارښتنه کوي چي د ژوند همسفر په انتخاب کي دقت

(c) ketabton.com: The Digital Library

او احتياط وکړو، په دې اړه زموږ پرېکړه پر جذباتو ولاړه نه وي، دا حقيقت بايد په پام کې ولرو چې په نکاح سره د يوې نوې کورنۍ بنسټ اېښودل کېږي، دوه کسان په خپلو کې تعهد کوي چې د ژوند په دې سفر کې به يو د بل مخلص او صادق ملګري وي، په دې اوږده سفر کې د دوی تر منځ فکري وحدت تر بل هر څه زيات مهم او ضروري دئ، د دوی دواړو لپاره هم او د اولاد لپاره ئې هم، د دې همسفر او ملګري په غوره کولو کې تر هر څه زيات بايد د هغه ايمان او عقيدې ته اهميت ورکړی شي، يوازې يو مؤمن همسفر به د ژوند په لوړو ژورو کې ستا ډاډمن مټ وي، بل ته به پر تا ترجيح نه ورکوي، نه به له تا سره خيانت کوي او نه ستا له اولاد سره، که د همسفر په غوره کولو کې؛ دې ته توجه ونکړې او د مال، جمال او حسب او نسب له مخې ئې غوره کړې، نو يا به دا ملګرتيا لنډه ثابته شي، يا به کور درته تنور شي او يا به ئې پايله د جهنم اور شي، ستا لپاره هم او ستا د اولاد لپاره هم، پيغمبر عليه السلام په دې اړه څومره عبرتناکه وينا لري:

عن أنس بن مالك قال سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول من تزوج امرأة لعزها لم يزده الله إلا ذلا ومن تزوجها لمالها لم يزده الله إلا فقرا ومن تزوجها لحسنها لم يزده الله إلا دناءة ومن تزوج امرأة لم يتزوجها إلا ليغض بصره أو ليحصن فرجه أو يصل رحمه بارك الله له فيها وبارك لها فيه. رواه الطبراني

انس رضی الله عنه وايي: له رسول الله صلی الله عليه و سلم مې واورېدل چې فرمايل ئې: چا چې کومه ښځه د هغې عزت ته په پام سره نکاح کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله به ئي له ذلت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي د هغې د مال په وجه په نکاح کړه نو الله تعالی به له فقر پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي د هغې د حسن په وجه په نکاح کړه، نو الله تعالی به له دنائت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چي کومه ښځه يوازي د دې لپاره په نکاح کړه چي خپلي سترګي (له ګناه) راتم کړي او يا خپل عورت حفظ کړي او يا د خپلوۍ اړيکي ټينګي کړي نو الله تعالی به دوی دواړه يو بل ته د برکت باعث کړي.

عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال تنكح المرأة لأربع لجمالها ولحسبها ولمالها ولدينها فعليك بذات الدين.

له ابو هريرة رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: ښځي د څلورو خصلتونو له مخي په نکاح کيږي: ښايست ئې، حسب و نسب ئې، مال ئې او ديانت ئې، نو ته ئې ديندراه غوره کړه.

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواکو ديني دنده

قرآن ټول مسلمانان او د دوی چارواکي که دا پلار وي او که بل ولي او حکومتي چارواکي پر دې ګمارلي چي د پېغلو او ځوانانو د نکاح بند و بست وکړي، دوی ته لارښوونه کوي چي اقتصادي ستونزي بايد د دې کار مانع نشي، قرآن په دې اړه فرمايي:

وَأَنكِحُواْ ٱلۡأَيَٰمَىٰ مِنكُمۡ وَٱلصَّٰلِحِينَ مِنۡ عِبَادِكُمۡ وَإِمَآئِكُمۡۚ إِن يَكُونُواْ فُقَرَآءَ يُغۡنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ۳۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَلۡيَسۡتَعۡفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغۡنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۗ
وَٱلَّذِينَ يَبۡتَغُونَ ٱلۡكِتَٰبَ مِمَّا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ فَكَاتِبُوهُمۡ إِنۡ عَلِمۡتُمۡ
فِيهِمۡ خَيۡرٗاۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِيٓ ءَاتَىٰكُمۡۚ وَلَا تُكۡرِهُواْ
فَتَيَٰتِكُمۡ عَلَى ٱلۡبِغَآءِ إِنۡ أَرَدۡنَ تَحَصُّنٗا لِّتَبۡتَغُواْ عَرَضَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۚ
وَمَن يُكۡرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعۡدِ إِكۡرَٰهِهِنَّ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣٣

النور: ۳۲-۳۳

او خپل بې واده (نارينه او ښځې) او خپل بې واده صالح مريان او وينځې واده کړئ، که فقيران وي الله به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او الله پوه د وسعت خاوند دئ، او هغه چې واده نه مومي تر هغه دې عفت غوره کړي چې الله ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او ستاسو په لاس کې هغه (مريان او وينځې) چې د مکاتبت غوښتنه کوي نو مکاتبت ورسره وکړئ که کومه ښېګڼه په کې وګورئ، او د الله له هغه مال څه ورکړئ چې تاسو ته ئې درکړی، او د دنيايي ګټې په لټه کې خپلې وينځې بدلمنۍ ته مه اړباسئ، (خاصتاً) که هغوی پاک لمنې غواړي، او څوك چې هغوی اړباسي نو يقيناً چې الله د دوی له اړ کېدو وروسته (ورته) مهربان بخښونکی دئ.

په دې مبارکو آيتونو کې دا لارښوونې ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي چې د خپلو بې واده او مجردو نارينه او ښځو او د بې واده صالح مريانو او وينځو د واده بند و بست وکړي، د بدلمنيو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
اخلاقي فساد د مخنیوي تر ټولو اغېزمنه او ډاډمنه طریقه دا ده چي بلوغ ته رسېدلي ځوانان او پېغلي او له واده پاته شوي نارینه او ښځي واده کړې شي او د اوږدې مودې لپاره د مجرد پاته کېدو مخنیوی وشي، د کورنۍ مشران او د ټولني واکمنان باید دې لوري ته خاصه توجه وکړي او هغه خنډونه له منځه یوسي چي نکاح پېچلې او ځنډمنه کوي.

- فقر او اقتصادي مشکلات باید په واده کي د ځنډ باعث نشي، نه دي واده کوونکي د خپلو اقتصادي ستونزو له کبله او یا له دې وېري چي واده به ئې له اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ کړي د واده کار ځنډوي، او نه دي پلرونه دا غلطي کوي چي کوم صالح او نېك انسان ته د خپلي لور له ورکولو له دې کبله ډډه وکړي چي هغه نېستمن او فقیر دئ. باور او هیله ئې باید دا وي چي الله تعالی به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، دا لارښووني د هغه الله تعالی له لوري دي چي ښه پوه او د وسعت خاوند دئ، په هغه څه مو ګماري چي ستاسو خیر په کي مضمر دئ، که د علیم خدای په لارښوونو عمل وکړئ له تنګسې به مو وباسي او پراخي به درپه برخه کړي.

- هغه چي د واده توان نه لري او امکانات ئې نه مومي تر هغه دي د عفت لمنه کلکه ونیسي او په ګناه کي له پرېوتو دي ځان وساتي چي الله تعالی ئې په خپل فضل سره شتمن کړي. له شتمن کېدو سره سم دي له ځنډ پرته دا کار وکړي.

- کوم مریان او وینځي چي د مکاتبت غوښتنه کوي، غواړي له غلامۍ وژغورل شي او د آزاد او خپلواك انسان په څېر ژوند وکړي، خپله آزادي پېري،

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مالك سره داسي تړون ته چمتو کېږي چي د خپلي آزادۍ په بدل کي کومه مالي معاوضه يا کوم ګټور کار ترسره کړي، نو الله تعالی مؤمنانو ته لارښوونه کوي چي نه يوازي داسي تړون ته چمتو شي بلکي مالي مرسته ورسره وکړي او له هغه مال يو څه ورکړي چي الله تعالی د دوی په واك کي ورکړی، خو مشروط په دې چي په هغه کي کومه ښېګڼه وګوري، د آزاد ژوند لپاره ئي مستعد ومومي، په دې پوه شي چي هغه دومره اهليت او کفايت لري چي خپل کارونه په سمه توګه ترسره کړي او د يوه صالح او نېك انسان په توګه آزاد ژوند وکړي. داسي نه چي آزادي ورته له اخلاقي حدودو د وتلو لار پرانيزي او بدو کارونو ته مخه کړي.

- مؤمنانو ته سپارښتنه شوې چي د دنيايي ګټي په لټه کي خپلي وينځي بدلمنۍ ته اړي نه کړي، خاصتاً که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چي هغوی اړباسي نو يقيناً چي الله د دوی له اړ کېدو وروسته ورته مهربان بخښونکی دئ. لکه چي ومو ليدل تر دې وړاندي د دوی په اړه دا مهمي سپارښتني وشوې چي د واده بند وبست ئي وکړئ او که ئي آزادي غوښته او تاسو د آزاد ژوند اهليت په کي وليد، آزاد ئي کړئ او مرسته ورسره وکړئ، دلته د هغو ذليلو انسانانو په کرکجني کړني نيوکه کوي چي د وينځو د ناموس او عفت سوداګران دي، د دنيوي ګټي په موخه له وينځو د فاحشو او عزت پلورو په توګه استفاده کوي، تر اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، وينځي به د همدې حرفې لپاره کارول کېدې، په جاهلي ټولنو کي، که دا تر اسلام وړاندي وې او که نن او په يوويشتمي پېړۍ کي، هلته چي دين

(c) ketabton.com: The Digital Library
حاکم نه وي، او د حلال او حرام پولي د الهي دين له مخي نه ټاکل کېږي، هلته چي د شيطان پاچايي وي، هلته چي انسان د خپل هوس بنده وي، نو هلته به د شهوت مهارول او حلال او حرام، جائز او ناجائز ته حدود او پولي ټاکل؛ نه يوازي ممکن نه وي بلکي کرکجن به ګڼل کېږي او په وړاندي به ئې حساسيت ښودل کېږي، ناموس پلورنه او بدلمني به په ګټوري تجارتي حرفې بدلېږي، له اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، نن د غربي ټولني حالت همداسي دئ، که تاسو د غربي ټولني هر لوري ته مخ واړوئ؛ د دې ګنده او د انساني فطرت ضد عمل مظاهر به له ورايه وګورئ، په بازار کي، په مغازه کي، په هوټل کي، په بانك کي، په دفتر کي، د جمهوري رياست له ماڼۍ د ټرافيك تر غرفې، حتی په کليسا کي به د دې آثار او اغېز وموموئ، دا نن د لندن په ښار کي تر اويا زره زياتي د عزت پلورني او بدلمنۍ رسمي هټۍ دي چي دولت ته کميشن ورکوي!!! له همدې لاري دولت تر لاسه کېږي، له همدې لاري لوړو مقاماتو ته د رسېدو دروازې پرانيستل کېږي، استخباراتي شبکې له همدې دام جوړوي، پټو اسرارو ته لار مومي، وبه ګورئ چي د ژوند پر هري برخي د دې ګنده حرفې تور وزر غوړېدلی. اسلام راغی، د فکري، اخلاقي، اجتماعي او اقتصادي اصلاحاتو لړۍ پيل شوه، هغه چي په پرونۍ جهل ځپلې او شرك وهلې ټولني کي د امتيازاتو خاوندان ول، چا له مذهب ځان ته حرفه جوړه کړې وه، چا ته د ټولني اجتماعي جوړښت واکمني وربه برخه کړې وه، چا د ټولني له مخکنيو اقتصادي مناسباتو بې شمېره ګټې ترلاسه کولې، خوك په اخلاقي فساد اخته وو او له آزادو جنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library
اړیکو ئې خوند اخیست، او چا د عزت او ناموس سودا ګرې کوله، دوی ټولو اسلام ځان ته ګواښ ګڼلی او په خپل خپل وار او خپل خپل وخت کې ئې د اسلام مقابله کړې، په مکه کې د دې مخالفت مشري د ابو جهل په غاړه وه او په مدینه کې د عبد الله بن ابی بن سلول، یوه ځرګنده مقابله کوله او له خپل پلرني مذهب د دفاع تر نامه لاندې، بل په پټه مقابله کوله او د اسلام په جامه کې، د عبدالله بن ابی بن سلول دښمني تر ابو جهل خطرناکه وه، د افك هغه فتنه چې د النور په مبارکې سورې کې پرې بحث شوی د ده له لوري راولاړه شوې وه، دی شتمن وو، د ټولني مخکني جوړښت مرفه ژوند ورپه برخه کړی وو، وینځې او غلامان ئې درلودل، خپلې وینځې ئې عزت پلورني ته اړې کړې وې او له دې لارې ئې عوائد ترلاسه کول، مدینې ته د رسول الله صلی الله علیه و سلم په راتلو سره هغه نه یوازې خپل مخکنی مقام او اعتبار له لاسه ورکړ بلکې دغه بازار ئې هم سوړ شو، د اسلام پر اخلاقي اړخ برید کول د ده یو ضرورت وو، هغه په دې موخه د افك فتنه راولاړه کړې وه او هغې ته ئې لمن وهله چې د خپلې بې عزتۍ او سپکاوي مشکل پرې حل کړي، هغه مشکل چې د عزت پلورني له کبله ورسره مخامخ شوی وو. د ده په اړه په آثارو کې راغلي چې شپږ وینځې ئې د همدې کار لپاره کښېنولي وې، یوه ئې معاذه نومېده، مسلمانه شوه، له دې ګنده عمل ئې د لاس اخیستو او توبې پرېکړه وکړه، ابن ابی بن سلول سخته وځوروله، هغې ابوبکر رضی الله عنه ته شکایت وکړ، خبره ئې رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورسېده، حکم ئې وکړ چې هغه دې د دې ظالم له منګولو وژغورل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ ځيني هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په پورتنۍ موضوع پوري ارتباط لري:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن مَسْعُود، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ، فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ. المعجم الكبير للطبراني، النسائي، مصنف ابن ابي شيبه

له عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: اې د ځوانانو ټوليه! ستاسو کوم يو چي د واده امکانات لري نو واده دي وکړي، ځکه دا د نظر ښه اړوونکی او د شهوت ښه مهاروونکی دئ. يعني واده د دې سبب کېږي چي انسان نا محرم ته نظر ونه کړي او له زنا خوندي پاته شي.

له دې روايت معلومېږي چي د مسلمانانو مشران او واکمنان بايد ځوانان واده کولو ته وهڅوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّه صلی الله عليه و سلم :«ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمْ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالنَّاكِحُ يُرِيدُ الْعَفَافَ وَالْمُكَاتَبُ يُرِيدُ الأَدَاءَ ». البيهقي

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له دريو سره مرسته کول د الله تعالی پر ذمه دي: د الله د لاري مجاهد، هغه واده کوونکی چي د پاك لمنۍ اراده لري او هغه مريی چي د آزادۍ لپاره مکاتبت کوي او غواړي هغه معاوضه اداء کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني که څوك شتمن نه وي او د جهاد وسائل او امکانات په واك کې نه لري خو سره له دې د الله په لار کې د جهاد اراده کوي، يا د عفاف او پاك لمنۍ په موخه د نکاح اراده کوي او يا د آزادۍ لپاره مکاتبه کوي او غواړي چې خپل پور پرې کړي نو الله تعالی به ئې حتماً مرسته کوي.

د مکاتبې له لارې د مريي او وينځې د آزادولو د هغه شرط په اړه چې په اړوند آيت کې ورته په دې الفاظو اشاره شوې: ان علمتم فيهم خيراً په لاندې روايت کې داسې راغلي:

مَا جَاءَ فِي حَدِيثِ مُرْسَلٍ وَمَرْفُوعٍ عِنْدَ أَبِي دَاوُد أَنَّهُ قَالَ صلى الله عليه و سلم : { إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ حِرْفَةً وَلَا تُرْسِلُوهُمْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ }. سبل السلام

د ابو داؤد له نظره مرسل او مرفوع حديث کې راغلي چې رسول الله صلی الله عليه و سلم فرمايلي: که مو په هغوی کې کومه حرفه (کسب) وموند (نو مکاتبه ورسره وکړئ) او داسې ئې مه پرېږدئ چې د خلکو د اوږو پېټی وي. يعني له داسې غلامانو او وينځو سره په هغه صورت کې مکاتبه وکړئ او آزاد ئې کړئ چې د کوم کسب او کار له لارې خپل اقتصادي مشکلات په خپله او له حلالې لارې حلولی شي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:لا مُسَاعَاةَ فِي الإِسْلامِ . المعجم الكبير

له ابن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم فرمايلي: په اسلام کې د عزت پلورنې (کنجريتوب) لپاره ځای نشته.

عن رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ رضی الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَهْرُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْبَغِيِّ خَبِيثٌ ». سنن البيهقي

له رافع بن خديج رضی الله عنه روايت دئ چي د کنجرۍ بدله ناولې او پليته ده.

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟

دا هم يوه اساسي او مهمه پوښتنه ده چي ځوان او پېغلي ته د خپل ځان او ازدواج په اړه د پرېکړي واك ورکړی شوی که نه، که ورکړی شوی له دې واك کله استفاده کولی شي، تر بلوغ وړاندي که وروسته، بلوغ شرط دئ که رشد؟ دې پوښتني ته تر ځواب وړاندي بايد دا مطلب په پام کي ولرو چي قرآن يتيمانو ته د دوی د مال سپارل په دې پوري مشروط کړي چي بلوغ او رشد ته ورسېږي، په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

وَٱبْتَلُواْ ٱلْيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنْ ءَانَسْتُم مِّنْهُمْ رُشْدًا فَٱدْفَعُوٓاْ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ ۖ وَلَا تَأْكُلُوهَآ إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُواْ ۚ وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۖ وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ فَأَشْهِدُواْ عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبًا ٦

النساء: ٦

او تر هغه يتيمان آزمويئ چي د نکاح (پړاو) ته ورسېږي، نو که د دوی هوښياري مو احساس کړه، نو مالونه ئې وروسپارئ. او د دې لپاره په اسراف او تلوار سره د دوی مالونه مه مصرفوئ چي ستر به شي او څوك چي غني

(c) ketabton.com: The Digital Library
وي نو پرهېز دي وکړي او څوک چي نېستمن وي په مناسبه توګه دي مصرف کړي او کله چي دوی ته خپل مالونه مسترد کوئ نو شاهدانورباندي ونیسئ او الله د حساب کوونکي په توګه کافي دئ.

دلته د یتیم اولیاوو ته څو لارښووني شوې:

- د یتیمانو د روزني په دوران کي دوی په پر له پسي توګه امتحانوئ، کله یو کار ورته وسپارئ او کله بل، د وړو وړو شیانو په پېرلو او پلورلو ئې وګمارئ، په دې سره به د هغوی ښه روزنه وشي، بلوغ ته له رسېدو وروسته به د خپل مال د ښه پاللو لپاره ذهناً او عملاً تیار وي او کافي تجربه به ئې ترلاسه کړې وي.
- دا کار به ترهغه کوئ چي یتیمان تر بلوغ او نکاح پوري ورسېږي، خو که دې مرحلې ته ورسېدل او تاسو په دوی کي کافي هوښیاري احساس کړه نو مالونه ئې وروسپارئ. د آیت له الفاظو معلومېږي چي د یتیم اولیاء به بلوغ ته د یتیم د رسېدو په وخت کي هم دا خبره په پام کي ساتي چي آیا هغه د دې وړتیا لري چي مال ئې وروسپاري او که نه. یوازي بلوغ معیار ونه ګڼي، بلکي د بلوغ ترڅنګ د ده رشد او هوښیارتیا هم په پام کي ولري.
- مبادا له دې وېري د دوی مال په اسراف او تلوار سره مصرف کړئ چي ستر به شي او خپل مال به درنه واخلي.
- غنیانو ته په کار ده چي د یتیم د مال له مصرف ډډه وکړي او په خپلو شتو اکتفاء وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- فقیر ولي ته دا اجازه ورکړی شوې چي له دې مال په مناسبه او غوره توګه څه مصرف کړي، خو دا به هومره وي چي یوه مستخدم ته په ټولني کي ورکول کېږي.
- یتیمانو ته د دوی د مالونو د سپارلو په وخت کي شاهدان ونیسئ.
- دې ته مو پام وي چي الله حسیب دئ، د هر څه حساب به درسره کوي.

راشئ وګورو چي که یتیم ته د خپل مال سپارلو په اړه د قرآن لارښوونه دا وي او هغه د یتیم په بلوغ او رشد پوري مشروطوي، نو د ازدواج په اړه به ئې لارښوونه او غوښتنه څه وي او الله تعالی به په څه راضي کېږي؟ یقیناً چي د ازدواج موضوع تر دې ډېر ډېر ارزښت او اهمیت لري چي د هغوی مال کله او په کوم عمر کي وروسپارل شي، په دې کي هیڅ شك نشته چي د نکاح لپاره بلوغ لومړنی شرط دئ، د نکاح موخه د نسل دوام او د اولاد درلودل دي، نه فقط د جنسي غریزې اشباع، له هغي ماشومي سره جنسي نږدېکت د دین او فطرت خلاف کار دئ چي بلوغ ته نه وي رسېدلې، غوره او له اسلامي لارښوونو سره سمه نکاح هغه ده چي:

- د دواړو په موافقه او له بلوغ وروسته او هغه مهال ترسره شي چي دواړه د رشد پړاو ته رسېدلي وي او د سمي پرېکړي او صحیح انتخاب جوګه وي.
- یو د بل کفو او سیال وي او اجتماعي حالت ئې سره ورته وي.
- د یوې کورنۍ جوړولو او اولاد پاللو په موخه وي، نه د جنسي غریزې د اشباع په موخه موقته اړیکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دواړو کورنیو په توافق وي.
- مناسب مهر وټاکل شي.
- لږ تر لږه دوه شاهدان په منځ کې وي.
- څرګنده وي او پټه پاته نشي.

لکه چې ګورئ په دې آیت کې د نکاح لپاره خاص وخت او حد په ګوته شوي، او ویل شوي (وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ : او تر هغه یتیمان آزمویئ چې د نکاح (پړاو) ته ورسېږي)، دا ټاکلی پړاو بلوغ (ځواني او پېلغتوب) دئ، او د آیت له لارښووني په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې د بلوغ ترڅنګ باید رشد او د عقل پوخوالی هم په پام کې وي.

دې ته مو باید پام وي چې قرآن ځوانۍ ته رسېدا په دې صیغه یادوي: وَإِذَا بَلَغَ الأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ او کله چې ستاسو ماشومان حلم (ځوانۍ) ته ورسېږي. او هغه چې لا بالغ شوي نه دي په دې صیغه ئې یادوي: وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ: او هغه چې لا حلم (ځوانۍ) ته نه دي رسېدلي. له دې معلومېږي چې د نکاح او واده حد ته رسېدا تر هغه توپیر لري چې ماشوم ځوانۍ ته رسېږي، د نکاح لپاره د ځوانۍ او بلوغ تر څنګ؛ رشد او د کورنۍ جوړولو او پاللو وړتیا ته هم ضرورت شته.

دا پوښتنه راولاړېږي چې آیا پلار کولی شي د خپلې نابالغې لور په اړه د کوم خاص مصلحت په موخه دا پرېکړه وکړي چې کوم چا ته به ئې په نکاح ورکوي؟ لنډ ځواب ئې دا دئ: هو؛ خو په دې شرط چې ټول لازم شرائط

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې په پام کې نيولې وي، د خپلې لور د خير او مصلحت لپاره دا کار وکړي، نکاح ئې له بلوغ وروسته او د لور په موافقه وي، لور دا حق لري چې دا نکاح فسخ کړي.

البته په دې اړه د علماوو تر منځ اختلاف دئ، ځينې د قرآن په يوه آيت استناد کوي او وايي چې د نابالغې نجلۍ نکاح کول مانع نه لري، آيت دا دئ:

وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ٤ الطلاق: ٤

او ستاسې هغه مېرمنې چې له حيض ناهيلې شوې دې که شکمن شوئ نو عدت ئې درې مياشتې دئ او د هغو هم چې حيض ئې نه دئ شوی، او د حامله مېرمنو نېټه دا ده چې خپل حمل وزېږوي، او څوك چې له الله ووېرېږي هغه ته به په خپل کار کې آسانی وگرځوي.

په دې مبارك آيت کې د عدت په اړه لاندې لارښوونې شوې:

- ستاسې هغه مېرمنې چې له حيض ناهيلې شوې دې که شکمن شوئ نو عدت ئې درې مياشتې دئ. دلته څو خبرې بايد په پام کې ونيول شي: ۱- له (وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ) هغه مېرمنې مراد دي چې د زړښت له کبله له حيض ناهيلې شوې، يعني د دوی عدت د درې حيضونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځای درې میاشتې حساب کړئ، ۲- د (إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ) په اړه ځینو مفسرینو ویلي چې معنی ئې د اړوند حکم په ارتباط شك دئ، یعني که شکمن شوئ چې حکم به ئې څه وي نو پوه شئ چې حکم ئې دا دئ، چې دا یقیناً ډېر کمزوری تعبیر دئ، ځینو نورو ویلي چې معنی ئې دا ده: که شکمن شوئ او داسې وینه ترسترګو شوه چې نه پوهېږئ د حیض له کبله ده او که د کومې بیمارۍ له کبله نو عدت ئې درې میاشتې دئ، داسې وینه انسان په شك کې اچوي چې دوی د عمر هغه حد ته رسېدلې که نه چې د حامله کېدو او زېږون امکان له منځه ځي، د آیت له فحوی په څرګنده توګه معلومېږي چې د دوهمې ډلې مفسرینو رأیه دقیقه ده، دا ځکه چې د حکم په اړه شکمن کېدل وارد او مناسب نه برېښي.

- او د هغو هم درې میاشتې دئ چې حیض ئې نه دئ شوی، دلته هم د مفسرینو تر منځ د اختلاف شاهد یو، ځیني وایي چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې لا د حیض سن (بلوغ) ته نه دي رسېدلې، دوی د دغه آیت په استناد له داسې نجلۍ سره نکاح جائز ګڼي چې لا پېغلتوب ته نه وي رسېدلې، او دا هم له شکه پرته ضعیف تعبیر دئ، ځیني نور وایي: چې مراد ئې هغه مېرمنې دي چې د زېښت یا د کوم خاص عامل له کبله د هغوی په میاشتني حیض کې کوم خلل رامنځته شوی وي، او له اوږدې مودې راایسې ئې حیض بند شوی وي، د دوی عدت هم درې میاشتې دئ. د آیت له فحوی معلومېږي چې د مفسرینو د دوهمې ډلې رأیه دقیقه ده، دلته لومړی د هغو مېرمنو عدت په ګوته شوی چې له حیض مأیوسه شوې خو ناڅاپي داسې وینه وګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په شك كې ئې واچوي، او ورپسې د هغو مېرمنو عدت بیان شوی چي داسي وينه ئې هم نه ده ليدلې چي د شك باعث شي، دا قطعاً صحیح نه ده چي (لم يحضن) د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي، كه دا د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي نو دا تعبير له هر مخاطب سره دا پوښتنه راولاړوي چي له يوې ورځنۍ ماشومي تر هغه چي پېغلتوب ته رسېږي آيا په ټولي دغي مودې كې له هغې سره نكاح او جنسي نږدېكت جائز دئ؟! ځنگه به د قرآن له دغه آيت داسي مبهم او شكمن تعبير د منلو وړ وي؟ قرآن خو د نكاح لپاره يو مشخص حد ټاكلی او وايي: حتى إذا بلغوا النكاح: تر هغه چي د نكاح حد ته ورسېږي، يعني نكاح يو فطري حد لري، حد ئې همغه دئ چي نجلۍ او هلك ځوانۍ او پېغلتوب ته ورسېږي، له دې فقرې خو په ډېر صراحت او وضاحت سره معلومېږي چي د نكاح لپاره بلوغ شرط دئ، آيا هغه تعبير د منلو وړ دئ چي له دې ځرگند آيت سره تعارض لري؟!! دې ته مو هم بايد پام وي چي قرآن د نكاح موخه د اولاد درلودل ښيي او وايي: نِساؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنى شِئْتُمْ وَ قَدِّمُوا لأَنفُسِكمْ.... البقره: ۲۲۳: مېرمني مو ستاسو لپاره يو كرځی دئ، نو چي ځنگه مو خوښه وئ همغسي خپل كرځي ته ورشئ او د ځان لپاره څه وړاندي ولېږئ... دلته د مباشرت او نږدې والي مقصد او هدف په گوته شوی، دا بايد يوازي د نفساني حظ او د جنسي غريزې د اشباع لپاره نه وي، د نكاح اصلي مقصد او هدف به د اولاد پيدا كول او د نسل دوام وي، له ماشومي سره نږدېكت د دې لارښووني او اصل خلاف عمل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې ارتباط د اسلام ناپوه معاندین د عائشې رضی الله عنها د نکاح په اړه ځیني پوښتنې او اعتراضات لري او په اړه ئې شکوك او شبهات راولاړوي، په داسې حال کې چې د هغې خطبه په مکه کې او نکاح ئې په مدینه کې ترسره شوې، د عمر په اړه ئې روایات بېل بېل او متعارض دي، ځیني ئې د عمر په اړه یو څه وايي او ځیني بل څه، داسې دلیل او شاهد هم نه تر سترگو کېږي چې د دغو متعارضو روایاتو له منځه یوه ته پر بل ترجیح ورکړی شي، په داسې مواردو کې د محققینو محدثینو رأیه دا ده چې احتیاط وشي او د متعارضو روایاتو له منځه پر کوم یوه له استناد ډډه وشي، په ځانگړې توگه کله چې دا متعارض روایات د احکامو په اړه وي، د متن له پلوه په قرآن کې کوم شاهد ونه لري او د سند له پلوه غریب وي. که څه هم د بخاري یو روایت چې اوه ځلې ئې تکراري راوړی، غریب دئ او په دوو طبقو کې یوازې یو یو راوي لري، وايي چې د عائشې رضی الله عنها نکاح په نه کلنۍ کې تر سره شوې، او همدا خبره په مسلمانانو کې مشهوره شوې، ځیني د دغه روایت د توجیه لپاره وايي چې د تودو سیمو نجلۍ او هلکان د سړو سیمو په پرتله ژر بلوغ ته رسېږي، دوی هم بلوغ شرط گڼي، او رأیه ئې دا ده چې کېدی شي یوه نجلۍ په نه کلنۍ کې پېغلتوب ته ورسېږي، خو له یوې خوا په مکه کې د عائشې رضی الله عنها خطبه ښيي چې عائشه رضی الله عنها به له کوم شك پرته هغه مهال بلوغ ته رسېدلې وه، او په مدینه کې درې کاله وروسته د هغې نکاح ترسره شوه، له بلې خوا داسې روایات شته چې ښيي ابوبکر رضی الله عنه په مکه کې او د رسول الله صلی الله علیه و

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلم تر خطبې وړاندې بل چا ته د عائشې رضی الله عنها د نکاح ګولو پرېکړه کړې وه خو هغه له ایمان راوړلو ډډه وکړه نو ځکه ئې هغه موافقه فسخ کړه. بل روایت وایي چې علي رضی الله عنه د خپلې لور کلثوم رضی الله عنها په اړه د عمر رضی الله عنه خطبې ته په دې دلیل د نفي ځواب ورکړ چې صغیره ده، او هغه مهال ئې په نکاح ورکړه چې پېغلتوب ته ورسېده. له دې ځرګندو آیتونو او روایاتو په صریح توګه معلومېږي چې د نکاح او جنسي نږدېکت لپاره بلوغ شرط دئ.

د ښځې او مېړه حقوق یو پر بل

قرآن په دې اړه فرمايي:

وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِىٓ أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓاْ إِصْلَٰحًاۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِى عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٢٨

البقره: ۲۲۸

طلاقې شوې ښځې دې د ځان په اړه تر درې وارې حیضه انتظار وکړي او د هغه څه پټول ورته روا نه دي چې الله تعالی د دوی په رحم کې پیدا کړی، که په الله او د آخرت په ورځ ایمان لري، په دې (موده) کې، د دوی مېړونه تر هر چا زیات د دې وړ او مستحق دي چې دوی بېرته راوګرځوي. (په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط چي) د روغي جوړي اراده ولري. دوی لره (د هغو حقوقو) په شان (حقونه دي) لکه پر دوی چي (د دوی د مېړونو) دي، خو د نارینه وو پر دوی یوه خاصه مرتبه ده او الله با حکمته عزتمن دئ.

په دې مبارك آیت کې څو لارښووني شوې:

- طلاقي شوې ښځې به تر درې واري حیضه انتظار کوي، تر څو دا خبره په یقیني توګه څرګنده شي چي په رحم کې څه لري که نه، د انتظار په دې مودې کې د هغې مخکنی خاوند تر بل هر چا د دې مستحق او وړ دئ چي ورسره روغه جوړه او بیا نکاح وکړي، خو په دې شرط چي دواړه د جوړ جاړي او اصلاح اراده ولري او یو د بل د حقوقو مراعات وکړي،
- مېړه باید دې ته متوجه وي چي مېرمن ئې په ده باندي هومره حقوق لري لکه دی چي ئې په خپلې مېرمني لري او مېرمن باید دې ته متوجه وي چي مېړه د کورنۍ د قیم او مدیر په توګه ومني او دا هڅه به نه کوي چي دا د کور واکمنه وي او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، کورنۍ او وړه او لویه ټولنه یوه قیم، رئیس او ناظم ته ضرورت لري، له مدیر او قیم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، اسلام دا وظیفه نارینه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندي کړي: لومړی دا چي د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نیولې بیا تر کور، جامو او نفقې پوري او دوهم دا چي د دې وظیفې لپاره نارینه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسي دئ چي د عاطفې اړخ ئې کافي درون دئ، څواکمنه عاطفه ورکړې شوې، هومره چي اکثراً عقل ترخپلې اغېز لاندي راولي، د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روزنې لپاره همدې صفت ته اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چي نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيموميت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ، که څه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

آيا مېرمن حق لري خپله مېرمن ووهي؟

د (قانون منع خشونت عليه زن) محوري او بنسټيز هدف د ښځو په ضد د تشدد مخنيوی ښودل شوی، خو که دا قانون په غور او دقت سره وڅېړو په آسانۍ راته جوته کېږي چي د ليکونکو موخه د افغاني ټولني او د دې ټولني د هري کورنۍ هغه جوړښت ړنګول دي چي بنسټ ئې پر اسلامي لارښوونو ايښودل شوی، افغاني کورنۍ ته ئې ځانګړی او امتيازي مقام ورکړی، د اولاد لپاره ئې مصئون او خوندي چاپېريال رامنځته کړی، د فکري او اخلاقي يرغلونو په وړاندي ئې د هغوی ساتنه کړې. د دې قانون له لاري هڅه شوې چي مېرمن د مېړه او پلار په وړاندي بغاوت ته وهڅول شي، داسي ښودل شوې چي د ښځو په ضد تاو تريخوالی هغه مهال له منځه ځي چي په کورنۍ کې د پلار او مېړه واکمني او قيموميت (د دوی په اصطلاح مرد سالاري) پای ته ورسېږي، لور او ښځه دا حق تر لاسه کړي چي په خپل سر او خپله خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پرته له دې چې د پلار او مېره اجازې او موافقې نه اړه وي له کوره وتلی شي، له هر چا سره لیدلی او کتلی شي، نه پلار د هغې مخنیوی کولی شي او نه مېره، د داسې مخنیوي په صورت کې به له سزا سره مخامخ کېږي!! حتی که پلار له کوم ناصالح فرد سره د خپلې پېغلې لور له ازدواج ممانعت وکړي نو سزا به ئې څو میاشتې حبس وي!!

د دې سپېرو اوراقو له لیکونکو او حامیانو زموږ لومړی پوښتنه دا ده چې ولې یوازې د ښځو په اړه زړه سوی ښیئ او یوازې د دوی په اړه د تشدد د مخنیوي لپاره قوانین وضع کوئ؟ ولې مو نارینه او ماشومان هېر کړي او داسې قانون نه وړاندې کوئ چې نور مظلومان هم احتوی کړي؟ مګر د دوی په خلاف تشدد تر ښځو لږ او خفیف دئ؟ ولې ئې نه دي ویلي چې تشدد جرم دئ که دا د نارینه په ضد وي، که د ښځې په ضد، که د زوړ په ضد او که د ځوان او ماشوم په خلاف؟ ولې ئې نه دي ویلي چې نه مور حق لري خپل ماشوم ووهي، نه استاد خپل شاګرد، نه افسر خپل عسکر، نه پولیس عام وګړی او په جرم تورن کس؟ مګر پر ماشومانو باندې ظلم او تېری تر ښځو زیات نه دئ؟ مګر له متهم او تورن بندي سره د پولیس او مستنطق چلن تر هغه په څو څو ځله زیات غضبناك او شدید نه دئ چې کوم عصبي او له رواني پلوه بیمار خاوند ئې له خپلې مېرمنې سره کوي؟! یوازې د ښځو په اړه داسې قانون راایستل یعني څه؟!! اصولي خبره خو دا ده چې وواېو: هیڅوك حق نه لري کوم انسان د باصلاحیته او قانوني محکمې له شرعي او قانوني پرېکړې پرته مجازات او تعذیب کړي، او دا هغه څه دي چې تر ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي اسلام ويلي او نورو په دې ميدان کې د اسلام تقليد کړی.

د دې قانون وړاندي کوونکو په ډېر خلاص لاس سزاګاني ټاکلې دي، هغه هم پلار او مېره ته، او دا هم په داسي حال کې چي خپلو سپېرو پاټو ته ئې د قانون منع خشونت نوم ورکړی!! پرته له دې چي د دې پروا ولري چي سزا د يوه انسان پر کرامت، عزت او آزادۍ تېری دئ، هغه چاته بايد ورکړی شي چي د دې وړ وي، په خپل جرم او ګناه سره ئې خپل عزت يا د بل عزت او حق تر پښو لاندي کړی وي، سزا د جرمونو د مخنيوي آخري چاره ده، هغه مهال بايد اجراء شي چي نوري لاري چاري اغېزمني ثابتي نشي، د سزا پرېکړه د کافي او ژور تحقيق او احتياط غوښتنه کوي، دا مجال بايد هيچا ته ورنه کړی شي چي د يوه انسان کرامت په آسانۍ تر پښو لاندي کړی شي، ټول هغه ضروري احتياطي تدابير بايد په پام کې ونيول شي چي چارواکو ته په خلاص لاس د هر چا تعذيبولو او هر چا ته د سزا ورکولو فرصت په لاس ورنه شي، د همدې لپاره ده چي قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼلی، هغه هم داسي شهادت چي شاهد به د نږدېکت حالت په خپلو سترګو په داسي توګه ليدلی وي لکه سلايي د رانجو په کڅوړه کې. له دې شرط معلومېږي چي اسلام د يوه انسان د مجازات په اړه څومره احتياط لازم کړی، که څوك بل په زنا تورن کړي خو د خپلي ادعاء د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هيڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځي خپل خاوند دا تور ولګوي نو يا به څلور شاهدان

(c) ketabton.com: The Digital Library
راولي او يا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چي رښتيا وايي او پنځم ځل به وايي: كه دى دروغجن وي نو د الله لعنت دي ورباندي وي، خو كه ښځه اعتراف ونكړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او يو ځل لعنت سره دا اتهام رد كړي د قاضي په وړاندي برئ ګڼل كېږي. د شاهدانو شهادت هم يوازي په هغه صورت كي اعتبار لري چي دا عمل ئې په خپلو سترګو ليدلى وي، د شك او ګمان په بنياد شهادت نه منل كېږي. دا ټول احتياطي تدابير د دې لپاره دي چي هسي د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نشي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنيوى وشي، قضايا محكمې ته وړاندي شي او قاضي له پوره غور او دقت وروسته په احتياط سره فيصله وكړي. خو د دې سپېرو پاڼو ليكونكو ليكلي: كه خاوند خپله مېرمن بهر ته له تګ منع كړه بايد مجازات شي، سزا به ئې څو مياشتي حبس وي!! كه پلار خپله لور له كوم كس سره (كه څه هم ناصالح او مفسد وي او د دوستۍ وړ نه وي) له ازدواج منع كړه په څو مياشتو حبس به محكومېږي!! كه پلار خپله لور او مېړه خپله مېرمن تأديب كړه بايد په څو مياشتو حبس محكوم شي!! او دې ته ورته ډېري نوري سزاګاني!!

د دې سپېرو پاڼو ليكونكي په دې نه پوهېږي چي د تعذيب او تأديب تر منځ ډېر ژور توپيرونه شته، يو ئې جائز دئ او د ولي او مربي رأيي ته پرېښودل شوى او بل ئې هر فرد ته ناجائز ګڼلى او واك ئې شرعي محكمې ته سپارلى، قاضي هم يوازي د قانون مطابق سزا وركولى شي، تعذيب او مجازات هغي قانوني سزا ته ويل كېږي چي د محكمې له لوري او د قانون

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مخې د يوه داسې عمل له کبله يوه مجرم ته ورکول کېږي چې قانون ئې جرم گڼي، د سزا حد هم په قانون کې ټاکل شوی، او تأديب د مهرباني او زړه سواندي مور هغه چلن ته ورته کار دئ چې د خپل شوخ زوی د اصلاح لپاره ئې کوي، په لومړي ځل له مهربانۍ او خواخوږۍ ډک نصحيت ورته وکړي، په دوهم ځل تندی ورته تريو کړي، په درېيم ځل ئې تهديد کړي او ورته ووايي پلار ته دې وايم چې غوږ دې تاو کړي، په څلورم ځل ترې مرووره شي او مخ ترې واړوي، که دا هم اغېزمن نه شو نو لاس پرې پورته کړي او پر داسې ځای څپېړه ورکړي چې د ټپي کېدو احتمال ئې کم وي، پر اوږې او کوناټو ئې په څپېړې ووهي. يوازې يو ناپوه انسان به دې دواړو ته په يوه سترگه گوري. لکه څنگه چې دولت ته دا حق ورکړی شوی چې مجرمينو ته تعزيري سزا ورکړي او داسې سزا په هيڅ دين، مذهب او نظام کې د عدل او انساني کرامت خلاف عمل نه گڼل کېږي؛ همداسې د پلار او مېړه له لوري د لور او مېرمنې تأديب نه د عدل خلاف عمل دئ او نه د انساني کرامت خلاف عمل.

اسلام زوجينو ته توصيه کوي چې يو به له بل سره په غوره توگه او له مينې او احترام سره چلن کوي، وايي تر ټولو غوره مسلمان هغه دئ چې له خپلې مېرمنې سره په چلن کې تر نورو غوره وي، تر ټولو غوره مېرمن هغه ده چې مينه ناکه، پاك لمنه او خپل مېړه ته مطيع وي، د مېرمنې د نشوز او سرغړاوي په صورت کې نارينه ته د تأديب حق ورکړی شوی خو دا به په کومې لويې فتنې کې د مېرمنې له پرېوتو د مخنيوي په موخه وي نه د کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library
جرم سزا، او نه په داسي مواردو کي چي ده ته ئې ډوډۍ نه ده تیاره کړې، جامې ئې نه دي مينځلې، او حتی د ده ماشوم ته ئې تی نه دئ ورکړی، په داسي مواردو کي قطعاً د هغې د تأديب او وهلو حق نه لري، قرآن وايي: که مېرمني خپل ماشوم ته له تي ورکولو ډډه وکړه مېړه مکلف دئ بله مناسبه چاره وکړي.

د زوجينو تر منځ په کورنيو چارو کي د مشورې سپارښتنه

اسلامي شريعت مېړه او مېرمن پر دې مکلف کړي چي په اړوند چارو کي به په خپلو کي مشوره کوي، مېړه ته وايي: له خپلي مېرمني سره په ښه او معروفه توگه چلن کوه، وايي: تر ټولو غوره انسان هغه دئ چي له خپلي مېرمني سره په خپل چلن کي تر نورو غوره وي، له طلاق وروسته ئې هم ښځه او مېړه په دې مکلف کړي چي د خپل تي خور ماشوم په اړه به مشوره کوي، په دې موده کي به مور تی ورکوي او پلار به د دې د رزق روزي او جامو ذمه وار وي، خو نه به مور په خپل زوی ځورول کېږي او نه پلار، که پلار نه وي نو په ورثه وو دا ذمه واري راځي، د تي ورکولو پوره موده دوه کاله ده، خو که مور پلار وغواړي چي د کوم ضرورت يا مصلحت له مخي دا موده رالنډه کړي نو په دوه شرطه دا کار کولی شي: دواړه به په دې کار راضي وي او په خپلو کي به ئې مشوره کړې وي. مشوره او د دواړو رضايت او موافقه ئې شرط کړی. گورئ چي اسلام په کورني ژوند کي مېړه او مېرمن په دې مکلف کړي چي کار به ئې په مشوره او د طرفينو په رضايت وي. له دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیت د اسلام له نظره د مشورې حقیقت هم څرګندېږي، له مشورې به هغه پرېکړه راوځي چې دواړه خواوې ورباندې راضي او متفق وي، مشوره دا نه ده چې یو طرف به له بل فقط نظر او رأیه غواړي او وروستۍ پرېکړه به دی په خپله کوي، مشوره د بل د رأيي معلوملو لپاره نه وي، داسې مشوره هیڅ ارزښت نه لري، چې یو کس دې د نورو رأیه واوري خو پرېکړه دې په خپله او د نورو له موافقې او رضایت پرته وکړي، مشوره دې ته ویل کېږي چې د تفاهم او بحث په نتیجه کې د طرفینو د خوښې هغه پرېکړه ترې راووځي چې دواړه ورباندې راضي او متفق وي.

د کورنۍ اهمیت

اسلام کورنۍ ته د ټولنې د لویې ماڼۍ د یوې اساسي خښتې په سترګه ګوري، په کورنۍ کې ناخوالې د ټولنې د ټولو ناخوالو بنسټ ګڼي، پیغمبر علیه السلام فرمایي چې شیطان تر بل هر کار په دې ډېر خوشحاله کېږي چې د مېړه او ښځې ترمنځ داسې اختلاف راولاړ شي چې د کورنۍ په متلاشي کېدو منتج شي، شیطان چې د فتنو راولاړولو لپاره خپلې لښکرې هرې خوا ته لېږي، ځینې ئې خلك قتلونو ته هڅوي، ځینې ئې غلا، شراب، زنا او نورو ګناهونو ته، خو ابلیس تر بل هرچا د هغه شیطان په شرارت ډېر خوښ شي او هغه په شا وټپوي چې یوه کورنۍ ئې تباه کړې او ښځه او مېړه ئې سره بېل کړي. د همدې لپاره قرآن د کورنې ژوند د مختلفو قضایاوو په اړه په ډېر دقت او تفصیل سره بحث کړی او د ټولو مسائلو په ارتباط ئې واضح او ژوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاربشووني کړي.

په قانون منع خشونت عليه زنان کې مېرمني دې ته هڅول شوې چي نه يوازي د مېړه برلاسی ونه مني، د بغاوت لار غوره کړي، له اجازې پرته له کوره وتل او له هر چا سره له کوم ممانعت، قيد او شرط پرته روابط ساتل د ځان مسلم حق وګڼي، که مېړه د هغې غوښتنو ته غاړه نه ږدي کولی شي هغو استوګنځيو ته پناه يوسي چي د (خانه امن) نوم ورکړی شوی او د فراري مېرمنو لپاره جوړ شوي، يقيناً چي دا د کورنيو د افغاني جوړښت د ختمولو او متلاشي کولو هغه کرکجنه هڅه ده چي شيطان تر بلي هري ګناه او جرم زيات پرې خوشحالېږي!! هغه مېرمن چي د خپل مېړه له کوره تښتي، د دې پر ځای چي د خپل پلار، ورور، خور او نورو خپلوانو کور ته ولاړه شي دغو دولتي استوګنځيو ته پناه وړي چي هلته ئې نه عزت خوندي دئ، نه حيثيت او نه عفت او ناموس، نه ئې اداره کوونکي صالح او امين وګڼي دي او نه ساتونکي، دا مېرمن به بيا څنګه او په کومو سترګو د خپل خاوند کور ته درومي او مېړه به ئې څنګه هغې ته د مخکي په څېر په درنه سترګه ګوري او اعتماد به پرې کوي؟!! يقيناً چي د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو يا موخي ډېري ډېري شيطاني دي او يا ډېر ډېر ناپوه دي، نه د انساني فطرت له مقتضياتو خبر دي او نه د افغاني ټولني له ځانګړتياوو، نه پوهېږي چي د دې قانون پايلي څومره بدي او خطرناکي دي. پر دغو نأمنو کورونو د کابل حکومت د عدليي وزير کلکه نيوکه او په سختو الفاظو اعتراض وکړ او هغه ئې د اخلاقي فساد او فحشاء خورولو مرکزونه وګڼل، د غربپالو مېرمنو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
غربي رسنيو غوغا او د غربي سفارتونو توند عکس العلمونه ئې راوپارول، او جناب وزير ئې دې ته اړ کړ چې خپلې خبرې ترميم کړي!!

د کور حرمت

د اسلام له نظره د يوه انسان کور ځانګړى حرمت لري، هيڅوک حق نه لري د هغه کور ته د ده له اجازې پرته ننوځي، له کومې لوړې، له کوم چاود، يا د دروازې له چولې د کور منځ ته وګوري، د باصلاحيته محکمې له حکم پرته هيڅوک د چا د کور د پلټنې حق نه لري که څه هم يوه قاتل هلته پناه وړې وي، په دې اړه د اسلام په لارښوونو د ښه پوهېدو لپاره د قرآن دې لارښوونې ته ځير شئ:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٢٧

اې مؤمنانو! داسې کورونو ته مه ننوځئ چې ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چې موافقه (اجازه) وغواړئ او پر خاوندانو (استوګنو) ئې سلام واچوئ، همدا درته غوره دئ، ښايي پند واخلئ،

د النور د سورې په دغه ۲۷مبارك آيت کې لاندې مهمې لارښوونې زموږ مخې ته ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي: داسې کورونو ته مه ننوځئ چې ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چې موافقه (اجازه) وغواړئ، او پر استوګنو ئې سلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

واچوئ، همدا درته غوره دئ، يعني د بل کور ته د ننوتلو لپاره به دوه خبري په پام کي لرئ: لومړی دا چي د کور د خاوند او استوګن موافقه او اجازه به ترلاسه کوئ، دلته د استئذان (اجازه غوښتلو) پر ځای د تستأنسوا صيغه کارول شوې چي رضايت او موافقه افاده کوي او معنی ئې دا ده چي د بل کورته په هغه صورت کي ننوځئ چي هغه ستاسو له ورتلو سره موافق وي او د اجازې ورکولو ته اړ شوی نه وي، داسي نه چي هغه اجازې ورکولو ته اړ شوی وي، په وار وار او تر هغه دي دروازه ورټکولې وي چي ناچار درته پرائې نيزي او د ننوتلو اجازه درکړي او يا د ده له خوښي او موافقې پرته ورننوځې، دوهمه دا چي پر اوسېدونکو به سلام اچوئ، دا سلام يوازي د معاشرتي آدابو يوه بېلګه نه ده چي له اخلاقي پلوه ئې مراعات ضروري دئ او يوازي يوه دعاء هم نه ده، بلکي دا استوګن ته د ځان له لوري د سلامتيا پيغام او د تاوان نه رسولو ډاډ ورکول او له هغه سره ژمنه هم ده، له همدې پيغام سره به د بل کور ته ننوځئ، همدا ستاسو لپاره غوره دئ، دا د ډېرو ناخوالو مخنيوی کوي، هم له اخلاقي پلوه او هم له معاشرتي پلوه. خو دې ته مو پام وي چي دا نه يوازي د ټولني د افرادو تر منځ معاشرتي دود او ادب دئ بلکي د ټولني په کچه او د دولت او وګړو تر منځ د يوه قانون او الهي لارښووني حيثيت لري، نه يوازي اشخاص حق نه لري د بل کور ته ننوځي، د دروازې له چاك او چاود، يا د بام له سره او له کومي لوري د بل د کور منځ ته وګوري، يا خپل کور داسي جوړ کړي چي د بل پر کور مشرِف وي او منځ ئې ترې وليدی شي، بلکي د اسلامي حکومت هيڅ چارواکی حق نه لري د چا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته د شرعي محکمې له پرېکړې پرته داخل شي، که دا د پلټنې په موخه وي او که د کوم مجرم د نیونې په موخه، همدا راز چارواکو ته دا حق نه دئ ورکړی شوی چې د چا د کور دننه رازونو تجسس وکړي.

● که په کوم کور کې هیڅوك ونه مومئ نو تر هغه مه ورننوځئ چې اجازه درکړی شي، یعني تشو کورونو ته مه ننوځئ، که ننوتو ته اړ شوئ نو له اجازې وروسته ورننوځئ.

● که د کوم کور دروازې ته ودرېدئ، د ننوتلو اجازه مو وغوښته، او د کور له منځه مو د ننوتلو اجازه تر غوږ نه شوه او یا درته وویل شول چې ستانه شئ، نو ستانه شئ، په دروازې کې له مزید ودرېدا او تر درې واري زیات د دروازې له ټکولو او د اجازې له غوښتلو ډډه وکړئ، په دې مه ناراضه کېږئ چې د ننوتلو اجازه درنه کړی شي، یا درته وویل شي چې اوس ستون شه او بل وخت راشه، همدا درته ښه پاکیزه او د پاکوالي ضامنه طریقه ده، الله تعالی ستاسو پر ټولو کړنو او ښو او بدو پایلو او اغېزو ئې ډېر ښه پوهېږي، د خپل بشپړ علم له مخې تاسو ته لارښوونه کوي چې همداسې وکړئ او په همدې کې ستاسو خیر مضمر دئ.

● خو که داسې کور ته د ننوتلو ضرورت احساس کړئ چې نااستوګن وي او په هغه کې ستاسو لپاره کومه متاع او د استفادې وړ شی وي، نو په دې کې څه ګناه درباندې نشته چې داسې کورونو ته له اجازې پرته ننوځئ.

● الله تعالی پوهېږي چې تاسو یوه تش یا ډك کور ته په کوم نیت ننوځئ، د کوم پټ کار اراده لرئ که د کوم څرګند کار، په نېك نیت ننوځئ که په بد

(c) ketabton.com: The Digital Library
نیت، تشو کورونو ته ننوتل ډېر ځلي په دې نیت وي چې څوك غواړي د نورو له نظره پټ کوم کار وکړي، نو ځکه دلته ویل شوي چې الله تعالی په هر هغه څه پوهېږي چې تاسو ئې په ښرګنده یا په پټه توګه کوئ.

- که څه هم په دې آیت کې موږ ته دا لارښوونه شوې چې د چا کور او استوګنځي ته د هغه له موافقې او اجازې پرته داخل نشو، خو د دې لارښوونې لازمي تقاضا دا ده چې له هر هغه عمل هم ډډه وکړو چې د بل کور ته له اجازې او موافقې پرته د دخول او ننوتلو په معنی تعبیرېږي، لکه تجسس، دا هڅه چې پوه شو په دې کور کې څه تېرېږي، د دېوال له شا، د دروازې له چاود او د بل بام له سر د کور منځ ته کتل، له لرې په دوربین سره د کور منځ څارل، د ټیلفون غږ ئې ثبتول، استراق السمع او داسې وسائل لګول چې د استوګن غږ واورېدی شي دا ټول د دې لارښوونې خلاف کړني دي. که کوم کور یا خونه دروازه نه لري، یا داسې پرده پرې ځوړنده وي چې د کور او خونې منځ ترې معلومېږي، نو داسې ودرېدل د دې لارښوونې خلاف عمل دئ چې لومړی ځان کوربه ته وروښيي، یا د کور منځ ته وګوري، یا د استوګن د لیدو هڅه وکړي او بیا د ننوتلو اجازه وغواړي.

- دا پوښتنه هم راولاړېږي چې د بل کور ته تر ننوتلو وړاندې لومړی سلام اچول دي که د ننوتلو اجازه غوښتل؟ ځواب دا دئ چې د آیت له مخې لومړی استئناس دئ او بیا سلام، لومړی دروازه ټکول دي، کله چې ورته معلومه شي چې په کور کې څوك شته او د ده غږ اوري نو بیا سلام اچول او د ننوتلو اجازه غوښتل دي. که د ټیلفون له لارې د اجازې غوښتل ممکن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library
نو لومړی ټیلفون کول دي، بیا سلام اچول او بیا د ننوتلو اجازه او موافقه ترلاسه کول دي.

د دې مطلب په ښه پوهېدو دا روایات زموږ مزید مرسته کوي:

عن ابي هريرة أَنَّ رَسُول اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ : مَنْ اطَّلَعَ فِي بَيْت قَوْم فَفَقَئُوا عَيْنه , فَلَا دِيَة لَهُ وَلَا قِصَاص " رَوَاهُ النَّسَائِيّ

عن أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِىَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَنِ اطَّلَعَ فِى دَارِ قَوْمٍ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَفَقَئُوا عَيْنَهُ هُدِرَتْ عَيْنُهُ » رواه ابو داؤد

امام شافعي د دغو روایاتو ظاهري الفاظو ته په پام سره وایي چي که څوك د بل چا د کور منځ ته نظر وکړي او استوګن ئې د هغه سترګه ړنده کړي دیت او قصاص پرې نشته. خو احناف په دې عقیده دي چي دا حکم د داسي حالت اړوند حکم دئ چي څوك له اجازې پرته د بل کور ته ننوځي، کوربه ئې مخنیوی وکړي، سره لاس او ګرېوان شي، په دې ترڅ کي د ننوتونکي سترګه ړنده شي، نو د کور پر خاوند دیت او قصاص نه لازمېږي. باید ووایو چي د چا کور ته د دروازې له چولي کتل دومره ستر جرم نه دئ چي سزا ئې د سترګي ړندول وي. د اړوند روایت غوره توجیه همغه ده چي احناف ئې وړاندي کوي.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ « .... مَنْ نَظَرَ فِى كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَإِنَّمَا يَنْظُرُ فِى النَّارِ. سنن ابي داؤد

له عبد الله بن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلى الله

(c) ketabton.com: The Digital Library
عليه و سلم فرمايلي: ... چا چي د خپل ورور ليك نه د هغه له اجازې پرته وكتل نو اور ته ئې كتلي. يعني دا داسې گناه ده چي د دوزخ اور ورپه برخه كوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:"إِذَا دَخَلَ الْبَصَرُ فَلا إِذْنَ" المعجم الكبير للطبراني

له ابوهريره رضى الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: كله چي سترگه ننوځي بيا اجازه نشته، يعني كله چي څوك د بل كور او خونې ته نظر وكړي بيا نو د اجازې اخيستو ضرورت او ارزښت منتفي شي، هغه اجازه هيڅ ارزښت نه لري چي له كتلو وروسته وي.

عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، أَنّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم سَأَلَهُ رَجُلٌ، فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْتَأْذِنُ عَلَى أُمِّي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : نَعَمْ فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا، فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي خَادِمُهَا، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً ؟ قَالَ : لا، قَالَ : فَاسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا. سنن البيهقي

له عطاء بن يسار رضى الله عنه روايت دئ چي يوه سړي له رسول الله صلى الله عليه و سلم پوښتنه وكړه او وئې ويل: يا رسول الله! آيا د خپلې مور خونې ته د ورتلو په وخت كې به هم ترې اجازه غواړم؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: هو؛ هغه سړي وويل: زه خو له هغې سره په يوه كور كې اوسېږم، نو رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: له هغې اجازه غواړه، هغه سړي وويل: زه ئې خادم يم، رسول الله صلى الله عليه و سلم

(c) ketabton.com: The Digital Library
وفرمایل: آیا دا خوښوې چې بربنډه ئې وګورې؟ وئې ویل: نه، وئې فرمایل: نو اجازه ترې غواړه.

څوك به د کورنۍ مدیر او قیم وي؟

د قرآن له نظره نارینه د کورنۍ قیم، ناظم او مدیر دئ، خو د مېرمنو د حقونو دروغجن او ریاء کار مدافعین دا د مېرمنو په اړه تبعیض او بې عدالتي ګڼي، راشئ د قرآن هغه آیت خپلې مخې ته کېږدو چې دا لاربښوونه په کې راغلې، دې مبارك آیت ته ځیر شئ:

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٞ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ٣٤ النساء: ٣٤

نارینه پر ښځو قیم (مدبر او منتظم) دي، د هغه فضیلت په وجه هم چې الله یوه ته پر بل ورکړی او د خپلو مالونو د انفاق له کبله هم، نو صالحې ښځې مطیع وي او په غیاب کې د هغه څه ساتونکې وي چې الله خوندي کړي او د کومو ښځو له بدخویي او سرغړاوي چې وېره لرئ نو نصیحت ورته وکړئ، په بستر کې ترې لرې شئ او وئې وهئ، نو که ستاسو اطاعت ئې وکړ نو هسې حیلې او بهانې ورته مه لټوئ، بې شکه چې الله ستر لوړ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې مبارك آيت په ترڅ کې د کورنۍ د څېلمنځي چارو او د ښځې او مېړه د وظائفو په اړه لاندې هدايات ورکړل شوي:

- کورنۍ يوه وړوکې ټولنه ده، وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، الله تعالی د کورنۍ د قيموميت او مديريت دنده نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چې د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چې د عاطفې اړخ ئې کافي درونږد دئ، ځواکمنه عاطفه ورکړل شوې، هومره چې اکثراً عقل تر خپل اغېز لاندې راولي، همدې صفت ته د اولاد د روزنې لپاره اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايې او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيموميت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ او دوهم دليل ئې دا چې د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې.
- صالحې ښځې هغه دي چې په کورنۍ کې د مېړه قيموميت منې، دا هڅه نه کوي چې دا د کور واکمنه او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، د خاوند په غياب کې بايد د ټولو هغو شيانو حفاظت وکړي چې الله تعالی ئې د حفاظت امر کړی، خپل عفت، خپل ماشومان، د خاوند مال او د ده عزت.

د دې آيت له مخې نارينه د کور (چارواکی) او مېرمن ئې (ساتونکې)

(c) ketabton.com: The Digital Library
ده. صالحه ښځه هغه ده چي د وظائفو دا وېش مني او خپله ونډه په ښه توګه ترسره کوي.

که ځه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

که ښځو نشوز کاوو، نه ئې دا پورتنی تقسيم منلو او نه ئې د ساتني دنده په امانتدارۍ او اخلاص ترسره کوله، ځان ئې تر مېړه اوچت ګاڼو او هڅه ئې کوله چي هغه ځان ته مطيع کړي، نو د ستونزي د حل لپاره ئې خاوند څو کارونه کولی شي: په وعظ او نصيحت سره دي هغه اصلاح کړي، که وعظ او نصيحت نتيجه ورنکړه، نو څه وخت دي تري مرور شي، خو داسي مرور نه چي يا دی کور ورته پرېږدي او يا دا له خپل کور بل ته ولېږي، نه، پخپله خونه او بستره کې دي لږ تري لري څملي، کېدی شي په دې سره د هغې بې ځايه غرور مات شي او روغه جوړه وشي، خو که دې تدبير هم نتيجه ورنکړه نو د تأديب لپاره ئې وهلی شي، خو دا وهل به داسي وي لکه پلار چي زوی تأديبوي، هدف به اصلاح وي نه غچ او انتقام، نه د خپلي برلاسۍ ثابتول، نه به ئې پر مخ او بل نازك ځای وهي او نه به د داسي شي ګوزار ورباندي کوي چي ټپي ئې کړي. که په دې سره هغې له نشوز لاس واخيست او د مېړه اطاعت ته چمتو شوه، نو بايد د تېرو کړو په وجه ئې ونه ځوروي او د ځورولو لپاره ئې حيلې او بهانې ونه لټوي.

د آيت په پای کې د الله تعالی دوه صفتونه راغلي چي له پورتني مضمون

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره ئې خاص تعلق دئ: الله لوړ او ستر دئ، لويي او كبر يوازې له ده سره ښايي، نه دي ښځه كبر او لويي كوي او نه ئې مېړه، ستونزه له همدې راولاړېږي چي يو تر بل ځان اوچت وګڼي، كبر او لويي وكړي، بل ته د حقارت په سترګه وګوري او حقوق ئې تر پښو لاندې كړي.

كه ستونزه په دې هم حل نشوه نو لانجه بايد د يوه مصلح ګډ كورني هيئت د حكميت له لارې حل شي، لكه چي قرآن فرمايي:

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُوا۟ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَـٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ٣٥

النساء: ۳۵

او كه د دوى ترمنځ له بېلتون ووېرېدئ نو يو حكم د ده له كورنۍ او يو حكم د دې له كورنۍ ورولېږئ، كه ئې د اصلاح اراده وه نو الله به د دواړو ترمنځ موافقت راولي، يقيناً چي الله خبردار پوه دئ.

كه مخكني تدبيرونه مؤثر ثابت نه شول، نو بايد د دواړو د كورنيو د مداخلې له لارې شخړه حل شي، دوه كسيزه جرګه دې وټاكل شي، يو د يوه له كورنۍ او بل د بلې له كورنۍ، دې جرګې ته دې د كشالې د حل و فصل واك وركړى شي، دواړه دې د جرګې وروستۍ پرېكړې ته غاړه كېږدي. په دې سره به قاضي ته د شخړې د وړاندې كېدو او يا طلاق مخنيوى وشي.

كه د مصالحې حكم هيئت هم ونه توانېدو د دوى لانجه حل كړي او د دوى دواړو له بېلتون پرته بله د حل لار نه وه نو اسلام نارينه ته دا حق

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړې چې خپله مېرمن طلاق کړي او مېرمنې ته ئې دا حق ورکړی چې د طلاق مطالبه وکړي، دا مطالبه هم خپل خاوند ته وړاندې کولی شي او هم د هغه د مخالفت او عدم توافق په صورت کې محکمې ته.

دا باید په پام کې ولرو چې په نورو ژوو کې هم نارینه د کورنۍ قیم، مدیر او ساتونکی دئ، د هر یرغل مقابله کوي، سره له دې چې ځان او بچو ته د خواړو په مهیا کولو کې دواړه په ګډه برخه اخلي، حتی زمریان ګورو چې اکثرأ د ښکار دنده هم د زمرۍ (ښځې) په غاړه وي، په ځانګړې توګه هغه مهال چې د زمري عمر زیات شي او د زمرۍ په څېر منډې نشي وهلی، دا مهال د ښکار دنده په بشپړه توګه د زمرۍ په غاړه وي، او دا وفاداره مېرمن تل خپل ښکار د مېړه مخې ته ږدي، لومړی هغه ځان موړ کړي بیا دا په خوراك پیل کوي، دا کافي ګڼي چې مېړه ئې د دې او بچیانو ساتنه کوي.

آیا تر یوې مېرمنې زیاتې ښځې درلودل جرم دئ؟

په قانون منع خشونت کې هغه څوك مجرم او د سزا وړ ګڼل شوی چې تر یوې زیاتې مېرمنې ئې په نکاح کړې؛ پرته له دې چې د مدني قانون اړوند شرط تأمین کړي!! راشئ وګورو چې قرآن په دې اړه څه وایي، په کوم صورت کې ئې تر یوې د زیاتو ښځو نکاح کول جائز ګڼلي او کوم شرائط ئې وضع کړي؟ او که څوك دا شرائط مراعات نه کړي نو آیا د هغه لپاره ئې کومه سزا ټاکلې او که مېرمنې ته ئې دا حق ورکړی چې د خپلو حقوقو ترلاسه کولو او یا نکاح فسخ کولو لپاره مناسبې لارې چارې ولټوي؟ قرآن فرمایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُم مِّنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ۝ النساء: ٣

او که له دې وویرېدئ چې د یتیمانو په اړه به عدالت ونکړئ، نو له دغو ښځو د خپلې خوښې، دوه دوه، درې درې او څلور څلور په نکاح کړئ، خو که وویرېدئ چې عدالت به ونکړئ نو بیا به یوازې یوه وي او په خپل واک کې وینځې مو، دا دې ته نږدې ده چې ظلم ونکړئ.

د دې آیت په ارتباط لاندې ټکي په پام کې وساتئ:

- که یتیمان داسې ولي ته پاته شوې وې چې د دوی ترمنځ نکاح روا وي، لکه د تره زوی، نو ولي په هغه صورت کې دا کار کولی شي چې له یتیم سره د خواخوږۍ په نیت دا کار وکړي، بې عدالتي ترې ونشي، د خپل شوق پوره کولو او د یتیم د مال ترلاسه کولو په نیت نه وي.
- که د بې عدالتۍ وېره ئې درلوده نو له داسې نکاح دې ډډه وکړي او پر ځای دې له نورو ښځو څوك په نکاح کړي.
- خو له دې نورو ښځو مراد کومې ښځې دي؟ له یتیم سره ئې څه تعلق شته که نه؟ په یوه آیت کې د دواړو له راتلو خو معلومېږي چې د یتیمانو او دغو ښځو ترمنځ حتماً څه ارتباط باید وي. تاسو پوهېږئ چې له یتیمانو سره یوه لویه مرسته دا ده چې د دوی میندې بې کفیل او متولي پاته نشي، څوك ئې په نکاح کړي، په دې نکاح سره به له یوې خوا هغه تشه ډکه شي چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library
خپل پلار له مړيني وروسته د يتيمانو په برخه شوې او له بلي خوا به د کونډو مشکل حل شي، دا لويه بې عدالتي ده چي د چا پلار د اسلام په لار کي شهيد شي، يا په خپل مرگ ومري، نو هم ئې زامن بې کفالته پاته شي او هم ئې ښځه، نه څوك د يتيم په وړاندي د مسئوليت احساس وکړي او نه د کونډو په اړه. د کونډو او يتيمانو د مشکل تر ټولو غوره او مناسبه د حل لار همدا ده چي کونډې په نکاح شي. د يتيمانو د بحث په ضمن کي د تعدد زوجات ذکر همدا مطلب افاده کوي چي دا اجازه په اصل کي د دغي لويي ستونزي د حل لپاره ورکړی شوې، د پيغمبر عليه السلام له سنت هم دغه معلومېږي او د صحابه وو له عمل هم، چي له هر جنگ وروسته دوی تر هر څه د مخه دې موضوع ته اهتمام کاوو چي د خپلو شهيدانو وروڼو د کونډو او يتيمانو ستونزه حل کړي، حتی د جنگ په ميدان کي به ئې دا پرېکړه کوله چي څوك څوك به د کوم کوم شهيد کونډه په نکاح کوي او د يتيمانو کفالت او پالنه به ئې په غاړه اخلي. له عائشې رضی الله عنها پرته د پيغمبر عليه السلام نوري بيبياني کونډې دي او رسول الله صلي الله عليه وسلم په همدې موخه په نکاح کړې.

- هسي هم د ښځو شمېر تر نارينه وو زيات دئ، عادتاً نجوني تر هلکانو زياتي پيدا کېږي، په جنگونو کي خو اکثر نارينه مري او هر جنگ په جگړو کي ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتېدو له ستونزي سره مخامخ کوي، د شورويانو په ضد د جهاد په دوران کي يو نيم مليون افغانان په شهادت ورسېدل، چي اکثر ئې نارينه وو، د ايران او عراق په جنگ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کي یو ملیون ایرانیان ووژل شول چي غالب اکثریت ئې نارینه وو، په دې دواړو ملکونو کي به له جګړو دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لاري؟! د متعه او موقتي نکاح له لاري؟! که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لاري؟ د زنا په اړه خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چي پایلي ئې څومره خطرناکي دي او انسانانو ته ئې څومره ستونزي راپیدا کړې، د ایډز خطرناکه بیماري له همدې راپیدا شوې، ایران ونه توانېدو چي په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو زیاتي ایرانۍ ښځي افغانانو په نکاح کړې خو د ایران دا ستونزه په خپل حال پاته ده. د دې ستر مشکل د حل یوازینۍ لار هغه ده چي اسلامي شریعت معرفي کړې او په دغه مبارك آیت کي ورته اشاره شوې، اسلام نه یوازي دا جائز ګڼي بلکي هغه د همت او مېړاني او په یتیم او کونډې د زړه سوي نښه ګڼي، خو وایي چي هم به له یوې د زیاتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په یوې ښځي اکتفاء د عدل په حکم. په دواړو آیتونو کي د عدل ذکر د همدې لپاره راغلی.

هغه کمعقله کسان چي د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نیوکي او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتني ته له ځواب ویلو عاجز دي چي د کونډو او یتیمانو ستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتوالي په صورت کي به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کي د زنا په جواز اعتراض کوي، نه په دې چي یو کس یوه قانوني ښځه لري او لس غیر قانوني او نه په دې چي په غرب کي زنا په

(c) ketabton.com: The Digital Library
تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوائدو يو مورد هغه ماليه ده چي له فاحشو ئې ترلاسه کوي، د لندن په يوه ښار کي اويا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړې شوې او دولت ته ماليه ورکوي، عجيبه ده چي څوك زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او ستره نکاح ناجائزه ګڼي چي اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسي حال کي چي اسلام نکاح هغه تړون ته وايي چي د ښځي او نارينه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسي مېړه سره نکاح کوي چي نوري ښځي هم لري نو په دې باندي د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاته کېږي؟!!

په داسي حال کي چي اسلام د ښځي موافقه د نکاح لپاره اساسي شرط ګڼلی، نو دا بې بنسټه اعتراض به څه وزن لري چي نارينه ولې تر څلورو مېرمنو پوري په نکاح کولی شي، څوك چي غواړي بن ونه لري نو له داسي چا سره دي نکاح نه کوي چي بله مېرمن هم لري.

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چي د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسي حال کي چي د يوې قانوني ښځي تر څنګ د ګڼ شمېر غيرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نلري!! کمونستان خو د (کورنۍ جوړېدل) د (فردي ملکيت) په څېر د غير کمونستي ټولني نښه ګڼي او په دې باور دي چي په دې برخي کي هم بايد فردي ملکيت له منځه ولاړ شي، بايد کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رائج شي، اولاد د کورنۍ (مال) نه بلکي د ټولني (مال) وګڼل شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غبرګ پر ځای بايد په وړکتون کي وروزل شي، په کورنۍ کي د دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
روزنه په دوی کې د (فردي ملکیت) غلط افکار راولاړوي!! څو راشئ وګورو چې د غیر قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن (علم) په دې اړه څه وایي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او نا علاجه ناروغیو منشأ ئې ګڼي!! د (ایډز) په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغیو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وایي: اکثر ستر ستر جانیان هغه دي چې د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او مینې لاس ئې پر سر نه دئ تېر شوی، داسي څوك ئې نه دئ موندلی چې صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتیني مینه ئې له هغه زده کړې وي.

تاسو په مرغانو کې ګورئ، هغه مرغان چې د نر او ښځې شمېر ئې سره برابر دئ، دوه دوه سره جوړه کېږي او بېله کورنۍ جوړوي، ناسته پاسته، الوتل او اوسېدل ئې سره یو ځای وي، لکه ښارو (مینا)، مرغۍ او کوتري، خو هغه مرغان چې د نارینه وو شمېر ئې تر ښځینه وو لږ دئ یو یو ئې ګڼ شمېر ښځې پالي، چرګان ئې یو مثال دئ. ښایي بده نه وي چې د خپلو سترګو یو لیدلی جریان دلته ولیکم: په چهارآسیاب کې په یوه کور کې اوسېدم، غولي ته راووتم او ناڅاپي مي سترګي په یوه چرګ ولګېدې چې له نورو یوازي په غولي کې ګرځي، نوري چرګي له کلا بهر دي، د انګور یوه دانه ئې وموندله، په مښوکه کې ئې راپورته کړه، څو ثانیې په فکر کې ولاړ، بیا ئې یو خاص غږ وکړ، له بهره یوه چرګه په منډه د ده خوا ته راغله، ده د انګور هغه دانه په زمکه واچوله او هغې چرګې وخوړه!! دا په داسي حال کې چې ده د څو چرګو پالنه په غاړه درلوده، هغوی به ئې ساتلې، مازدیګر به ئې کوډلې ته ننه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ایستلې، زمکه به ئې په خپلو پیاوړو منګولو ورته کیندله، له وې به ئې پاڼې ورته راشکولې، کله چې به د دانو لوښی د دوی په وړاندې کېښودی شو نو هغه به لومړی خپلو مېرمنو ته فرصت ورکړ چې دانه وخوري او ده به تر دوی وروسته د دانو په خوړلو پیل وکړ، خدای خبر له څومره مودې وروسته د انګور یوه خوږه دانه په لاس ورغلې وه او څومره به ئې زړه غوښتل چې هغه پخپله وخوري، خو لوړ همت او د خپلو مېرمنو په نسبت زړه سوي او رحمت دې ته اړ کړ چې یوه مېرمن راوبلي او دا دانه د هغې مخې ته کېږدي!! له ځان سره مي ویل: آیا د انسانانو نارینه هم دومره همت، مېړانه او عاطفه لري؟!!

د آیت له ورستۍ فقرې معلومېږي چې د عدم عدالت له وېرې په وینځې (چې اوس نشته) یا یوې ښځې اکتفاء دې ته نږدې ده چې له ظلم کولو خوندي پاته شئ. په دې صورت کې هم د ښځې ټول حقوق اداء کولی شئ او هم ئې ماشومان ښه پاللی شئ.

اما دا چې پیغمبر علیه السلام ته ولي د (نه) ښځو د نکاح اجازه ورکړی شوې، د دې دلائل څه دي او دا کار په کومي زماني کې او د پیغمبر علیه السلام د مبارك ژوند په کوم پړاو کې تر سره شوی؟ ځواب ئې دا دئ:

ټولو ته جوته ده چې رسول الله صلی الله علیه و سلم په پنځه ویشت کلنۍ کې واده وکړ، خدیجه رضی الله عنها د ده لومړۍ بي بي څلوېښت کلنه کونډه وه، د هغې تر وفات پوري ئې بله ښځه نه ده کړې، تر پنځوس کلنۍ پوري ئې یوازې یوه ښځه درلوده، د خدیجې رضی الله عنها له وفات وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې سوده رضی الله عنها چې کونډه وه، په نکاح کړه، سوده له لومړیو مسلمانانو وه، له خپل مخکني مېړه سره ئې یو ځای حبشې ته هجرت وکړ او د هجرت سختې شېبې او کړاوونه ئې وګالل، نه ئې مال درلود او نه جمال او ښکلتوب، امتیاز ئې قوي ایمان او د ایمان په لار کې قرباني وه، پیغمبر علیه السلام صرف یوه ښځه په ښکلتوب کې کړې، نورې بیبیانې ئې کونډې وې، هره یوه ئې د یوه لوی اجتماعی مصلحت لپاره په نکاح کړې، ښایي د حفصه رضی الله عنها د نکاح څرنګوالی د نورو ودونو د املونو لپاره ښه مثال وي:

حفصه رضی الله عنها د عمر رضی الله عنه لور وه، مخکنی مېړه ئې د بدر په جګړې کې برخه اخیستې وه، هغه وفات شو، عمر رضی الله عنه؛ خپلو ملګرو ابوبکر رضی الله عنه او عثمان رضی الله عنه ته ورغی او له هغوی ئې وغوښتل چې حفصه په نکاح کړي، خو دوی د خپلو معاذیرو په وجه ډډه وکړه، عمر رضی الله عنه دا مشکل له پیغمبر علیه السلام سره یاد کړ او هغه په دې خاطر له حفصې رضی الله عنها سره د نکاح اراده وکړه چې له خپل نږدې او مخلص ملګري سره د یوې داسې ستونزې په حل کې مرسته وکړي چې نورو ورته حل نه کړی شوه.

همدا راز زینب رضی الله عنها چې مېړه ئې د بدر په جګړې کې په شهادت ورسېدو، عمر خوړلې کونډه وه، په نېکو کارونو کې هومره مشهوره وه چې خلکو به د (بې وزلو مور) په نامه یادوله، پیغمبر علیه السلام هغه په دې خاطر ځانته نکاح کړه چې له یوې خوا ئې د یوه بدري مجاهد په اړه خپله خواخوږي ښودلې وي او له بلې خوا ئې د یوې داسې نومیالۍ، خیرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او با ایمانه ښځې ستونزه حل کړې وي. دا نبکه بي بي یوازې دوه کاله نور ژوندۍ وه.

همدا راز ام سلمه رضی الله عنها چې ٦ اولاده ئې درلودل، مېړه ئې د احد په جګړې کې زخمې شو، د بلې جګړې په دوران کې د ده زوړ پرهار پرې شو او له همدې وفات شو، پیغمبر علیه السلام د ده په مړینې هومره خواشینی شو چې اوښکې ئې توی شوې، د ده له مړینې ٤ میاشتې وروسته ئې ام سلمې ته څوك د خطبې لپاره ورولېږو، هغې خپل عذر داسې وړاندې کړ: زه عمر خوړلې یم، ډېر اولادونه لرم، نه غواړم ستا د اذیت باعث شم. خو پیغمبر علیه السلام غوښتل په دې نکاح سره مسلمانانو ته د خپلو دینې وروڼو په نسبت د وفادارۍ او د کونډو او یتیمانو د پالنې او روزنې نه هېرېدونکې اسوه وړاندې کړي. ام سلمې ته ئې قناعت ورکړ او دا نکاح ترسره شوه. د پیغمبر علیه السلام ټول ودونه همداسې وو.

په دې ودونو کې یو بل ستر مصلحت هم مضمر وو او هغه دا چې د پیغمبر علیه السلام د بیبیانو له لارې د دین یوه لویه برخه مسلمانانو ته رسېدلې، دوی د نورو ښځو لپاره د ښوونکو حیثیت درلود، نورو ښځو به له دوی دین زده کاوو، که تاسو د روایاتو کتابونه وڅېړئ په ځرګنده به وګورئ چې د دې کتابونو په هر مخ کې له همدې بیبیانو یو په بل پسې روایتونه ستاسو مخې ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د طلاق واك نارينه ته سپارل شوی؟

د دې پوښتنې په اړه چې اسلام ولې د طلاق حق نارينه ته ورکړی، بايد ووايو: اسلام د طلاق له لاندې ممکنو څلورو صورتونو يو غوره کړی:

الف: ښځه او مېړه په ګډه د طلاق فيصله وکړي.

ب: اختلاف محکمې ته وړاندې شي او محکمه په دې اړه وروستۍ فيصله وکړي.

ج: د طلاق حق ښځې ته ورکړی شي.

د: د طلاق پرېکړه د مېړه په لاس کې وي.

مخکې له دې چې وګورو اسلام ولې څلورم صورت غوره کړی بايد څو خبرې په پام کې ولرو:

- اسلام له طلاق کرکه لري، د مجبوريت لپاره جواز ورکوي، خو هغه تر ټولو کرکجن حلال کار او د حل وروستۍ لار ګڼي.
- په اسلام کې نارينه له يوې خوا په دې مکلف شوی چې د کورنۍ ټول لازم ورځني مصارف په غاړه واخلي، هغه به د کورنۍ د ټولو مصارفو متکفل وي. له بلې خوا په دې مکلف شوی چې د نکاح په ورځ به هومره مهر په غاړه اخلي چې ښځه ورباندې راضي شي، دا (مهر) د ښځې حق دئ او د دې د راتلونکي لپاره يو مهم تضمين. (ښځه) کولی شي له (مېړه) هومره مهر ترلاسه کړي چې د دې راتلونکی تضمين کړي او د وخت ناوخت، بې ځايه او بې موجبه طلاق مخه ونيسي، مېړه ونشي کولی چې له يوې خوند واخلي، له لنډې

(c) ketabton.com: The Digital Library
مودې وروسته هغې ته طلاق ورکړي او د هوس په حکم بله په نکاح کړي، طلاق نباید په یوې ملعبې بدل شي، د نکاح په ورځ باید داسي تدابیر ونیول شي چي دا مقدسه رابطه دوام وکړي، اسلام د همدې لپاره د مهر حق د ښځي د مستقبل لپاره د یوه تضمین په توګه وضع کړی.

- اسلام دوه دلیله د دې لپاره وړاندي کړي چي نارینه به د کورنۍ قیم وی او د طلاق پرېکړه به د ده له لوري کېږي:

الف: (مهر) ورکوي او د کورنۍ مصارف ئې په غاړه دي.

ب: د قیمومیت لپاره چي کومو مواصفاتو ته اړتیا ده، په نارینه کي دا مواصفات تر ښځو زیات دي. د ښځي طبیعي وظائف دا ایجابوي چي قوي عاطفه ولري. قوي عاطفه اکثراً د انسان (تعقل) تر اغېز لاندي نیسي، ښځه د همدې (قوي عاطفې) په حکم د اولاد د روزني ټولي ستونزي په ورین تندي قبلوي، بې خوبي ګالي، خپل ژوند او صحت په خطر کي اچوي، د اولاد د هري غلطۍ په وړاندي صبر کوي او حتی د پردیو په مقابل کي د دوی له هري غلطۍ دفاع کوي، د (قیادت) او (قضاوت) لپاره د (قوي عاطفې) پر ځای داسي (تعقل) ته اړتیا ده چي د عاطفې تر اغېز لاندي رانشي. د نارینه روحي جوړښت داسي دئ چي د (عقل) او (عاطفې) ترمنځ ئې تعادل او توازن شته او د (عاطفې) تله ئې د ښځو په شان تر (تعقل) درنه نه ده.

پداسي حال کي چي اسلامي شریعت د طلاق حق نارینه ته سپارلی، خوله دې حق د ښځی د ځورولو او د هغې په حقوقو د تېري په لار کي ناروا استفاده نشي کولی، که خبره دې حد ته ورسېده ښځه حق لري (محکمې) ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مراجعه وکړي، چې محکمه به یا د دې حقوق احیاء کوي او یا به دا رابطه فسخ کوي.

کونډې او حقوق ئې

تر اسلام مخکې به خلکو کونډې داسې ګڼلې لکه د میراث مال، لکه څاروي چې په پیسو اخیستل شوي وي او خپل واك او اختیار نلري، نه خپلې کورنۍ ته ستنېدی شوی او نه ئې پخپله خوښه له چا سره نکاح کولی شوی، که به ئې وغوښتل چې خپلې کورنۍ ته ستنه شي نو دې ته به اړ کېده چې مهر او ټول هغه څه د مېړه ورثه وو ته مسترد کړي چې هغه ورکړي وو!! اوس هم په ډېرو جهل ځپلو ټولنو کې له ښځو سره همداسې ظالمانه او جاهلانه سلوك کېږي، په پښتنو کې خو دا ظالمانه دود دستور ډېر عام دئ، پلار ئې د بوده او څاروي په څېر خرڅه کړي، د مېړه له مرګه وروسته د میراث مال ګڼل کېږي، د مېړه خپلوان به د دې برخلیك ټاکي، د پلار کور ته نشي ستنېدی، د خپل راتلونکي خاوند په اړه نه څه ویلی شي او نه څه کولی شي، د خپل مخکني مېړه ورور ته به په نکاح کېږي، که ئې ورور ماشوم وو تر هغه به انتظار کوي چې ستر شي او که ئې ورور نه وو نو کوم بل خپلوان ته به ئې په نکاح کوي!! اسلام دا کار ستر ظلم وګاڼو او هغه ئې تحریم کړ، مسلمانانو ته ئې امر وکړ چې نه به کونډې خپل میراث ګڼئ، نه به ئې د خپلې خوښې له مېړه سره له نکاح منع کوئ او نه به د مهر او نورو شیانو د بېرته ترلاسه کولو لپاره هغه ځوروئ. د ښځو خاوندانو ته ئې امر وکړ چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره به ښه سلوك كوئ، كه مو خوښه نه وي په دې طمع او اميد ئې وساتئ او له ناروا سلوك ډډه وكړئ چي اميد دئ الله ئې تاسو ته د خير او ښېګڼي ذريعه كړي، كه ئې اخلاق ښه نه وو او كومه څرګنده بداخلاقي مو په كي ومونده، بيا دا اختيار لرئ چي د كوم څه په بدل كي ئې طلاقي كړئ.

كونډې او مطلقه مېرمني د خپل مېړه د انتخاب حق لري

قرآن موږ ته لارښوونه كوي چي مطلقه مېرمني له دې منع نه كړو چي ځان ته مناسب مېړه غوره كړي، فرمايي:

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢٣٢ البقره: ٢٣٢

او كله چي مو مېرمنو ته طلاق وركړ او دوى د خپل عدت پاى ته ورسېدې، نو دوى له دې مه راګرځوئ چي د خپلي خوښي مېړه سره نكاح وكړي، كه په ښه توګه په خپلو كي سره راضي شوي وي، په دې سره ستاسو هغه چا ته پند وركول كېږي چي په الله او د آخرت په ورځ ايمان لري، دا درته غوره او د تزكيې او پاكۍ سبب ده او الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

يعني طلاقي شوې ښځي د خپلي خوښي له مېړه سره له نكاح مه منع

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوئ، که دا د دې پخوانی مېړه وي او که نوی، نه ئې د کورنۍ غړي باید دا کار وکړي او نه ئې پخوانی مېړه، په ټولنې کې د اخلاقي مفاسدو د مخنیوي لپاره همدا طریقه تر ټولو غوره ده چي پرېږدئ کونډې او مطلقه ښځې د خپلې خوښې له مېړه سره نکاح وکړي، په زور نکاح کول او د خپلې خوښې له خاوند سره له نکاح مخنیوی، په ټولنې کې د فتنو او اخلاقي مفاسدو باعث کېږي.

که څه هم دا توصیه د مطلقه مېرمنو په اړه ده خو رشد او د عقل پوخوالې ته رسېدلې لوڼې او زامن هم پرې قیاس کېدی شي، دا د مور پلار او اولیاوو حق او وظیفه ده چې اولاد ته د زوج په انتخاب کې نېکه مشوره ورکړي، خو حق نه لري خپله خوښه پرې تحمیل کړي، شریعت د دوی توافق ګټور ګڼلی خو د نکاح رکن او شرط ئې نه دئ ګرځولی. اسلام له یوې خوا د کونډې اولیاوو ته ویلي چي هغه د خپلې خوښې له خاوند سره له نکاح مه منع کوئ، خو له بلې خوا ئې ښځه په دې مکلفه کړې چي د نکاح په اړه د خپل ولي رضایت په پام کې ولري، دا د دې لپاره چي نکاح د کورنیو ترمنځ د نږدې والي سبب شي نه د دښمنۍ او نفرت سبب.

په دې اړه دوه اساسي خبرې باید په پام کې ولرو:

- د ښځې اولیاء باید خپله خوښه پر هغې تحمیل نه کړي، له بې ځایه ځورولو او تنګولو ئې ډډه وکړي، هغه دې پرېږدي چي د خپلې خوښې له کس سره نکاح وکړي، دا هم په خدای او آخرت د ایمان تقاضا ده او هم له اخلاقي فساد د مخنیوي ذریعه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښځه باید په پټه او د اولیاوو په غیاب کې دا کار ونکړي، له دې فتنې راولاړېږي، د کورنیو ترمنځ کرکه او نفرت راپیدا کوي.

لاندي دوه روایات همدغه حقائق توضیح کوي:

روي أن معقل بن يسار كانت أخته تحت أبي البدّاح فطلقها وتركها حتى انقضت عدتها, ثم ندم فخطبها فرضيت وأبى أخوها أن يزوّجها وقال: وجهي من وجهك حرام إن تزوجتيه. فنزلت الآية. قال مقاتل: فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم معقلا فقال: (إن كنت مؤمنا فلا تمنع أختك عن أبي البدّاح) فقال: آمنت بالله, وزوجها منه. رواه البخاري

روایت شوی چي د معقل بن یسار خور د ابي البداح په نکاح کې وه، هغه طلاق ورکړ، عدت ئې تېر شو، خو په خپل کار پښېمانه شو، د بیا نکاح پېغام ئې ورولېږو، دا هم راضي شوه خو ورور ئې له دې نکاح سره مخالفت وکړ او خپلې خور ته ئې وویل: که دې نکاح ورسره وکړه زما لیده کاته به درسره حرام وي، دا آیت نازل شو، پیغمبر علیه السلام معقل راوغوښت او ورته وئې ویل: که مؤمن یې نو خور دې له ابي البداح سره له نکاح مه منع کوه. هغه وویل: پر الله مې ایمان دئ. نو هغه ئې په نکاح ورکړه.

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم « أَيّما امرأة نكحت بغير إِذن وليها. فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل. ...

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چي رسول الله صلى الله علیه وسلم وفرمایل: کومه ښځه چي د خپل ولي له اجازې پرته نکاح وکړي نو نکاح ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
باطله ده، نکاح ئې باطله ده، نکاح ئې باطله ده.

دې ته مو پام وي چې امام ابوحنیفه رحمه الله د نکاح لپاره د مور پلار او ولي توافق ضروري او مفید ګڼي خو د صحت لپاره ئې د شرط په توګه نه مني، د دوی له توافق پرته هم نکاح صحیح ګڼي، دا داسې ده لکه درې ځله طلاق چې اصولاً باید بېل بېل او د طهر په حالت کې وي، او یو ځای په یوه وخت درې طلاقه ورکول جائز نه دي، خو که چا همدا کار وکړ او خپلې مېرمنې ته ئې په یوه وخت درې طلاقه ورکړل نو دا درې طلاقه ګڼل کېږي نه یو طلاق. البته نور امامان د ولي توافق د نکاح د صحت لپاره داسې شرط ګڼي چې له هغه پرته نکاح باطله بولي.

د مېروښو په اړه د اسلام لارښوونه

اسلام وایي: هیڅوك حق نه لري د بل منکوحه مېرمن په نکاح کړي، مګر له هغه وروسته چې مېړه ئې طلاق ورکړي او د عدت موده ئې بشپړه شي، هیڅوك باید د هغې ښځې د نکاح کولو هڅه ونه کړي چې بل مسلمان له هغې سره د نکاح پیغام لېږلی او معامله لا پای ته نه ده رسېدلې، لکه څنګه چې په تجارتي امورو کې موږ ته سپارښتنه کوي چې د خپل مسلمان ورور په مبایعې کې خنډ نشو همداسې باید د هغې مېرمنې د نکاح کولو هڅه ونه کړو چې بل مسلمان ورسره په تفاهم بوخت دئ. د قرآن دې آیت ته ځیر شئ:

وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْكُمْۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَۚ فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةًۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ النساء: ٢٤

او مېروښي ښځې (هم درته حرامي دي) مگر هغه چي ستاسو په واك كې وي، دا پر تاسو ليكلې الهي فريضه ده او له دې سوا درته روا كړى شوې، چي په خپل مال سره ئې د نكاح كوونكو په توگه لټه وكړئ، نه د زنا كوونكو په توگه، نو كه په دې (مال) سره مو له دې تمتع اخيستل وغوښتل، نو فرض مهر ئې وركړئ او له مهر وروسته په هغه څه كې كومه گناه درباندي نشته چي په خپلو كې ورباندي راضي شئ، بې شكه چي الله باحكمته پوه دئ.

دلته د قرآن څو لارښووني زموږ په وړاندي ځلېږي:

- مېروښي ښځې د نورو محرماتو په ضمن كې دي، په استثناء د هغو مېروښو ښځو چي د مسلمانانو په واك كې راغلې او له خپلو سابقه مېړونو سره ئې تعلق قطع شوى، چي دا يا وينځې دي او يا له محارب دښمن په اسارت نيول شوې مېرمني، وينځې خو اوس نشته، د اسيرو مېرمنو په اړه به يو له دغو كارونو كېږي: كه ايمان راوړي نو د مسلمانانو مېرمنو سلوك به ورسره كېږي، كه په خپل مذهب ټينگار وكړي نو د مسلمانانو امير به يا دوى له خپلو اسيرانو سره تبادله كوي، يا به ئې د فديې په مقابل كې خوشې كوي او كه دا ممكن نه وو نو چا ته به ئې په نكاح وركوي مشروط په دې چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نکاح ئې جائزه وي.

له دغو ښځو علاوه نورې په دوه شرطونو په نکاح کولی شئ: لومړی دا چې په خپلې نکاح کې د دوی د ساتلو په اراده به ئې په نکاح کوئ نه د خپلې جنسي غریزې د اشباع لپاره په موقته توګه، او دوهم دا چې مهر ئې ورکړئ.

قرآن د نکاح کوونکو نارینه وو لپاره د محصِنین او د نکاح کېدونکو ښځو لپاره د محصَنات صیغه کارولې، حِصن کلا ته وايي او محصِن هغه چا ته وايي چې بل په خپل حفاظت کې ساتي او محصَن هغه چا ته چې بل ئې د خپل حفاظت په غېږ کې ساتي، په دې سره قرآن د نکاح حقیقت څرګند کړی، یعني دا چې نکاح یوه موقته جنسي رابطه نه ده چې محض د خپل شوق پوره کولو یا د خپل جنسي ضرورت د رفع کولو لپاره ترسره شي، برعکس دا د نکاح په قید او احاطه کې د یوې کورنۍ د جوړولو لپاره غیرموقت تړون دئ، پام کوئ چې دې سپېڅلي تړون ته د پټې یارانې، یا د جنسي غریزې د اشباع رنګ ورنه کړئ.

ډېره عجیبه ده چې څوك د قرآن دا صراحت له پامه وغورځوي او موقته نکاح جائز وګڼي!! قرآن نه یوازې نکاح یو غیر موقت تړون ګڼي او په تکرار او ټینګار سره دا خبره کوي او په هیڅ ځای کې ئې داسې لفظ نه دئ کارولی چې له هغه د موقتې نکاح د جواز شائبه راپیدا شي، بلکې د بیان له لهجې ئې معلومېږي چې موقته نکاح داسې ګڼي لکه شهواني اقدام او په پټه یار نیول. پیغمبر علیه السلام دغو تأکیداتو ته په پام سره موقته نکاح تحریم کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نکاح او استمتاع وروسته ښځو ته خپل ټاکلی مهر له وعدې سره سم ورکول یوه الهي فریضه ده. خو که ښځه او مېړه په خپلو کې د مهر په اړه کومه پرېکړه کوي، یو بل ته له خپل حق تېرېږي، د ورکړې موده ئې بدلوي یا کوم بل تغییر په کې راولي، دا کار کولی شي.

د آیت دوهمه برخه د لومړۍ برخي لپاره مزید شرح او تفصیل دئ، په (فاء) او (به) سره له مخکنۍ برخي سره تړل شوې او په ډېر صراحت سره ښیي چي په دغي فقرې (أُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكمْ أن تَبْتَغُوا بِأَمْوَلِكُم) کې راغلی مطلب، په بعدي فقرې (فَمَا استَمْتَعْتُم بِهِ مِنهُنَّ فَئَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً) کې مزید توضیح شوی دئ، دلته له استمتاع؛ ځان ته حلالول او ترې ګټه اخیستل مراد دي، له (به) مال او له (اجورهن) د دوی مهر. لکه څنګه چي دا برخه د مخکنۍ لپاره شرح ده، له دې وروسته برخه د دې لپاره مزید شرح ده: وَ لا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ.

متأسفانه ځینو له (استمتاع) (متعه) او موقته نکاح اخیستې او له (اجور) ئې د مهر پر ځای د موقتي نکاح اجوره. حال دا چي استمتاع له دې ځای علاوه په پنځو نورو ځایونو کې هم راغلې او په هیڅ ځای کې د متعه معنی نه ورکوي او یوازې د متمتع کېدو او ګټې اخیستو معنی افاده کوي او اجور د مهور په معنی په پنځو نورو آیتونو کې هم راغلی: د دې سورې په ۲۵ آیت کې هم له اجور مراد مهور دئ نه بل څه.

مصیبت دا دئ چي ځیني کسان د خپل مسلك او مذهب مربوط روایت ځان ته معیار او ملاك کړي او دا هڅه کوي چي د قرآن آیتونه د دغو روایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library
په ګټه تأویل کړي، که کوم روایت د قرآن له کوم آیت سره مغایر مومي او د آیت ټول الفاظ او د الفاظو ترکیب ئې په صراحت او قاطعیت سره د ده روایت نفي کوي، دې ته نه تیارېږي چې یا روایت پرېږدي یا ئې د آیت په ګټه تأویل کړي، برعکس د آیت صریح مفهوم پرېږدي او داسي کوږ او له تکلف ډك مطلب ترې راباسي چې همدا غلط او ضعیف روایت تأیید کړي. د موقتي نکاح او متعې په اړه ئې کوم روایت ترلاسه کړی، باید له قرآن د دې روایت په تأیید کې کوم دلیل راپیدا کړي، خو څرګند دلیل نه مومي، برعکس ګوري چې قرآن د نکاح په دوام او غیرموقت والي تأکید کوي، د نکاح کوونکو لپاره د (محصنین) او د نکاح کېدونکیو لپاره د (محصنات) الفاظ کاروي او مسلمانانو ته مکرر او په تأکید سره وایي چې له نکاح داسي څه مه جوړوئ چې څرګندي زنا یا د پټې یار نیولو ته ورته وي، خو دی د قرآن مغایر روایت نشي پرېښودی، ناچار به په آیت کې لاسوهنه کوي او مطلب به ئې داسي برابروي چې د روایت تأیید ترې راووځي!! هغه روایت به څنګه د اعتبار وړ ګڼو چې د قرآن له صریح آیت سره تضاد او تعارض لري؟! په قرآن د ایمان تقاضا خو دا ده چې د داسي روایت په اړه ووایو: ښایي راوي اشتباه کړې ده یا ښایي دا روایت د هغې مرحلې په اړه وي چې لا دا آیت نه وو نازل شوی. قرآن د داسي خلکو څېره ځومره ښه او دقیقه انځور او څنګه ئې هغوي معرفي کړي، هلته چې فرمایي:

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٨ آل عمران: ٧٨

او له دوی یوه ډله داسې ده چې په خپلې لیکنې او کتاب خپلې ژبې داسې اړوي چې ته هغه د الله د کتاب یوه برخه وبولې، په داسې حال کې چې هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وایې: دا خبرې ټولې د الله له لورې دې په داسې حال کې چې د الله له خوا نه دې، په الله پورې دروغ تړې سره له دې چې ښه پوهېږې.

آیا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟

د منع خشونت سپېره قانون وایې: یوازې هغه زنا او لواطت جرم دئ چې په زور او جبر ترسره شې!! یعنې زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ، هغه مهال د جرم بڼه غوره کوې چې په جبر او اکراه او د ښځې له موافقې پرته ترسره شې!! او دا هغه څه دې چې د منحطې او له معنوې او اخلاقې پلوه پرېوتې غربې نړۍ پر لمنې تور داغ ګڼل کېږې، د عقل، علم او فطرت خلاف کار، هغه چې حیوانات هم ترې کرکه لرې!! دغو غرب وهلو مېرمنو له غربې منحط او مبتذل فرهنګ همدا زده کړې، په دې قانون کې ئې افغانې مېرمنې ته ټول هغه قانونې تسهیلات مهیا کړې چې له مخې ئې وکولی شې د یوې غربې مېرمنې په څېر ژوند وکړې، ټولې دینې، معنوې او اخلاقې پولې ونړوې، دینې ارشاداتو او ملې دودونو ته شا کړې، د قانونې مېږه تر څنګ یاران ولرې، هر مهال له هر چا سره چې زړه ئې غواړې له کور وتلی شې، نه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې پلار مخنيوی کولی شي او نه مېږه، يوازې دا پاته دي چې ليکلي ئې وی: له همجنس سره ازدواج هم جائز دئ او که څوك له داسې ازدواج د کومې مېرمنې يا سړي مخنيوی وکړي نو په څو مياشتو حبس به محکومېږي!! همغه څه چې د نورو غربي هېوادو تر څنګ د فرانسې سوسياليست رژيم هم په پارلمان کې دا د همجنسانو تر منځ د ازدواج قانون تصويب کړ او په مخالفت کې ئې سلګونو زرو فرانسويانو په مظاهرو لاس پورې کړ. د غرب وهلو افغانانو ډېرى له خرافاتو ډك مسيحيت ته اوښتي دي او بايبل ته د سپېڅلي کتاب په سترګه ګوري، خو همدغه محرف بايبل د سدوم ښار ورانېدا تر عنوان لاندې وايي: ... د دې ښار اوسېدونکي له مادي پلوه ډېر وړاندې تللي وو، مرفه ژوند ئې په برخه شوی وو، خو له اخلاقي پلوه په دې بيمارۍ اخته وو چې له نارينه سره د نارينه جنسي نږدېکت ئې عادي او د عدم مؤاخذې وړ فعل ګڼلو، نو ځکه الله تعالى د دې ښار د ورانولو پرېکړه وکړه،... له لمر لوېدو سره سم خدای په عموره او سدوم سکروټې وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه يووړل!!!

دا غرب وهلې مېرمنې زنا يو عادي او مجاز فعل ګڼې خو همدا بايبل د تثنيه په کتاب کې ليکي: که کوم سړی يوه پېغله په نکاح کړي، بيا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چې خپل پېغلتوب ئې نه دئ ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چې دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار بايد داسې مدرك وړاندې کړي چې د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپين ږيرو په مخکې به هغه ټوټه وغوړوي... قاضيان به ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګوري که ترې ثابته شوه چي سړي دروغ ويلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپين زر به د جريمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي... او دا به د تل لپاره د ده په نکاح کې پاته کېږي او د طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو که ادعاء ئې سمه وختته نو سپين ږيري دي دا نجلۍ د پلار کره بوځي او د ښار سړي دي دا رجم کړي!! که کوم نارينه د کومي مېړوښي ښځي سره د زنا په حالت کې وليدل شو، دواړه بايد ووژل شي!! که کومه مېړوښه نجلۍ د کوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه بايد له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چي د اختطاف په مهال ئې چيغي نه وې وهلې!! خو که دا کار له ښاره بهر وشي بيا نو نجلۍ داسي جرم نه دئ کړی چي د وژلو وړ وي، ځکه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتني لرو:

- کومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ هغه چي د لومړي نږدېکت په شپه تر دواړو لاندي ويړه وه؟ قاضي به څنګه د داسي يوې ټوټې له مخي پرېکړه کوي چي په وينو لړلې ده؟ څنګه به معلوموي چي دا د چا ويني او د کوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چي پرې نږدې ښځې ته داسي ټوټه په لاس ورشي.
- ولي به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته ورکوي؟ دلته خو د نجلۍ سپکاوی شوی او دا معاوضه بايد دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟
- د زنا په اړه د يوه کس ادعاء څنګه د منلو وړ ګڼل کېدی شي؟ قاضي به د ده کومو الفاظو ته اعتبار ورکوي؟ اصولاً خو بايد له مدعي وغوښتل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي د خپلې ادعاء د اثبات لپاره شواهد او دلائل وړاندې کړي، نه دا چې مدعى عليه له ځان د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندې کولو مکلف شي، بايبل ولې له يوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چې که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلې خوا د قاضي په وړاندې د دلائلو او مدارکو په وړاندې کولو ئې هم نه مکلفوي او دا ترې نه غواړي چې خپله ادعاء ثابته کړه؟!!

- که په ښار کې اختطاف شوې نجلۍ ووايي چې ما چيغې ووهلې خو څوک مې مرستې ته رانه غی، بيا څنګه؟ او که په صحرا کې اختطاف شوې چيغې نه وي وهلې نو څنګه؟

- موږ دې ته حيران يو چې د ښځو په حق کې له دومره بې انصافۍ او ظلم سره سره د بايبل منونکي په کومه خوله او کومو سترګو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بايبل خو په ټولو مواردو کې د ښځې حقوق تر پښو لاندې کړي او هغې ته ئې په سپکه سترګه کتلي، د بايبل منونکي دې موږ ته د خپل سپېڅلي کتاب يوه جمله داسې راوښيي چې ښځې ته ئې په درنه سترګه کتلي وي او له نارينه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجيبه ده چې دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسې حال کې چې اسلام ښځې ته تر نارينه زيات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غوږ شئ چې په داسې مواردو کې څومره دقيقې لارښوونې لري او وايي:

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَحَدِهِمۡ أَرۡبَعُ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٦ وَٱلۡخَٰمِسَةُ أَنَّ
لَعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٧ وَيَدۡرَؤُاْ عَنۡهَا
ٱلۡعَذَابَ أَن تَشۡهَدَ أَرۡبَعَ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٨
وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٩

النساء: ٦-٩

او هغه چي خپلي مېرمني تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته (نور) شاهدان نه لري نو د يوه ئي گواهي دا ده: څلور ځلي الله شاهد نيول چي دی يقيناً له رښتينو دئ او پنځم ئي دا چي که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي، او له هغې (مېرمني) دا (خبره) عذاب دفع کوي چي څلور ځلي الله شاهد ونيسي چي يقيناً دی له دروغجنو دئ او پنځم ئي دا چي که دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

د دې مبارکو آيتونو مهمي مهمي لارښووني دا دي:

- ځوك چي خپله مېرمن په زنا تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته بل شاهد نه لري؛ نو د قاضي په وړاندي به د ده گواهي داسي وي چي څلور ځلي به الله تعالى پر دې خبري شاهد نيسي چي دی په خپلي ادعاء کي رښتينی دئ او پنځم ځل به وايي: که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي.
- له تورني مېرمني په هغه صورت کي عذاب دفع کېږي چي څلور ځلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي: الله شاهد دئ چي دی له دروغجنو دئ او پنځم ځل ووايي: كه دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

- دلته ځلور ځلي الله تعالی شاهد نيول د ځلورو شاهدانو د شهادت پر ځای او د هغوی د بدل او عوض په توګه راغلي، او دا خبره كول چي كه دی دروغجن وي نو پر ده دي د الله تعالی لعنت وي د تأكيد په توګه راغلي.

- دا حكم په مېړه او مېرمني پوري تړلی دئ او نورو مواردو ته نشي غزېدی.

- دلته الله تعالی شاهد نيول د قسم او لوړي په معنی راغلی او دا ښيي چي په حقيقت كي هر قسم او لوړه د شاهد نيولو په معنی وي، كه تاسو د قرآن قسمونو ته ځير شئ نو درته جوته به شي چي د قرآن قسمونه د دې لپاره نه دي چي ګواكي الله تعالی د خپل مخاطب د اقناع او تشويش رفع كولو لپاره په كوم ستر او با عظمته شي لوړه كړې!! دا نه د قسم د مفهوم او معنی په اړه صحيح تعبير دئ او نه د قرآن د قسمونو سم تفسير، د قرآن هر قسم د استشهاد لپاره دئ، زموږ قسمونه هم د استشهاد لپاره وي، كله چي موږ وايو: پر الله تعالی قسم كوم چي رښتيا وايم؛ معنی ئې دا ده چي الله تعالی شاهد دئ چي زه رښتيا وايم، كه قسم د تعظيم لپاره وی نو بيا خو به دا هم جائزه وه چي ووايو: په مسجدالحرام قسم، په قرآن قسم، پر پيغمبر قسم، داسي قسمونه نه يوازي جائز نه دي بلكي صحيح هم نه دي، دا ځكه چي دا شيان (مقسم به) زما د رښتينولۍ شاهد او ګواه نه دي، يوازي الله تعالی زما په اړه شاهد كېدی شي، نو يوازي پر الله تعالی لوړه او قسم د

(c) ketabton.com: The Digital Library
معنی او مفهوم له پلوه صحیح او له شرعي پلوه جائز دئ. په بل څه قسم د معنی له پلوه غلط او له شرعي پلوه ناجائز دئ. الله تعالی چې په کومو شیانو لوړه کړې هغه ئې د شاهد په توګه وړاندي کړی، د مثال په توګه الله تعالی په هغه سیند لوړه کړې چې د فرعونیانو په مړو ډك شو (والبحر المسجور)، او د دې مقصد دا دئ چې: د فرعونیانو په مړو ډك بحر ګواهي ورکوي چې که د زمانې د هر فرعون په وړاندي د موسی په څېر مجاهد راپیدا شو نو د دې فرعون برخلیك به داسي وي لکه د مخکني فرعون.

د دې مبارکو آیتونو په معنی د لازیات پوهېدا لپاره لاندي روایات په پام کي ولرئ:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ جَاءَ هِلاَلُ بْنُ أُمَيَّةَ وَهُوَ أَحَدُ الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَجَاءَ مِنْ أَرْضِهِ عَشِيًّا فَوَجَدَ عِنْدَ أَهْلِهِ رَجُلاً فَرَأَى بِعَيْنَيْهِ وَسَمِعَ بِأُذُنَيْهِ فَلَمْ يَهِجْهُ حَتَّى أَصْبَحَ ثُمَّ غَدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّى جِئْتُ أَهْلِى عِشَاءً فَوَجَدْتُ عِنْدَهُمْ رَجُلاً فَرَأَيْتُ بِعَيْنِى وَسَمِعْتُ بِأُذُنِى فَكَرِهَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم مَا جَاءَ بِهِ وَاشْتَدَّ عَلَيْهِ فَنَزَلَتْ (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ) الآيَتَيْنِ كِلْتَيْهِمَا فَسُرِّىَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ « أَبْشِرْ يَا هِلاَلُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكَ فَرَجًا وَمَخْرَجًا ». قَالَ هِلاَلٌ قَدْ كُنْتُ أَرْجُو ذَلِكَ مِنْ رَبِّى. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « أَرْسِلُوا إِلَيْهَا ». فَجَاءَتْ فَتَلاَ عَلَيْهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم وَذَكَّرَهُمَا وَأَخْبَرَهُمَا أَنَّ عَذَابَ الآخِرَةِ أَشَدُّ مِنْ عَذَابِ الدُّنْيَا فَقَالَ هِلاَلٌ وَاللَّهِ لَقَدْ صَدَقْتُ عَلَيْهَا فَقَالَتْ قَدْ كَذَبَ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم «لاَعِنُوا بينهما ». فَقِيلَ لِهِلاَلٍ اشهد. فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهُ يَا هِلاَلُ اتَّقِ اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكَ الْعَذَابَ. فَقَالَ وَاللَّهِ لاَ يُعَذِّبُنِى اللَّهُ عَلَيْهَا كَمَا لَمْ يَجْلِدْنِى عَلَيْهَا. فَشَهِدَ الْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ثُمَّ قِيلَ لَهَا اشْهَدِى. فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهَا اتَّقِى اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكِ الْعَذَابَ. فَتَلَكَّأَتْ سَاعَةً ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ لاَ أَفْضَحُ قَوْمِى فَشَهِدَتِ الْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ فَفَرَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم بَيْنَهُمَا وَقَضَى أَنْ لاَ يُدْعَى وَلَدُهَا لأَبٍ وَلاَ تُرْمَى وَلاَ يُرْمَى وَلَدُهَا وَمَنْ رَمَاهَا أَوْ رَمَى وَلَدَهَا فَعَلَيْهِ الْحَدُّ وَقَضَى أَنْ لاَ بَيْتَ لَهَا عَلَيْهِ وَلاَ قُوتَ مِنْ أَجْلِ أَنَّهُمَا يَتَفَرَّقَانِ مِنْ غَيْرِ طَلاَقٍ وَلاَ مُتَوَفًّى عَنْهَا وَقَالَ ...

له ابن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چي هلال بن اميه، يو له هغو دريو چي الله تعالى د هغوى توبه قبوله كړه، له خپلي زمكي ماخستن راغى او د خپلي مېرمني خوا ته ئي يو سړى وموند، په خپلو سترګو ئي وليد او په خپلو غوږونو ئي د هغه غږ واورېد، نو هيجاني ئي نه كړ، تر هغه چي سبا شو او رسول الله صلى الله عليه و سلم ته ورغى او وئې ويل: يا رسول الله! زه ماخستن خپل اهل ته راغلم نو د هغوى خوا ته مي يو سړى وموند، په خپلو سترګو مي وليد او په خپلو غوږونو مي غږ واورېد، رسول الله صلى الله عليه و سلم د ده په دې وينا ناراض شو او سخته پرې تمامه شوه، نو دا دواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیتونه نازل شول: (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ ....)، نو له رسول الله صلی الله علیه و سلم د وحي لړی جلا شوه او وئې ویل: اې هلاله! خوښ اوسه چې الله تا ته له کړاو د وتلو لار پرانیسته، هلال وویل: له خپل رب مې همدا انتظار وو، رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: هغې ته ځوك ولېږئ، او هغه راغله، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم دواړو ته دا آیتونه تلاوت کړل، نصیحت ئې ورته وکړ او په دې ئې پوه کړل چې د دنیا تر عذاب د آخرت عذاب ډېر سخت دئ، نو هلال وویل: په الله قسم چې ما د دې په اړه رښتیا ویلي، هغې وویل: یقیناً چې دروغ ئې وویل، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: د دوی تر منځ ملاعنت وکړئ، نو هلال ته وویل شول: شهادت ووایه، نو هغه څلور ځلي الله شاهد کړ چې دی رښتینی دئ او کله چې پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: اې هلاله! له اللهووېرېږه، په دې پوه شه چې د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چې هغه عذاب به دي په برخه کړي، وئې ویل: قسم په خدای چې الله به مې د دې په اړه نه تعذیبوي؛ همداسې لکه چې د دې په اړه مې په درو نه وهي، نو پنځم ځل ئې خدای شاهد ونیو چې که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دې پر ده وي، بیا هغې ته وویل شول: ته خپل شهادت وړاندې کړه، نو هغې څلور ځلي خدای شاهد ونیو چې دی دروغجن دئ او کله چې پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چې د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چې هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

عذاب به دي په برخه کړي، نو یوه شیبه ودرېده او زړه نا زړه شوه، بیا ئې وویل: قسم په خدای چې زه به خپل قوم رسوا نکړم، نو پنځمه لوړه ئې وکړه او وئې ویل: که دی رښتینی وي نو پر ما دې د الله غضب وي، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم دوی سره بېل کړل (نکاح ئې فسخ کړه) او دا پرېکړه ئې وکړه چې د دې بچی به هیڅ پلار ته نه منسوببږي، نه به دا تورنه کېږي او نه ئې زوی، او چا چې دا تورنه کړه یا ئې د دې زوی تورن کړ نو پر هغه به حد لازمېږي، او دا پرېکړه ئې وکړه چې نه ئې پر مېړه کور ورکول شته او نه نفقه، له دې کبله چې دوی له طلاق پرته سره بېلېږي او مېړه نه دئ ترې وفات شوی...

سنت دا دئ چې د داسي مېړه او مېرمني تر منځ به له دغو قسمونو وروسته بېلوالی راځي او نکاح ئې فسخ کېږي، مېړه د مهر بېرته اخیستو حق هم نه لري. د دوی تر منځ بیا نکاح هم جائز نه ده. د لعان دا معامله به په محکمې کې او د قاضي په وړاندې ترسره کېږي. له لعان د تورن یا تور لګوونکي اجتناب د اعتراف په معنی دئ، خو قاضي به هغه مهال سزا ورکوي چې په خپلې خولې اعتراف وکړي، تر هغه ئې د بندي ساتلو حکم کولی شي، دا ځکه چې د سزا لپاره یا شاهد یا اعتراف اساسي شرط دئ.

د لعان په اړه د فقهاوو تر منځ اتفاقي ټکي دا دي:

- تورن او تورلګوونکي ته د قاضي له لوري کومه سزا نشي ورکول کېدی، دواړه له سزا معاف ګڼل کېږي، دروغجن ته به الله تعالی سزا ورکوي.
- که نارینه د ماشوم نسبت ځان ته ونه مني نو هغه به مور ته منسوببږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پلاره د میراث مستحق نه ګڼل کېږي.

- هيڅوك حق نه لري دې ماشوم ته ولد الزنا ووايي او مور ئې زناكاره وبولي، كه څوك دا كار وكړي د قذف سزا مستحق دئ.

- د مېرمني د مهر حق نه ساقطېږي.

- دا مېرمن پر مخكني مېړه د تل لپاره حرامه ده.

په دې اړه د فقهاوو تر منځ اختلافي ټكي دا دي:

- ځيني وايي: كله چي مېړه د لعان الفاظ بشپړ كړي په همدې سره طلاق واقع شو، كه څه هم ښځي د ده ځواب نه وي ويلی.

- ځيني نور په دې باور دي چي د طلاق پرېكړه به د قاضي له لوري كېږي، خو كه مېړه په خپله طلاق وركړي دا غوره دئ. امام ابو حنيفه او امام ابو يوسف په همدې رأيه دي او همدا صحيح او د سنت مطابق معلومېږي، ځكه رسول الله صلى الله عليه و سلم د دوی تر منځ د بېلېدو پرېكړه كړې او د هغه چا په عمل ئې اعتراض نه دئ كړی چي خپلي توريني مېرمني ته ئې د لعان په پای كي طلاق وركړی، كه طلاق په خپله واقع كېدی نو نه به رسول الله صلى الله عليه و سلم د دوی د بېلېدو مستقله پرېكړه كوله او نه به هغه صحابي د طلاق الفاظ كارول.

- كه چا په لومړۍ شپه او له مجامعت مخكي خپله مېرمن طلاق كړه، كه ئې مهر ټاكل شوی وي نو نيمايي مهر به ښځي ته وركوي او كه له مجامعت وروسته ئې طلاق كړه بشپړ مهر به وركوي. كه ئې مهر نه وو ټاكل شوی، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله شایسته موندلې، یا ئې زړه ترې تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پورې مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دئ ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکی تضمینوي، د دې ترڅنګ قرآن د زور او تېل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاته کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، څنګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او څنګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتیا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

لَّا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ إِن طَلَّقۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمۡ تَمَسُّوهُنَّ أَوۡ تَفۡرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةٗۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلۡمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلۡمُقۡتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعَۢا بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٢٣٦ وَإِن طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدۡ فَرَضۡتُمۡ لَهُنَّ فَرِيضَةٗ فَنِصۡفُ مَا فَرَضۡتُمۡ إِلَّآ أَن يَعۡفُونَ أَوۡ يَعۡفُوَاْ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ عُقۡدَةُ ٱلنِّكَاحِۚ وَأَن تَعۡفُوٓاْ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۚ وَلَا تَنسَوُاْ ٱلۡفَضۡلَ بَيۡنَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کې هم پر تاسو څه الزام او ګناه نشته چې ښځې له نږدې والی یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو وړاندې طلاقې کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نېستمن د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا یو حق دئ پر محسنینو. او که مو له نږدې والي د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وي نو د دې مهر نیمایي دئ، مګر دا چې هغوی (ښځې) ترې تېرې شي او یا هغه کس تېر شي چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دئ.

یعني که له نږدېوالي او صحیحه خلوت وړاندې په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دئ ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفیت درپه غاړه دئ او نه دا د ګناه کار دئ، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنیو ترمنځ د تاو تریخوالي مخه نیول شوې وي او له بلې خوا به د هغې ښځې تسلي شوې وي، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بیا د دغه ټاکلي مهر نیمایي دربandي لازم دئ، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا دا چې نارینه پاته نیمایي هم ورکړي، همدغه یو بل ته عفو، له خپل حق بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دي.

قرآن نه د نجلۍ پلار او مور په دې مکلفوي چې د خپلې لور د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library
ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندي کړي او نه مېړه په دې مکلفوي چې د نجلۍ پلار ته جريمه ورکړي او همدا مېرمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د قانون منع خشونت عليه زنان په (۳) مادې کې راغلي: (تجاوز جنسي: ارتکاب فعل زنا يا لواط با زن بالغ توأم با اجبار و اکراه يا ارتکاب آن با زن نابالغ و يا تجاوز بر عفت وناموس زن است) يعني يوازې اجباري زنا او لواطت جرم ګڼل شوی او سزا ئې هم په يوه حالت کې حبس او په بل حالت کې مرګ ټاکلی، د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو جسارت او سپين سترګتوب د حيرانتيا وړ دئ، ښايي داسي انګېري چې د صليبي ځواکونو دولس کلن حضور او د دوی پراخ دين دښمن فعاليتونه به د دې باعث شوي وي چې د افغان ولس ديني غيرت ذوب شي او اوس د دې وخت رارسېدلی چې داسي د اسلام ضد قوانين پر دې ټولني تحميل شي، که پر ارګ ناستو ئې لاسليك کولی شي نو له ولسي جرګې ئې هم تأييد ترلاسه کولی شي، څوك چې په افغانستان کې د امريکايانو حضور، د دوی اډې، زندانونه، د افغانانو نيول او د خپلو اډو په زندانونو کې د هغوی ساتل، ګوانتانامو ته د هغوی انتقال او له امريکا سره اوږد مهال امنيتي تړون منلی شي، امريکايانو ته دا لاسليك شوي اسناد ورکولی شي چې حق لري افغانستان ته له وېزې او پاسپورت پرته راشي او ترې ولاړ شي، په هر وخت او د افغانستان په هر ځای کې د شپې يا ورځې له لوري عمليات ترسره کړي، هر هغه څوك نيولی شي چې دوی ئې دښمن ګڼي، هغوی ته به دا څه ګرانه وي چې له دغه قانون سره يا موافقه وکړي او يا ئې په وړاندي ساکت پاته شي!! مګر د دې مفسد رژيم لاس پوڅو چارواکو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د غلامۍ دا ټول اسناد نه دي لاسليك کړي؟!! آيا کرزي د خپلو کمونيستو او غربپالو مشاورينو په سپارښتنه دا قانون توشيح نه کړ؟!! آيا د شمالي ټلوالي ذليل مشران په واز کومي نه وايي چي د ناټو حضور د افغانانو په ګټه دئ؟!!

خو دا چي آيا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترګه کتلی شو که نه او هغه سزا ورسره ښايي که نه چي اسلام ورته ټاکلې؟ دې پوښتني ته له ځواب ورکولو مخکي ستاسو مخي ته ږدم، د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِي فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ وَلَا تَأۡخُذۡكُم بِهِمَا رَأۡفَةٞ فِي دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ وَلۡيَشۡهَدۡ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٞ مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ۝٢ النور: ٢

زناکاره ښځه او زناکار نارينه؛ د دوی هر يو سل درې ووهئ، او د الله په دين کې دي تاسو د دوی په اړه زړه سوی نه نيسي، که پر الله او د آخرت پر ورځي ايمان لرئ، او د دوی عذاب دي د مؤمنانو يوه ډله وګوري.

د دې لپاره چي دا مبارك آيت د زنا او زناکارو د سزا په څېر مهمي او حساسي انساني قضيې په اړه بحث کوي، بايد په ورکولو ئې لږ توقف وکړو او ټولو هغو پوښتنو ته دقيق ځواب ولټوو چي په دې اړه ورکولو کېږي، لکه دا پوښتني: آيا زنا ته د جرم په سترګه کتل صحيح دي؟ په ځانګړې توګه هغه مهال چي د دواړو لوريو په توافق ترسره شي، او هغه هم په داسي حال کې چي دواړه مجرد وي او د کومي نکاح په قيد او شرط کې نه وي داخل

(c) ketabton.com: The Digital Library
شوي؟ دا له کومه پلوه جرم دئ؟ له مذهبي پلوه جرم دئ، که له فطري او انساني پلوه، که له اخلاقي او رواني پلوه او که دا د بل په حق تېری دئ نو ځکه جرم ګڼل کېږي، او که دا د ټولني له حاکم او منل شوي قانون تېری دئ نو د جرم اطلاق پرې کېږي؟ که ومنو چي دا جرم دئ آيا دا سزا ورسره مناسبه او عادلانه ده؟ آيا د خلکو په وړاندي يو مجرم په درو وهل مناسب کار دئ؟ دغو او دې ته ورته پوښتنو ته بايد معقول او د منلو وړ ځوابونه ولټوو. د آيت په مفهوم د ښه پوهېدو او بيا اړونده پوښتنو ته د صحيح ځواب ويلو لپاره بايد تر ټولو وړاندي لاندي خبري په پام کي ولرو:

- قرآن هغه جنسي مباشرت ته د زنا نوم ورکړی چي د سړي او ښځي تر منځ په نامشروع او غير قانوني توګه ترسره شي، مباشرت ئې مشروع مباشرت ته ورته او له فطري لارو وي خو له نکاح پرته وي، که دا د مجردو تر منځ وي او که د متأهلو تر منځ، د زنا اطلاق پر نورو جنسي کړنو نشي کېدی، که دا د نارينه او نارينه تر منځ وي او که د نارينه او ښځي تر منځ له غير فطري لاري، او که د انسان او حيوان تر منځ او يا له نورو لارو د جنسي غريزې اشباع، د هر جنسي شذوذ او جرم لپاره بېل بېل نوم ټاکل شوی.
- ټول مفسرين او فقهاء په دې متفق دي چي په دې آيت کي هغه زناکار نارينه او زناکاري ښځي ته اشاره شوې چي واده ئې نه وي شوی. خو په دې اړه د دوی تر منځ اختلاف تر سترګو کېږي چي د اختصاص وجه څه ده، د قرآن کوم آيت د اختصاص منشأ ده که کوم روايت او د رسول الله **صلی الله عليه و سلم** عمل؟ آيا رسول الله**صلی الله عليه و سلم** ته په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړه بېله وحي شوې که د قرآن له لارښوونو ئې دا حکم استنباط کړی؟ څو که د همدې آيت ترکيب او د ورپسې آيت الفاظو ته ځېر شو نو راته جوتېږي چي د دې اختصاص منشأ په خپله همدا آيتونه دي، د لومړي آيت له فحوی داسي معلومېږي لکه چي رسول الله **صلی الله عليه و سلم** ته د دې آيت تر نزول وړاندي د زنا قضيه وړاندي شوې وي، هغه په دې اړه پرېکړه د الهي لارښووني راتلو ته ځنډولي وي، ځکه (الزاني) او (الزانية) معرفه صيغې دي او په هغه چا ئې اطلاق کېږي چي له وړاندي پرې خبره شوې وي، د النساء د سورې هغه آيت چي وايي:

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ ... النساء: ۱۵

او ستاسو هغه مېرمني چي فحش کار (زنا) کوي، نو په دوی باندي له خپل منځ څلور شاهدان (د شهادت ورکولو لپاره) وغواړئ...

دا حکم د زنا د حد له تعيين مخکي ابتدائي حکم دئ، او همدا د النور د سورې د دغه آيت لپاره مقدمه ګڼل کېږي، که داسي نه وی نو بيا به داسي ويل کېدل: که څوك زنا وکړي نو سزا به ئې دا وي. په ورپسې آيت کې د همدې (الزاني) په اړه ويل شوي چي دا يوازي زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا (الزانية) يوازي له زناکار او مشرك سره نکاح کوي. له دې الفاظو په لازيات وضاحت سره معلومېږي چي خبره د هغه چا په اړه ده چي لا ئې نکاح نه ده شوې او متأهل نه دئ، د داسي زناکار سزا سل درې ده. دلته دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه راولاړېږي چي د واده شوي نارينه او ښځي سزا څه ده او د حکم منشأ ئې د قرآن کوم آيت دئ که کوم روايت او که پيغمبر **صلی الله عليه و سلم** دې ته په پام سره دا حکم کړی چي په مخکني الهي شريعت کي ئې همدا حکم وو؟ مفسرين او فقهاء په دې اړه هم متفق دي چي سزا ئې رجم (سنگسارول) دي، خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چي د حکم منشأ څه ده، البته د خوارجو ځيني ډلي د رجم له حکم منکر دي، دقيقه رأيه دا ده چي رسول الله **صلی الله عليه و سلم** دې ته په پام سره چي د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چي د متأهل زناکار سزا به تر دې زياته وي، دا سزا همغه ده چي په مخکني شريعت کي راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسي لکه چي د آزادي ښځي او وينځي سزا توپير لري، وينځي ته د دې لپاره چي محدوديتونه ئې تر آزادي زيات دي، د خپلي خوښي نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادي نيمه ټاکل شوې.

دې ته مو پام وي چي د الاحزاب د سورې په اړه يو داسي روايت هم تر سترگو کېږي چي وايي: دا سوره په سر کي دومره اوږده وه لکه د البقره سوره، د رجم آيت هم د دې سورې يو آيت وو، خو نور آيتونه ترې حذف شوي او يوازي ۷۳ آيتونه ئې پاته شوي!! راشئ وگورو چي دا روايت څومره د اعتبار وړ دئ، روايت داسي دئ:

عن زر بن حبيش قال : قال لي أبي بن كعب : كم تعدون سورة الأحزاب؟ فقلت: نعدها اثنتين أو ثلاثا وسبعين آية قال : « إن كانت لتوازي سورة البقرة ، ولقد كان فيها : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ » تحفة ٢٢ معتلى ٢٤ مسند احمد

له زر بن حبيش روايت دئ چي وايي: ابی بن کعب راته وويل: د الاحزاب سوره څومره ګڼئ؟ ومي ويل: دوه اويا يا دري اويا آيتونه، وئې ويل: يقيناً چي دا د بقره له سورې سره برابره وه، او يقيناً چي په دې کي دا هم وو: سپين ږيری او سپين سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنګسار کړئ، د الله له لوري يوه عبرتناکه سزا، او الله باحکمت عزتمن دئ.

دا مطلب په ځينو نورو رواياتو کي هم له ځينو توپيرونو سره راغلی، لکه دا روايت:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ عُمَرُ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ : قَدْ خَشِيتُ أَنْ يَطُولَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ مَا نَجِدُ الرَّجْمَ فِى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ عز وَجَلَّ أَلاَ وَإِنَّ الرَّجْمَ حَقٌّ إِذَا أَحْصَنَ الرَّجُلُ وَقَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَمْلُ أَوِ الاعْتِرَافُ فَقَدْ قَرَأْنَاهَا : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ وَقَدْ رَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى شَيْبَةَ وَغَيْرِهِ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ. السنن البيهقي

له عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي عمر رضی الله عنه وويل: له دې وويرېدم چي پر خلکو زمانه اوږده شي تر هغه چي يو ويونکی ووايي: د الله په کتاب کي د رجم حکم نه مومو، نو د يوې داسي الهي فريضې په اړه بې لاري شي چي الله تعالی نازله کړې، پام چي رجم حق دئ، هغه مهال چي سړي واده کړی وي، ګواهي ورکړی شي، حمل واقع شي، يا اعتراف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشي، يقيناً چي موږ دا (آیت) لوستلی: سپینږیری او سپین سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنگسار کړئ، ... او یقیناً چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د رجم حکم اجراء کړی او تر ده وروسته موږ د رجم حکم اجراء کړی.

دا روایات ګڼ شمېر داسي ستونزي لري چي ښيي په هیڅ توګه د اعتبار وړ نه دي، ځیني ئې دا دي:

- وايي: دا (الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ وَاَللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ) د الاحزاب د سورې یو آیت وو چي حکم ئې پاته او الفاظ ئې حذف شوي!! حال دا چي دا ادعاء په بشپړه توګه بې بنسټه ده، ځکه د الاحزاب د سورې د ټولو آیتونو فواصل د لومړي او دوهم آیت (حکیماً) او (خبیراً) ته ورته دي، یوازي څلورم آیت ئې په (السبیل) پای ته رسېدلی، خو دا آیت په حقیقت کي له وروستي سره داسي تړلی دئ چي په ګډه یو آیت ترې جوړېږي او په (رحیماً) پای ته رسي. خو پورتنی مضمون په وَاَللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ پای ته رسېدلی!!! او د دې مضمون آخري برخه په اصل کي د مائدې د سورې د ۳۸ آیت وروستۍ فقره ده، د المائدې د آیتونو فواصل دغو صیغو ته ورته دي: خاسرین، رحیم، قدیر، یرید، تشکرون، صدور او عقاب، اکثر آیتونه ئې خاسرین ته په ورته صیغو پای ته رسېدلي چي حکیم، رحیم، قدیر او یرید ته هم ورنږدې دي.
- قرآن خپل ځانګړي اصطلاحات لري، د نکاح شوي سړي او ښځي لپاره د محصن او محصنة الفاظ کاروي، د دوی لپاره د قرآن په هیڅ آیت کي د الشیخ او الشیخة الفاظ نه دي راغلي، دا الفاظ نه یوازي په قرآن کي نه دي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلكي دلته ئې كارول جدي التباس رامنځته كوي، ځكه معنی ئې داسې كېږي چي كه نارينه او ښځينه په زړښت كې زنا وكړي نو رجم كېږي به!! يعني رجم په زړښت پوري تړي نه په نكاح پوري!! او دا هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عدل او عقل سره.

- همدا راز د قرآن په هيڅ آيت كې د (البتة) لفظ نه تر سترګو كېږي.
- دا رأيه د الله تعالی د هغي ژمني خلاف ده چي د قرآن د حفاظت په اړه ئې كړې، دا شك راولاړوي چي ښايي د قرآن ډېري برخي به حذف شوې وي!! صحيح او دقيقه رأيه دا ده چي د قرآن يو حرف هم نه دئ حذف شوی، يوه برخه يا ګڼ شمېر آيتونه خو ئې پرځای پرېږدئ.
- د قرآن د آيتونو تر منځ دومره ژور نظم او تړاو مراعات شوی چي كه يو لفظ ئې حذف يا بدل شي نظم او ښكلا ئې صدمه ګوري، داسې لكه د مرغلرو يو ښكلی هار چي تار ئې وشلېږي او مرغلري ئې خورې شي، ځوك چي له قرآن سره آشنا وي پوهېږي چي نه له قرآن څه حذف شوي او نه پورتنی مضمون د قرآن له آيتونو سره د محتوی، ادبي تركيب، ښكلا او ښايست له پلوه ورته والی او شباهت لري. هيڅ په قرآن پوه انسان به دا ادعاء ونه مني چي له قرآن څه حذف شوي.
- ټولو صحابه وو پر دې اجماع كړې چي پر رسول الله **صلی الله عليه و سلم** نازل شوی قرآن همدغه دئ چي په اوسني مصحف كې راغونډ شوی، د دوی دا اجماع كافي ده چي ووايو داسې روايات په بشپړه توګه بې اعتبار دي چي وايي د قرآن كومه برخه حذف شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دې روايت په اړه د ابوعبدالرحمن رأيه هم واورئ چې وايي: لا أعلم أن أحدا ذكر في هذا الحديث الشيخ والشيخة فارجموهما البتة غير سفيان وينبغي أنه وهم والله أعلم: له سفيان پرته بل داسي څوك نه پېژنم چې په دې حديث کې ئې دا خبره هم ذکر کړې وي چې که بوډا او بوډۍ زنا وکړي دواړه رجم کړئ، ښايي ده به وهم کړی وي، الله تعالی ښه پوهېږي.
- دې ته مو هم پام وي چې ټول مفسرين او فقهاء په دې اړه متفق دي چې د محصن زناکار سزا رجم (سنگسارول) دي. خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چې د دې حکم منشأ څه ده، دقيقه رأيه دا ده چې رسول الله **صلى الله عليه و سلم** دې ته په پام سره محصن زناکار د رجم په سزا محکوم کړی چې د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چې د متأهل زناکار سزا به تر دې زياته وي، او دا به همغه سزا وي چې په مخکني شريعت کې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسي لکه چې د آزادي ښځي او وينځي سزا توپير لري، وينځي ته د دې لپاره چې محدوديتونه ئې تر آزادي زيات دي، د خپلي خوښي نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادي نيمه ټاکل شوې. د دې تفصيل د النور د سورې د دوهم آيت په تفسير کې وگورئ.

د دغو زناکارو سزا داسي ټاکل شوې: (فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ: هر يو ئې سل درې ووهئ)، جلد پوستکي ته وايي، خو دا چې دلته ئې مراد له پوستکي جوړه شوې متروکه ده که مجرم داسي وهل چې يوازي پر خپل پوستکي درد احساس کړي او غوښي او هډوکو ته ئې سرايت ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کړي او داسي ونه وهل شي چي غوښه ئې زخمي یا هډوکي ئې ښین شي، د رسول الله صلی الله علیه و سلم له سنت معلومېږي چي په دې وینا کې دا دواړه خبري نغښتې دي. متروکه به د څرمني وي، نه به ډېره کلکه او څېره وي او نه ډېره نرمه او پسته، وهل به داسي وي چي د وهونکي لاس دومره لوړ نشي چي تخرګ ئې معلوم شي، د متروکې په وهلو کې به نه ډېر زور کاروي او نه به ئې سوکه سوکه وهي، پر سر، مخ او نازکو ځایونو به له وهلو ډډه کوي، هڅه به ئې دا وي چي پر یوه ځای څو واري ګوزار ونه کړي.

- مؤمنانو ته لارښوونه شوې چي د الله په دین کې دي تاسو ته د دغو مجرمینو د مجازات په اړه زړه سوی لاحق نشي، پر الله او د آخرت پر ورځې د ایمان تقاضا همدا ده، دا ځکه چي دا حکم د الله تعالی له لوري دئ، او الله تعالی د قیامت ورځ د محاسبې او مجازات لپاره ټاکلې، یعني ستاسو رب محاسبه کوي او مجرم ته سزا ورکوي، پر محاسبه کوونکي او مجازات کوونکي رب د ایمان غوښتنه دا ده چي مجرم ته د هغه له حکم سره سم سزا ورکړی شي، نه زیاته نه کمه، د مجرم په مجازات کې به د خپلو شخصي احساساتو او عواطفو تر اغېز لاندي نه راځئ، نه به ستاسو زړه سوی په حد کې تخفیف او کمی راولي او نه به مو قهر او غصه په هغه کې د زیاتوالي او شدت باعث کېږي.
- دا لارښوونه هم ورته شوې چي د دوی عذاب دي د مؤمنانو یوه ډله وګوري. یعني دا مجازات باید علني وي نه په پټه او د ټړلو دروازو تر شا، یوه ډله مؤمنان باید د مجازات صحنه په خپلو سترګو وګوري. دلته څو خبري

(c) ketabton.com: The Digital Library

باید په پام کې ولرو: د صحنې لیدونکي باید د مؤمنانو یوه ډله وي، او د دې معنی دا ده چې دا مجازات به دومره هم علني نه وي چې حتی کافران ئې هم ولیدی شي، داسې چې په آزاد میدان کې او په بشپړه توګه علني مجازات شي، یا د مجازات صحنه په ټلویزیون کې وښودل شي، بلکه یوازې د مؤمنانو یوه ډله به دا صحنه ګوري. په دې څرګند مجازات کې ځینې مصلحتونه مضمر دي، د نورو لپاره د عبرت باعث کېږي، د اصلي مجرم او د نورو جسارت له منځه وړي، د قاضیانو د غلطو تصرفاتو مخنیوی کوي، پټ مجازات هم مجرم ته دا مجال ورکوي چې ځان پاك لمنی وښيي او هم واکمنانو ته دا امکان په لاس ورکوي چې د رشوت په بدل کې مجرم له مجازات وژغوري. دا د ټولنې حق دئ چې هغه مجرم وپېژني چې د نورو پر حقوقو تېری کوي، تر څو له هغه سره په خپلو معاملاتو کې محتاط وي، او له خطره ئې ځان وساتي. دا قطعاً د منلو وړ خبره نه ده چې د یوه مجرم د پت او عزت لپاره ټولنه له ګواښ سره مخامخ شي. داسې جرم چې په بشپړه توګه شخصي بڼه لري، بل ته ئې ضرر نه وي متوجه، په پټه تر سره شوی وي، او مخصوصاً چې هغه محکمې ته هم نه وي راجع شوی، په داسې جرم پرده اچول او په هغه کې د مجرم د پت او عزت خیال ساتل نه یوازې مانع نه لري بلکې غوره کار دئ او اسلام پرې تأکید کوي، خو دا او هغه بل جرم په خپلو کې ژور توپیرونه لري او یو پر بل نشو قیاسولی.

- د دې لپاره چې دا موضوع او اړوند احکام ئې لازیات راته واضح شوي وي باید هغه روایات هم له نظره تېر کړو چې په دې اړه راغلي، خو تر دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي باید دا وضاحت وکړو چي آیا د دغو زناکارو سزا یوازي همدا پورتنۍ سزا ده که اسلامي حکومت کولی شي څه پرې زیات کړي؟ ځیني په دې باور دي چي له دې سزا سره یو کلن تبعید هم مل دئ، قاضي به د پورتنۍ سزا تر څنگ دا پرېکړه هم کوي چي زناکار تر یوه کال پوري له خپل مېشت ځای بلي سیمي ته په تلو مکلف کړي، دوی ځینو روایاتو ته په پام سره دا سزا واجب او د پورتنۍ ضمیمه گڼي، خو ځیني نور بیا دا د حد د سزا ضمیمه نه بلکي داسي سزا ئې بولي چي د حاکم رأیي ته ئې محول کوي، چي که دا تبعید د مجرم او ټولني لپاره غوره ورته معلوم شي نو داسي کار کولی شي. احنافو دغي رأیي ته ترجیح ورکړې او یقیناً چي صحیح رأیه همدا ده، په څو دلائلو: ۱- په آیت کي سزا ټاکل شوې، په دې آیت او د قرآن په نورو آیتونو کي د مزید سزا لپاره شاهد نه مومو. ۲- هر تبعید ته د سزا په سترگه نشو کتلی، د هغه زناکار لپاره چي په څرگنده مجازات شوی او له خلکو سره په جگو سترگو مخامخېدا ورته گرانه شوې، دا غوره ده چي څه موده له خپلي سیمي بل ځای ته ولېږل شي، په بل ځای کي به دی هم له روحي فشار خوندي وي او د ده مخکنۍ ټولنه به هم له هغه ضرره خوندي وي چي د مجرم آزاد گرځېدا ئې ورسره مخامخ کوي، دا ځکه چي د مجرم آزاد گرځېدا د جرم په اړه حساسیت ورو ورو له منځه وړي او هغو کسانو ته جسارت بخښي چي د همداسي جرم شوق لري. لاندي روایت دا مطلب ډېر ښه توضیح کوي:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : بَيْنَمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فِي الْمَسْجِدِ جَاءَهُ رَجُلٌ فَلاَثَ

(c) ketabton.com: The Digital Library
عَلَيْهِ بِلَوَثٍ مِنْ كَلَامٍ وَهُوَ دَهِشٌ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعمر رَضِى اللَّه عنه: قُم إِلَيهِ فَانْظُرْ فِي شَأنه فَإِنَّ لَهُ شَأْنًا. فَقَامَ إِلَيهِ عُمَرُ رضى الله عنه قَالَ : إِنَّهُ ضَافَهُ ضَيْفٌ فَوَقَعَ بِابْنَتِهِ فَصَكَّ عُمَرُ رضى الله عنه فِي صَدْرِهِ وَقَالَ : قَبَّحَكَ اللَّهُ أَلاَ سَتَرْتَ عَلَى ابْنَتِكَ. قَالَ : فَأَمَرَ بِهِمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فَضُرِبَا الْحَدَّ ثُمَّ تَزَوَّجَ أَحَدُهُمَا مِنَ الآخَرِ وَأَمَرَ بِهِمَا فَغُرِّبَا عَامًا أَوْ حَوْلاً. رواه البيهقى

له ابن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي یوه ورځ په داسي حال کي چي ابوبکر رضی الله عنه په جومات کي وو یو سړی ورته راغی چي لالهانده او پرېشانه وو، خبري ئې هم ځرګندي او واضح نه وې، ژبه ئې بنده بنده کېده، نو ابوبکر رضی الله عنه عمر رضی الله عنه ته وویل: ورشه او حال ئې معلوم کړه، حتماً څه خبره ورسره ده، عمر رضی الله عنه ورغی او هغه ورته وویل: یو مېلمه ئې خپل کور ته راوست او هغه ئې له لور سره زنا وکړه، عمر رضی الله عنه هغه په سینه وواهو او ورته وئې ویل: خدای دي سپك کړه، ولي دي پر خپلي لور پرده وانه چوله!! ابوبکر رضی الله عنه دواړه راوغوښتل، دواړو پر خپلي ګناه اعتراف وکړ، پر دواړو حد جاري شو، خو د حد تر ځنګ ئې هم دوی دواړه سره نکاح کړل او هم ئې تر یوه کال پوري تبعید کړل.

که غور وکړو نو د دې بدوي لپاره تر ټولو غوره کار دا وو چي لور او دغه مېلمه ئې سره کښېنولي وی، دواړو ته ئې ویلي وی چي تاسو دا غلطي وکړه، اوس نو په کار دا ده چي تاسو دواړه په خپلو کي نکاح وکړئ، ځکه له قانوني او شرعي پلوه نه ده په خپله سزا ورکولی شوی، نه ئې په محکمې کي دوی ته سزا ورکولی شوی، ځکه محکمې به یا ځلور شاهدان ترې غوښتل یا به دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
دوا‌ړو اعتراف کولو، محکمې ته د دوا‌ړو بېول له دې پرته چې هغوی تنبیه شي ده ته کومه گټه ونه رسوله. د عمر رضی الله عنه په اړه دا روایت هم راغلی چې ویلي ئې دي: له دې وروسته به څوك تبعید نه کړم، دا خبره ئې هغه مهال وکړه چې يو مجرم ئې تبعید کړ او هغه رومیانو ته پناه یووړه. د علي رضی الله عنه په اړه هم راغلي چې له تبعید سره ئې مخالفت کړی. له دې روایاتو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې هغه رأیه کمزورې ده چې تبعید د حد ضمیمه او واجب گڼي.

خو دا چې آیا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترگه کتلی شو که نه او داسي سزا ورسره ښايي که نه؟ دې پوښتني ته له ځواب وړاندي څو خبري ستاسو مخي ته ږدم: آیا وړو مرغیو ته مو پام کړی چې کله د الوتو شي نو دوه دوه سره جوړه شي، په یوې خوندي گوښې کې ځان ته په گډه ځاله جوړه کړي، د ژوند تر پایه سره ملگرې وي، تر منځ ئې وفا او مینه وي، ټول هم و غم ئې دا وي چې بچیان وزېږوي، ستر ئې کړي او الوتو ته ئې چمتو کړي، نه ئې نارینه بلي ښځې ته او نه ئې ښځه پردي نارینه ته تمایل ښيي. آیا د مرغانو دا صفا او له مینې او وفا ډك ژوند کافي نه دئ چې ووایو: د فطرت تقاضا همدا ده، جنسي تمایل د گډ ژوند او گډې کورنۍ جوړولو محرك او موخه ئې د اولاد زېږول او روزل.

آیا هغه چرگ ته ځیر شوي یئ چې گڼ شمېر چرگې ساتي، بل چرگ ئې خوا ته نه پرېږدي، که بل د ده پر مېرمنو جنسي تېری وکړي تر هغه ورسره جنگېږي چې زخمي زخمي شي، د چرگانو تر منځ د جگړو لویه وجه همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library
وي!! دا صحنه د کومي خبري غمازي کوي او موږ ته څه پيغام لري؟!! ايا زموږ په وړاندي دا څرګند پيغام نه ږدي چي پر خپلو مېرمنو غيرت کول د ژوو د فطرت غوښتنه او په همدې کي د دوی د بقاء رمز پروت دئ؟!! آيا دا چي الله تعالی د ژوو په فطرت کي دا احساس ايښی چي د ښځي په رحم کي د دوو نارينه وو د مني د توئېدو په وړاندي حساسيت وښيي او مخنيوی ئې وکړي او د دې په وړاندي جدي غبرګون وښيي چي د ده مېرمني ته بل څوك ورنږدې شي، داسي حساسيت او غبرګون چي جګړي ته چمتو شي او د دې پروا هم ونه کړي چي ښايي په دې جګړي کي به دی په خپله زخمي شي!! آيا دا فطري عکس العمل د دې خبري شهادت نه ورکوي چي په همدې کي د ژوو د بقاء رمز مضمر دئ او دا فطري اصل تر پښو لاندي کول بدي پايلي لري؟!!

کبان به ګورې چي دوه سره جوړه شي، يوه خوندي ځای ته ولاړ شي، نارينه ئې ځای برابر کړي، په خپلي لکۍ د زمکي د سر تيرې يوې خوا بلي خوا ته کړي، ښځه ئې راشي او هملته په هګۍ اچولو لګيا شي، دی ئې په شاوخوا کي ګرځي او په حرکاتو کي ئې د شوق او ميني اغېز دومره ځلاند وي چي سړی ګمان کوي هغه مستي کوي، بل کب د هغې خوا ته نه پرېږدي او که کوم يو دا جسارت وکړي نو پرې حمله کوي، کله چي ښځه د هګيو له اچولو فارغه شي، هغه ورشي او پر همدغو هګيو خپله مني وشيندي، او بيا هڅه وکړي چي دا هګۍ پټي کړي ښايي د دې لپاره چي مارغان ئې ونه خوري او ښايي د دې لپاره چي بل کب همدا د ده کار ورسره ونه کړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په یوه فیلم کې د مارغانو یوه جوړه لیده چې ګډه ځاله ئې وه، ښځې ئې په داسې حال کې خپل مېړه له لاسه ورکړ چې هګۍ ئې اچولې وې، دې ته اړه شوه چې د ژوند بل ملګری ځان ته پیدا کړي، بختوره وه، داسې ملګری ډېر ژر په لاس ورغی، په مخکنۍ ځالې کې ئې د نوې ګډ ژوند د دوام پرېکړه وکړه، خو کله چې نارینه دې ځالې ته راغی او په هغې کې ئې داسې هګۍ ترسترګو شوې چې مېرمنې ئې له مخکنې مېړه ترلاسه کړې وې، نو ټولې ئې یوه په بلې پسې له ځالې لاندې وغورځولې، او ځای ئې هغو هګیو ته تش کړ چې مېرمن به ئې له دې وروسته اچوي!! دا ځکه چې ده د نوې ګډ ژوند پرېکړه په دې موخه کړې وه چې په خپله د بچیانو خاوند شي، وئې پالې او په دې توګه ئې نسل دوام وکړي او د فطرت غوښتنه ئې ترسره شي!!

ما ته ووایئ: دا صحنې موږ ته څه درس راکوي؟! آیا د یوه سالم الفطرت انسان لپاره دا کافي نه ده چې ووایي: الله تعالی د ژوو په فطرت کې جنسي غریزه او له هغه لذت اخیستل د دوی د نسل د بقاء لپاره ایښې نه یوازې د تلذذ او خوند اخیستو لپاره، هغه چې دا غریزه په غیر فطري طریقې او فقط د خوند اخیستو لپاره اشباع کوي، یقیناً چې دومره جاهل او کودن دئ چې دغه مارغان تر هغه ډېر شرف لري!! که تاسو د ژوو ژوند ته ځیر شئ نو دا به درته جوته شي چې د ټولو جنسي اړیکې د فطري قانون مطابق او د اولاد درلودو په موخه ترسره کېږي، قرآن د هغه الله تعالی کتاب دئ چې دا ټول ژوي ئې پیدا کړي او د دوی په فطرت کې ئې دا ځانګړتیاوې ایښې دي، نو ځکه د انسان د جنسي غریزې او د هغې د اشباع په اړه د قرآن لارښوونې

(c) ketabton.com: The Digital Library
همغسي دي چي د ژوو فطرت ئې غوښتنه کوي. قرآن جنسي بې لاريتوب او شذوذ د جاهليت له مظاهرو گڼي، د قرآن له نظره په هري ټولني کې چي د دې گنده او ناولي عمل مظاهر راڅرگند شي نو هغه له تمدن وروسته پاته او جهل وهلې ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونيت خوا ته کاږي او ټولي اړيکي د همدغي قانونمنۍ په سيوري کې تنظيموي او ټولنه له دې ژغوري چي قانون ترپښو لاندي شي، له حدودو تېرى وشي، نظم له منځه ولاړ شي، يو د بل پر حق او حد تېرى وکړي، د انسان په ژوند کې تر ټولو مهمه او اساسي قضيه د ده جنسي اړيکي دي چي د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپوري تړلی دئ. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالی، د قانون په چوکاټ کې د هغه تنظيمول او په دې برخه کې د پولو او حدودو د تر پښو لاندي کېدو مخنيوی د علم او تمدن له لومړنيو غوښتنو دي. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتيا او روغتيا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتياوو بې خبري د دې سبب کېږي چي د انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندي شي او له حدودو ئې تېرى وشي، مگر نه گورئ چي د لوېديزي نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغيو سره مخامخ ده؟ سيفليس او د ايډز وژونکې ناروغي د دې ټولني له مظاهرو يوه ده، د لوېديزي نړۍ زړه سواند پوهان په چيغو چيغو د خطر اعلان کوي چي يا آزادي جنسي اړيکي مهار کړئ او يا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ، دا حالت به موږ له هغو بدو پايلو سره مخامخ کوي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
کورنیو د جوړېدا لړۍ پای ته ورسي او خلك د اولاد له درلودو او د هغوی د روزنې د تکلیفونو له ګاللو ډډه وکړي!!

هغو خلکو ته حیران یو چې د زنا او د هغې د سزا په اړه د قرآن لارښوونې د اعتراض وړ ګڼي!! دوی ته وایو: که تاسو د مذهبي انګېرنو له مخې اعتراض کوئ نو موږ ته په ټولې نړۍ او په ټول انساني تاریخ کې داسې د پام وړ مذهب راوښیئ چې زنا ته ئې د جرم او ګناه په سترګه نه وي کتلې او سزا ئې همدومره او تر دې هم سخته نه وي ټاکلې!! که تاسو مسیحي او یهودي یئ نو د دواړو په مذهب کې زنا ته د لوی جرم په سترګه کتل شوي او سزا ئې رجم ګڼل شوې!! هندوان ئې ګناه ګڼي او سزا ئې سوزول!! که تاسو بې مذهبه غربپال او کمونیستان یئ او داسې سزا د ترحم او عاطفې خلاف ګڼئ نو زموږ ساده ځواب دا دئ: ستاسو د ترحم عملي بېلګې مو د بګرام، کندهار، ابوغریب او ګوانتانامو په زندانونو کې ولیدې، آیا له داسې خلکو سره د ترحم خبره په خوله راوړل ښايي او دا حق لري چې د بل داسې سزا بې رحمي وګڼي چې د دوی تر وحشیانه سزاګانو ډېره نرمه وي؟!! تاسو چې په افغانستان او عراق کې څه وکړل، پر کورونو، کلیو، ښارونو، جوماتونو، مدرسو، د ښوونو او راکټو ورول، په خوب ویده ښځې، ماشومان او بوډاګان وژل، په لمانځه ولاړو خلکو باندې راکټې ورول او د لمانځه په وخت کې چاودنې کول او بې ګناه خلك په وینو کې رغړول، په زور د اعتراف اخیستو لپاره د بندیانو نوکان ایستل، په بل سګریټ د بدن نرم ځایونه داغل، جوش اوبه او سره کړې تېل پرې پاشل، برقي شارټونه ورکول، د داړلو لپاره سپیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتوشل، په اوبو کې ئې تر هغه سر ننایستل چې د مرګ پړاو ته نږدې شي!! دا سزاګانې هغه چا ته ورکوي چې یا ئې په خپلو کړنو اعتراف ته اړ کړي او یا د دوی د خوښې ګټور معلومات ترې ترلاسه کړي!! چا چې دا عذابونه تجربه کړي دي ته ترجیح ورکوي چې زر متروکې پر خپل نازک بدن قبولې کړي تر دې چې سر ئې په اوبو کې تر هغه وخته غوټه شي چې مرګ ته نږدې شي، یا ئې نوکان وایستل شي، یا برقي شارټونه ورکړی شي!! جورج بوش د امریکا مخکني جمهور رئیس اعتراف وکړ چې ما د همدغي سزا ورکولو اجازه ورکړې وه!! په هغو ورځو کې چې ما د دغې مبارکې سورې تفسیر لیکلو د ناټو ځواکونو د کنړ د غازي آباد ولسوالۍ پر کلي بمونه او راکټونه وورول، پنځه شپېته مظلوم او بې ګناه کلیوال ئې د ښځو، ماشومانو او بوډاګانو په شمول ووژل او ګڼ شمېر نور ئې ټپیان کړل، امریکایانو حتی خپله دروغجنه خواشیني هم ونه ښوده!! وروسته ئې د ماښوګي په ولسوالۍ کې همداسې بمونه وورول او نه ماشومان ئې ووژل، دوی د لرګیو په راټولولو لګیا ول چې جهازونه راغلل او پر دوی ئې بمونه وورول، کله چې د کابل ذلیل حکومت د خلکو د غولولو لپاره خپل خفګان څرګند کړ او پر دې ظالمانه وژنې ئې اعتراض وکړ د امریکا د جنګ وزیر کابل ته راغی، له جمهور رئیس سره ئې وکتل او خبري رسنیو ته ئې وویل: ما د دې پېښې په اړه خپل خفګان او معذرت کرزي ته وړاندې کړ او هغه قبول کړ!! همدا او نور هیڅ!!! لا یوه اونۍ نه وه تېره شوې چې د خپلو بې پیلوټه طیارو له لارې ئې د شمالي وزیرستان په دته خیلو کې پر یوې قومي جرګې راکټې وورولې چې په ترڅ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کي ئې د لسګونو ټيپانو په ځنګ کي اته ځلوېښت بې ګناه قبائلي مشران ووژل شول. په همدغو ورځو کي د ډايوس په نامه د سي آی اې يوه جاسوس په پاکستان کي په رڼا ورځ او د ښار په منځ کي دوه پاکستانيان په ډزو ووژل، ده د هغي ډلي مشري په غاړه درلوده چي مأموريت ئې په پاکستان کي د امريکا مخالفين وژل، په جوماتونو، مدرسو او ښارونو کي چاودني کول، د مذهبي فرقو مشران وژل او له دې لاري د دوی تر منځ د مسلحانه نښتو اور ته لمن وهل وو، د پوليسو له لوري ونيول شو، قضيه محکمې ته وړاندي شوه، د امريکا لوړ پوړي چارواکي پاکستان ته ولاړل، او له جمهور رئيس او صدراعظم ئې وغوښتل چي دا قاتل خوشي کړي، اسلام آباد په دې وګواښل شو چي که ډايوس خوشي نشي نو کانګريس به له پاکستان سره د امريکا مرستي وځنډوي!! دا د تمدن او ترحم دروغجن او مکار مدعيان څنګه پر اسلام د اعتراض جسارت کوي؟ آيا داسي څوك د دې حق لري چي زناکار ته د اسلام قانوني سزا د ترحم خلاف وګڼي؟ هغه هم داسي زناکار ته چي له هرراز فشار، تهديد، وهلو او ځورولو پرته ئې په خپله اعتراف کړی؟!! اسلام نه يوازي د زور او جبر اعتراف د اعتبار وړ نه ګڼي بلکي شکمن اعتراف هم بې اعتباره ګڼي، د زنا د اثبات لپاره د تورن اعتراف (هغه هم څلور ځلي او په څلورو مجلسونو کي)، يا د څلورو داسي شاهدانو شهادت ضروري بولي چي د زنا عمل به ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، حتی د همدې څلورو شاهدانو هغه شهادت هم د اعتبار وړ نه ګڼي چي يوازي ئې د تورنو بربنډه پرېوتا او ملاسته په خپلو سترګو ليدلې!! د مېرمني په ضد د مېړه شهادت سره له

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې نه مني چې څلور ځلې د الله تعالی په نامه لوړه وکړي او پنځم ځل ووايي: که ما دروغ ويلي وي نو پر ما دې د الله لعنت وي!! هغه مهال مېرمن د سزا وړ ګڼي چې په خپله اعتراف وکړي!! او دا ټول يوازې د دې لپاره چې قرآن انسان ته په درنه سترګه ګوري، د هغه سپکاوی، توهين، تعذيب او وژل نه خوښوي، د زناکار په څېر د ستر مجرم مجازات ئې هم په داسي ګرانو او پېچلو شرائطو او شواهدو پوري تړلی!!

له زاني او زانيه سره د نکاح حکم

قرآن په دې اړه فرمايي:

ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ٣ النور: ٣

دا زاني يوازې زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا زناکاره ښځه يوازې زناکار او مشرك ئې په نکاح کوي، او دا پر مؤمنانو حرام کړی شوي.

په دې مبارك آيت کې د زناکارو په اړه دا لارښوونې شوې:

- ځوك چې زاني وي نو هغه يا زناکاره ښځه نکاح کوي او يا مشرکه، مزاج او سليقه ئې داسي رنګ غوره کړي چې همداسي ښځې خوښوي، جنسي تعلقات ئې همدې لوري ته بيايي، زناکاره ښځه هم د ده په څېر وي، يوازې زناکار او مشرك مېړه په لاس ورځي، پاك لمنې ئې نه خوښېږي.
- له زناکارو سره نکاح پر مؤمنانو حرامه ده، يعني له مؤمنانو سره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښايي چې له بدلمنو سره واده وکړي، بايد داسي مېرمن يا مېړه ځان ته انتخاب نه کړي چې له اخلاقي پلوه د اعتماد وړ نه وي، د ايمان تقاضا دا ده چې داسي ځوک د ژوند د همسفر او ملګري په توګه غوره کړو چې خداپپال، ملتزم، پاك لمنی، امين او باوفا وي، او په خپلي غېږ کي صالح او مؤمن اولاد وروزي.

دا پوښتنه راولاړېږي چې آيا د زناکار او زناکاري نکاح يوازي په خپلو منځونو کي جائزه ده او له مؤمنانو سره ئې نکاح حرامه ده، داسي لکه له محرماتو سره نکاح؟ ځواب دا دئ چې که ځوك په دې ناوړي کار ککړ وي، لاس نه ترې اخلي او توبه نه کوي، نو له هغه سره له شکه پرته نکاح حرامه ده، هم د دې صريح آيت له مخي او هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د لارښوونو له مخي، خو که ځوك توبه وکړي او ځان اصلاح کړي نو اميد دئ چې الله تعالی ئې په داسي نکاح ونه نيسي، هم ئې مخکنۍ ګناه ورته وبخښي او هم ئې په راتلونکي کي له دې ګناه وساتي. د آيت له الفاظو معلومېږي چې مصداق ئې هغه زناکاران دي چې دغي ګناه ته دوام ورکوي او لاس نه ترې اخلي، نه هغه چې ګناه ئې کړې خو ژر ئې توبه کړې او ځان ئې اصلاح کړی. د الزاني او الزانيه صيغې همدا مطلب افاده کوي.

د دې لپاره چې دا مطلب مزيد واضح شي لاندي روايات ستاسو مخي ته ږدم:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن عَمْرِو قَالَ: كَانَتِ امْرَأَةٌ فِي جِيَادِ تُسَمَّى أُمَّ مَهْزُولِ، وَكَانَتْ تُسَافِحُ، وَكَانَتْ تَشْتَرِطُ لِمَنْ تَزَوَّجَهَا أَنْ تَكْفِيَهُ النَّفَقَةَ، فَاسْتَأْذَنَ رَجُلٌ رَسُولَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي نِكَاحِهَا،"فَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً"، المعجم الكبير للطبراني والبيهقي

له عبد الله بن عمرو رضی الله عنه روایت دئ چي ويلي ئې دي: د جياد يوه مېرمن وه چي ام مهزول نومېده او بد لمنه (فاحشه) وه، د واده په اړه به ئې دا شرط وړاندي کولو چي دا به په خپله د مېړه نفقه پر غاړه اخلي (له هغو پيسو چي د بدلمنۍ له لاري ئې ترلاسه کوي) نو يوه سړي له رسول الله صلى الله عليه و سلم له هغې سره د نکاح اجازه وغوښته، نو رسول الله صلى الله عليه و سلم دا آيت ورته ولوست: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً.... و حرم ذالك على المؤمنين.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم قَالَ « ثَلاَثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ وَالْعَاقُّ وَالدَّيُّوثُ الَّذِى يُقِرُّ فِى أَهْلِهِ الْخَبَثَ ». مسند احمد

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: درې کسان داسي دي چي الله تعالی جنت پرې حرام کړی: هغه چي تل شراب څښي، د پلار مور له لوري عاق (رټل) شوی او هغه ديوث چي په خپل ټبر کي (زنا او بدلمني ګوري خو مخه ئې نه نيسي او) په خپل حال ئې پرېږدي.

نامحرم سړي او نامحرمي ښځي ته کتل

په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُل لِّلۡمُؤۡمِنِينَ يَغُضُّواْ مِنۡ أَبۡصَٰرِهِمۡ وَيَحۡفَظُواْ فُرُوجَهُمۡۚ ذَٰلِكَ أَزۡكَىٰ
لَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا يَصۡنَعُونَ ٣٠ وَقُل لِّلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَغۡضُضۡنَ مِنۡ
أَبۡصَٰرِهِنَّ وَيَحۡفَظۡنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبۡدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنۡهَاۖ
وَلۡيَضۡرِبۡنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّۖ وَلَا يُبۡدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوۡ ءَابَآئِهِنَّ أَوۡ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوۡ أَبۡنَآئِهِنَّ أَوۡ أَبۡنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوۡ
إِخۡوَٰنِهِنَّ أَوۡ بَنِيٓ إِخۡوَٰنِهِنَّ أَوۡ بَنِيٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوۡ نِسَآئِهِنَّ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ
أَيۡمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيۡرِ أُوْلِي ٱلۡإِرۡبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفۡلِ ٱلَّذِينَ لَمۡ
يَظۡهَرُواْ عَلَىٰ عَوۡرَٰتِ ٱلنِّسَآءِۖ وَلَا يَضۡرِبۡنَ بِأَرۡجُلِهِنَّ لِيُعۡلَمَ مَا يُخۡفِينَ
مِن زِينَتِهِنَّۚ وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ
٣١ النور: ٣٠-٣١

مؤمنانو ته ووایه چې د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي او خپل عورت وساتي، دا ورته ډېر غوره دئ، یقیناً چې الله په هغه څه ښه خبر دئ چې دوی ئې کوي. او باایمانه ښځو ته ووایه چې د خپلو سترګو (کتل) راکم کړي، او خپل فروج وساتي او خپله ګاڼه ښکاره نه کړي، مګر هغه ئې چې ښکاره وي او خپل ټکري دي په خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دي له خپلو مېړونو، خپلو پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خورییو، خپلو ښځو، خپلو وینځو، هغو ترلاس لاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library
سږو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې او اې مؤمنانو! ټول د الله لوري ته رجوع او توبه وکړئ چي بريالي شئ.

د دغو مبارکو آيتونو لارښووني دا دي:

- مؤمنان په دې ګمارل شوي چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي، دلته د سترګو په اړه د (يغضوا) صيغه کارول شوې چي کمول افاده کوي، او دې ته په پام سره چي ترې وروسته د عورت (شرم ځاى) ساتنه راغلې نو مطلب ئې پردي او نامحرم ته له داسي کتني ډډه کول دي چي شهوت پاروي، لکه پر له پسې او زيات کتل او هغه هم د شهوت په نظر، ورپسې ويل شوي چي دا ورته ډېر غوره دئ، يعني همدا کار له اخلاقي پلوه ورته غوره دئ، په ګناه کي له پرېوتو ئې ساتي، او د آيت په پاى کي ويل شوي چي الله تعالى په هغه څه ښه خبر دئ چي دوى ئې کوي. يعني دا لارښووني د هغه الله تعالى له لوري دي چي د انسان د کړنو او عملونو د پايلو او نتائجو په اړه بشپړ علم لري، د همدې جامع او کامل علم له مخي ئې دا لارښووني ورته کړې دي.
- با ايمانه ښځي هم په دې ګمارل شوې چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي او خپل زينت څرګند نه کړي، مګر هغه ئې چي څرګند وي. که څه هم په مخکني آيت کي حکم ټولو (نارينه وو او ښځو) ته متوجه وو، خو له دې کبله چي ښځو ته ځيني نوري لارښووني ضروري وې نو ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library
مخکنی حکم بیا تکرار شوی او پر هغه سربېره د خپل زینت نه ښودو لارښوونه هم ورته شوې. دلته څو پوښتني راولاړېږي: د زینت معنی څه ده؟ آیا مراد ئې ګاڼه او زینتي شیان دي، که د بدن سینګار شوي غړي او که په خپله جمال، ښکلا او ښایست؟ کوم څه ته څرګند زینت ویل شوي او له نه ښودلو مستثنا شوي؟ په دې اړه څو خبري باید په پام کي ولرو:

- د زینت معنی باید تر ټولو وړاندي په قرآن کي او مخصوصاً د دې آیت شاوخوا کي ولټوو او وګورو چي دلته په کومه معنی راغلی، دا صحیح نه ده چي د خپلي سلیقې او خوښي معنی ورواغوندو. په همدې آیت کي ویل شوي: ﴿ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ﴾: او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې)، دا فقره په ډېر وضاحت سره ښیي چي دلته زینت د ګاڼې په معنی راغلی، څکه پر زمکه د پښو په کلکو وهلو سره یوازي پټه ګاڼه څرګندېږي او غږ ئې اورېدل کېږي او د نامحرم توجه جلبوي، نه بل څه، که دلته زینت له ګاڼې پرته په بله معنی نه شو اخیستی نو په مخکنیو کي ئې هم په بله معنی اخیستل بې دلیله خبره ده. دا صحیح نه ده چي څوك له خپله ځانه زینت د جمال او ښکلا په معنی تعبیر کړي او ادعاء وکړي چي مراد ترې مخ، سترګي او شونډي دي، په دې فقرې کي او ترې وړاندي فقرې کي چي وايي: ﴿ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾: او خپله ګاڼه دي نه څرګندوي، مګر هغه ئې چي څرګنده وي) زینت د ګاڼې په معنی راغلی او له ګاڼې پرته ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
په بلي معنی قطعاً نشو اخیستی، له دوا ړو په څرګنده توګه معلومیږي چي له زینت نه مراد ګاڼه ده، ځکه په مخکني کي (ما ظهر منها) او په دې کي (ما یخفین من زینتهن) ویل شوي، پر ځمکه د پښې کلك وهلو سره له ګاڼې پرته بل څه نه څرګندیږي، نو اطلاق ئې په بل څه نشي کېدی. که له (ما یخفین) مراد ګاڼه وي نو له (ما ظهر منها) هم له ګاڼې پرته بل څه مرادول اشتباه ده. که څه هم زینت له ګاڼې علاوه په نورو معانیو هم راغلی وي. د قرآن په هیڅ آیت کي زینت د انسان د جمال، ښکلا او ښایست په معنی نه دئ راغلی، په مخ، شونډو او سترګو او نورو ښایسته برخو ئې اطلاق نه دئ شوی.

- د (ما ظهر منها) مراد نه مخ دئ او نه جامه، بلکي هغه ګاڼه ده چي ښځي ئې په مخ او لاسونو کي کاروي، لکه ګوتې، ټیك، ډیډې (والۍ)، او غاړګۍ. البته د ګاڼې د نه څرګندولو مراد په اصل کي د وجود هغه برخه نه څرګندول دي چي د تزئین لپاره ئې ګاڼه کارول کېږي، لکه غاړه، سینه، غوږونه، پزه او نور غړي. د آیت له دې برخي دا هم معلومیږي چي که ښځو خپل مخ سینګار کړی وي، سترګي ئې توري او شونډې ئې سرې کړې وي ورته روا نه دي چي لوڅ ئې کړي، ځکه چي د زینت له څرګندولو منع کړی شوې دي. او زینت په اصل کي د دې لپاره وي چي د بل توجه ځان ته جلب کړي، هر هغه کار چي ښځې ئې د نامحرم د توجه راجلبولو لپاره وکړي ناروا دئ.

- ښځو ته لارښوونه شوې چي خپل ټکري دي پر خپل ګریوان واچوي او خپله ګاڼه دي له خپلو میړونو، پلرونو، د خپلو میړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو میړونو له زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خوریيو، خپلوانو ښځو، خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينځو، هغو ترلاس لاندي سړيو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه ښکاره کوي او خپلي پښې دي داسي پر زمکه نه وهي چي پټه ګاڼه ئې معلومه شي. دلته هم څو پوښتني راولاړېږي: پر ګرېوان د ټکري اچولو معنی څه ده؟ آيا معنی ئې دا ده چي خپل ټکری به پر مخ داسي اچوي چي ګرېوان ئې هم پټ کړي؟ او که ئې معنی دا ده چي د ټکري يوه پيڅه به پر خپلي غاړي داسي راتاو کړي چي غاړه او ګرېوان ئې هم ورپټ کړي؟ په دې اړه هم د صحابه وو تر منځ د رأيي اختلاف تر سترګو کېږي او هم د فقهاوو او محدثينو تر منځ، هم د مخکنيو او هم د وروستنيو، ځيني د ښځو مخ او لاسونه تر بند پوري عورت نه بولي او پټ ساتل ئې فرض او واجب نه ګڼي او د ښځو د بدن همدا برخي د (ما ظهر) مصداق بولي، خو ځيني نور د دې پټول هم فرض ګڼي او د (ما ظهر) مصداق يا د ښځو جامه ګڼي يا په غير قصدي توګه د مخ او لاسونو يا نورو برخو ښکارېدا ګڼي. احناف د لومړۍ رأيي پلوي کوي او يقيناً چي همدا رأيه دقيقه او سمه ده. دلائل ئې دا دي:

- د مخ پټول مو په هغه صورت کي فرض ګڼلی شو چي: ۱- د پټولو په اړه ئې د نص الفاظ صراحت ولري، حال دا چي په ټول قرآن کي د مخ پټولو په اړه صريح حکم نه مومو. ۲- که دا فرض وی نو د حج په دوران کي به ښځي د يوه فرض په ترك کولو نه مکلف کېدې او دا به نه ورته ويل کېدل چي د احرام په حالت کي به مخ او لاسونه نه پټوي. څوك چي حج ته د استثنائي حالت نوم ورکوي اشتباه کوي، په حقيقت کي حج معياري حالت دئ، څه

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي په حج کي جائز وي په بل وخت کي په اولی درجه جائز دي.

- که څوك د ډېر احتیاط له کبله افراط کوي نو دومره دي ووايي چي مخ پټول مستحب دي، نه دا چي فرض او واجب ئې وګڼي، هغه هم محیط ته په پام سره.

- د نارینه او ښځي لپاره د فرض حجاب حد همغه دئ چي په حج کي باید مراعات شي، تر دې زیات ئې په مستحباتو کي راځي.

- دې ته باید متوجه وو چي د نارینه او ښځي لپاره د احرام لباس یو داسي معیار دئ چي ښيي مسلمان نارینه او مسلمانه ښځه په همدومره لباس مکلف دي، تر دې زیات ئې نه فرض دي او نه واجب، بلکي مستحب دي او د دوی خوښي او ظروفو ته پرېښودل شوي، که د حج په څېر ستر عبادت کي، د بیت الله خوا ته، د لکونو خلکو په منځ کي دومره لباس کافي وي؛ نو په نورو وختونو کي خو په اولی درجه کافي دئ، څوك چي وايي نارینه د سر په پټولو او ښځه د مخ او لاس په پټولو مکلف دي په دین کي غلو او بې ځايه سختي کوي او خلك په هغه څه مکلف کوي چي الله تعالی نه دي پرې ګمارلي، که د ښځي لپاره مخ او لاسونه پټول ضروري وی نو الله تعالی به د حج په دوران کي پرې مکلفه کړې وه او که د نارینه لپاره سر پټول ضروري وی نو الله تعالی به په حج کي پرې مکلف کړی وو. ښځي به په دې نه ګمارل کېدې چي د حج په دوران کي به نه مخ پټوي او نه به دستکشي په لاس کوي، نارینه به پر دې نه ګمارل کېدل چي سر به نه پټوي او داسي بوټونه به نه پښو کوي چي تر پښو ئې زیاتي پښې ورپټي کړي، که مخ او لاسونه پټول

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرض وی نو ښځو ته به جائز نه وه چي په لوڅ مخ او له دستکشو پرته لوڅو لاسونو سره لمونځ وکړي، که څه هم خوا ته ئې کوم نامحرم نه وي!! له پکول، خولۍ، پټکي او لونګۍ سره لمونځ کول يو برابر دي، او حتی ويلی شو چي که څوك د الله تعالی په وړاندي د خپل عجز او انکسار ښودلو لپاره لوڅ سر ودريږي نه يوازي ګناه ئې نه ده کړې بلکي د ثواب داسي کار ئې کړی چي د حج په دوران کي ئې کوي. د احنافو د فقهاوو رأيه همدا ده، اهل حديث د احنافو له رأيي سره مخالفت کوي او هغه احاديث هم يا نه مني او يا ئې تأويلوي چي د احنافو د رأيي تأييد کوي. دوی وايي: د حج په دوران کي ښځي بايد نقاب پر مخ راکش کړي خو داسي چي له مخ سره به ئې نه لګيږي!! ګواکي په دې سره ئې هم پر حديث عمل کړی او هم ئې پر خپل مذهب!! ځيني بيا داسي دي چي وايي په لوڅ سر لمونځ کول مکروه دي!! که پوښتنه وکړو چي د کوم نص په استناد؟ قرآن خو دا خبره نه ده کړې، په احاديثو کي خو دا خبره نه ده شوې، رسول الله **صلی الله عليه و سلم** خو هم د حج په دوران کي لوڅ سر لمونځ کړی او هم په ځينو نورو وختونو کي، تاسو د څه په استناد دا خبره کوئ؟! داسي څه به ترې واورې چي حيران به شې، وايي: الله تعالی فرمايلي: خذوا زينتکم عند کل مسجد، د دې آيت ترجمه هم داسي کوي: هر جومات ته د تلو په وخت کي خپل زينتي لباس واغوندئ، خو نه د دې آيت ترجمه دغسي ده او نه ئې مطلب دا دئ چي پګړۍ يا خولۍ په سر کړئ، ځکه دلته مسجد د اسم زمان په توګه راغلی نه د اسم مکان، مراد ئې د سجدې او لمانځه وخت دئ نه جومات، او مقصد ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
دا دئ چي د هغو خلکو غلطه عقیده تردید کړي چي وايي په ژړو، خړو، خیرنو، پینه شوو، وړینو، کرباسي او ملنګي جامو کي لمونځ کول ډېر ثواب لري!! الله تعالی فرمایي چي تر ټولو ښکلي جامي مو د لمانځه لپاره واغوندئ، الهي شریعت موږ ته وايي چي جومات ته د تلو په وخت کي ښې جامې واغوندئ، عطر ووهئ، که مو داسي څه خوړلي وو چي له خولې مو بد بوی تلو یا د ډېرو خولو په سبب بد بوی درنه تلو جومات ته له تللو ډډه وکړه، ځان پاکیزه او ستره کړه بیا جومات ته ولاړ شه. د خذوا زینتکم معنی او مراد دا دئ، نه د خولۍ او پګړۍ په سر کول.

- که په حجاب کي مخ شامل وی نو په دېرشم آیت کي دې حکم مورد نه درلود چي مؤمنانو ته ووایه: خپلي سترګي ټیټي واچوي، دا حکم خو په هغه صورت کي وارد دئ او مجال لري چي د ښځو مخ لوڅ وي.

- د سترګو ټیټې اچول غوره کار دئ؛ له ګناه د مخنیوي وسیله ده، الله تعالی مؤمنان پرې ګمارلي، خو دې ته باید متوجه وو چي کتل خو پرېږدئ حتی له زنا مخکي ټول ناروا کارونه په صغیره ګناهونو کي راځي، نه په کبیره ګناهونو کي او د یوه فرض په پرېښودو کي.

- د ښځو لپاره د سترګو ټیټې اچول همغه حکم لري چي د نارینه وو لپاره ئې لري، په دې دواړو کي په تفکیك او امتیاز باور درلودل د دې آیتونو د روحیې خلاف خبره ده.

- په قرآن کي د ستر په ارتباط درې الفاظ راغلي: حجاب، خمر او جلابیب، ځیني دا درې واړه سره خلط کړي او د ټیکري او پړوني په معنی ئې ونیسي،

(c) ketabton.com: The Digital Library
حال دا چي حجاب هغه څه ته ویل شوي چي د دوو لوریو تر منځ د لیدا مانع شي، لکه د دروازې پر سر پرده، کومه دړه او دېوال، قرآن د حجاب لفظ هلته کارولی چي مؤمنانو ته وايي: کله چي له امهات المؤمنين (د رسول الله صلی الله علیه و سلم له مېرمنو) کوم څه غواړئ نو د حجاب (پردې) تر شا ئې وغواړئ، د حجاب له شا ورغږ کړئ چي اې د مؤمنانو مورې! دا شی مي په کار دئ. دغي لارښووني ته په پام سره ویلی شو چي ټیکري ته د حجاب نوم ورکول او مستوري ښځې ته محجبه ویل غلطه نوموَنه ده. خمار هغه واړه ټیکري ته وايي چي مېرمني ئې پر سر کوي او غاړه او گرېوان پرې پټوي، او جلباب هغه لوی پړوني ته وايي چي ښځې ئې پر خپل سر اچوي او پر خپل ټول ځان ئې راتاووي.

- موږ په هغه صورت کې ادعاء کولی شوی چي مخ هم په خمار (ټیکري) سره پټول ضروري دي چي تر جیوبهن مخکې د وجوههن ذکر راغلی وی، که مراد د مخ پټول وی نو دوه خبري ضروري وې: ۱- باید په صراحت سره د مخونو (وجوههن) یادونه شوې وی، ۲- د مخ لپاره باید د غطاء (پټولو) لفظ راغلی وی نه د یضربن چي دلته د غوړولو او اچولو په معنی دئ، له مخ سره د غطاء لفظ ښايي او پر گرېوان د ټیکري له اچولو سره د یضربن صیغه.

- ځیني د ابن شهاب الزهري په هغه روایت استناد کوي چي د افك د قضيې په ارتباط راغلی او په هغه کې عائشې رضی الله عنها ته دا وینا منسوب شوې چي د حجاب آیت نازل شوی وو نو ځکه ما خپل مخ په ټکري پټ کړ. د دې روایت په اړه څو پوښتني شوې چي هیڅچا ئې ځواب نه دئ ویلی: د

(c) ketabton.com: The Digital Library
الاحزاب سوره او په هغې کې د حجاب آيت د بني المصطلق له غزوې او د افك له پېښې وړاندې نازله شوې که وروسته؟ که وايي چې وروسته نازله شوې نو د روايت دا برخه ردوي چې د حجاب حکم د بني المصطلق له غزوې مخکې راغلی وو او که وايي چې وړاندې نازله شوې نو په دې سره د روايت هغه برخه ردوي چې د سعد بن معاذ رضی الله عنه او په جومات کې د هغه د وينا يادونه کوي ځکه سعد بن معاذ رضی الله عنه د احزاب په غزوې کې ټپي شوی او لږ وروسته له همدې ټپ وفات شوی!! همدا راز عائشې رضی الله عنها ته دا وينا منسوبول چې د حجاب آيت ته په پام سره ئې خپل مخ پټ کړی، صحيح انتساب نه دئ، ځکه د حجاب د آيت موضوع د مخ پټول نه بلکې له امهات المؤمنين د پردې له شا څه غوښتل دي، که په ټکري سره د مخ پټولو يادونه ئې کړې وی نو د احزاب د سورې ٥٩ آيت ته به ئې اشاره کوله چې وايي: يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٥٩ : اې پيغمبره! خپلو مېرمنو، او خپلو لوڼو او د مؤمنانو مېرمنو ته ووايه چې خپل پړوني ورباندې راتاو کړي، همدا دې ته نږدې ده چې وپېژندی شي او ونه ځورول شي، او الله مهربان بخښونکی دئ.

- په ۳۱ آيت کې چې ويل شوي باايمانه ښځې دې خپل زينت له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خورييو، خپلو ښځو، خپلو وينځو، هغو ترلاس لاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library
سړو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه ښکاره کوي، دلته څو پوښتني راولاړېږي: دا کوم زينت دئ چي پر مېړه علاوه پورتنيو ته ئې هم ښوول مانع نه لري؟ او دا کوم زينت دئ چي له خپلوانو او شاوخوا ښځو پرته ئې نورو ښځو ته هم ښودل جائز نه دي؟ آيا د دې زينت اطلاق له ګاڼې پرته په بل څه کولی شو؟ دوه ځوابونه درلودی شو: يو دا چي د بدن ځيني برخي داسي دي چي له مېړه علاوه د ښځي نور خپلوان ئې هم له ليدو نه دي منع شوي، لکه وېښتان، غاړه، مټ، او ګواڼي په دې آيت کې په زينت سره همدغو برخو ته اشاره شوې. بل دا چي ښځي له دې منع شوې چي خپله ټوله ګاڼه له مېړه او پورتنيو خپلوانو او نږدې خلکو پرته بل چا ته وښيي. د دې پوښتنو مختصر او يوازينی ځواب دا دئ چي دلته له زينت مراد ګاڼه ده نه بل څه. که د آيت الفاظو ته ځير شو نو په يقين سره ويلی شو چي دوهمه رأيه دقيقه ده، دا ځکه چي زينت په عامه صيغه راغلی د خاصولو لپاره ئې هيڅ موجه دليل نه مومو، په کوم دليل به يوازي څو غړي ترې مرادوو؟ مخ او لاس له پرديو ښځو هم ستر نه دئ او له مخ، لاس او پښې پرته نور غړي خپلوانو نارينه وو ته هم ښودل منع دي. دا به ډېره عجيبه وي چي څوك دلته (نساءهن) داسي تعبير کړي چي ګواکې پرديو ښځو ته خپل جمال ښودل منع دي او خپلو ته ئې ښودل مانع نه لري!! حال دا چي معنی ئې له کوم شك پرته دا ده چي له خپلوانو پرته نورو ښځو ته د خپلو ګاڼو له ښودلو منع شوې، ښځو ته د سينګار او د ګاڼو د کارولو امتياز ورکړی شوی، خو دا د خپل مېړه په وړاندي او د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارضاء او توجه جلبولو په موخه نه د پردي نارينه د توجه جلبولو او یا له نورو ښځو سره د مسابقې، رقابت او ځان ښودني لپاره. له داسي ځان ښودنو چي په ټولني کي کومي فتنې راولاړېږي له هيڅ عاقل انسان پټې نه دي، که په یوې ميلمستيا او واده کي ځينو ښځو سينګار کړی وي او رنګ رنګ ګاڼې ئې اچولې وي او په خوا کي ئې داسي مېرمني وي چي د سرو زرو ګاڼې خو پرېږده حتی سمي جامې هم نه لري، په دې سره له یوې خوا د دوی تر منځ جدي کرکه او دښمني راپيدا کېږي، له بلې خوا نوري مېرمني دې ته هڅول کېږي چي خپل مېړونه دې ته اړ کړي چي دوی ته هم همداسي ګاڼې برابري کړي، که له حرامو لارو وي او که له حلالو!! دا یقيناً چي ټولنه د منفي رقابتونو او حسادتونو په لوري بيايي او فتنې راولاړوي. قرآن د قارون یادونه کوي چي په ګاڼو ئې ځان سينګار کړی خپل قوم ته راووت، ناپوهانو د ده حالت ته په پام سره وويل: کاش موږ هم د ده په څېر وی او همغه څه مو درلودی چي ده ته ورکړی شوي!!

یقيناً چي د حجاب په اړه د هغو خلکو رأيه ډېره کمزورې ده چي د ښځو مخ او لاسونه هم په ستر کي شاملوي او فرض ئې ګڼي، همغسي کمزورې لکه جومات ته د ښځو د تګ په اړه د دوی رأيه. په دې اړه ټول مسلمانان متفق دي چي د رسول الله صلی الله عليه و سلم په زماني کي او د هغه تر رحلت پوري ښځي جومات ته تلې او د جَماعت په لمونځونو کي ئې له نارينه وو سره یو ځای برخه اخيسته، داسي چي مخکي به نارينه، ورپسې ماشومان او د صفوفو په وروستۍ برخي کي به ښځي ودرېدې، د اختر په لمونځونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

به ئي هم برخه اخيسته، او کله کله به رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی لپاره بېله غونډه جوړوله او دوی ته به ئي ځانګړې موعظه اوروله. نه يوازي دا چي مسجد ته تلې او د جماعت په لمونځونو کي به ئي شرکت کولو بلکي ګڼ شمېر مېرمنو د امهات المؤمنين په شمول په غزواتو کي هم شرکت کړی. په دې اړه روايات دومره زيات او دومره صريح دي چي هيڅوك ترې انکار نشي کولی. راشئ وګورو چي قرآن په دې اړه څه حکم کړی، آيا په قرآن کي داسي لارښووني مومو چي جومات ته د ښځو د تلو جواز ترې استنباط شي؟ رسول الله صلی الله علیه و سلم په دې اړه څه لارښووني کړې؟

قرآن په مکرره توګه او په عامه صيغه (ټولو مؤمنانو) ته سپارښتنه کوي چي خپل لمونځونه په جمع اداء کړئ، په جمع د لمانځه دا سپارښتنه عامه ده، ټولو مؤمنانو ته راجع ده، يوازي د نارينه وو لپاره نه ده، د قرآن بل آيت په دې ګواهي ورکوي چي ښځي هم په دې سپارښتني کي شاملي دي، ځکه قرآن د مريم عليها السلام په اړه فرمايي:

يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣

آل عمران: ٤٣

اې مريمې! خپل رب لره تسليم اوسه، سجده کوه او له رکوع کوونکو سره يو ځای رکوع کوه.

د مريمي عليها السلام يادونه د دې لپاره راغلي چي وښيي يوه مؤمنه مېرمن بايد څنګه وي، مريم عليها السلام ته د عالم پر ټولو ښځو فضيلت

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړی شوی، قرآن هغه د مؤمنو مېرمنو لپاره د غوره مثال او بېلګي په توګه معرفي کوي. د مريم عليها السلام روزنه په مدرسه او جومات کي شوې او هغه ستر شخصيت ترې جوړ شوی چي د انساني تاريخ له پيل تر پای پوري هيڅ ښځه د هغې مقام ته نشي رسېدی، دې ته له نورو لمونځ کوونکو سره د لمونځ کولو سپارښتنه نه ځانګړې او خصوصي سپارښتنه ده او نه منسوخ شوې سپارښتنه. البته ښځو ته دا لارښوونه د نارينه وو له اړوند سپارښتني يوازي دومره توپير لري چي نارينه جومات ته پر تلو مکلف شوي او ښځو ته دا رخصت ورکړی شوی چي کولی شي جومات ته ولاړي نشي او په خپل کور کي لمونځ وکړي، خو که ئې وغوښتل جومات ته ولاړه شي هيڅوك ئې د مخنيوي حق نه لري. دا د رسول الله صلی الله عليه و سلم داسي مکرره سپارښتنه ده چي د حجة الوداع په تاريخي او مهمي خطبې کي ئې هم د نورو سترو سترو او مهمو امورو تر څنګ يو ځل بيا تکرار کړه.

عَنْ عَائِشَةَ- رضی الله عنها- قَالَتْ خَرَجَتْ سَوْدَةُ بَعْدَ مَا ضُرِبَ الْحِجَابُ لِحَاجَتِهَا، وَكَانَتِ امْرَأَةً جَسِيمَةً لاَ تَخْفي عَلَى مَنْ يَعْرِفُهَا، فَرَآهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ يَا سَوْدَةُ أَمَا وَاللَّهِ مَا تَخْفَيْنَ عَلَيْنَا، فَانْظُرِى كَيْفَ تَخْرُجِينَ، قَالَتْ فَانْكَفَأَتْ رَاجِعَةً، وَرَسُولُ اللَّهِ صلی الله عليه و سلم فِي بَيْتِى، وَإِنَّهُ لَيَتَعَشَّى. وَفِي يَدِهِ عَرْقٌ فَدَخَلَتْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي خَرَجْتُ لِبَعْضِ حَاجَتِى فَقَالَ لِي عُمَرُ كَذَا وَكَذَا. قَالَتْ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ ثُمَّ رُفِعَ عَنْهُ وَإِنَّ الْعَرْقَ فِي يَدِهِ مَا وَضَعَهُ فَقَالَ " إِنَّهُ قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ لِحَاجَتِكُنَّ ". بخاري: ٤٧٩٥

له عائشې رضی الله عنها روايت دئ چي د حجاب له لازمېدو وروسته، سوده

(c) ketabton.com: The Digital Library
رضی الله عنها (په حجاب کې) د کوم ضرورت لپاره بهر ووتله، هغه ډنګه مېرمن وه، چا چې پېژندله نو پرې پټه نه پاته کېده، عمر رضی الله عنه ولیده او ورته وئې ویل: اې سوده! والله چې پر موږ پټه نه پاته کېږې، وګوره څنګه وځې! وایي: هغه بېرته راستنه شوه، په داسي حال کې چې رسول الله صلی الله علیه و سلم زما په کور کې وو او ماښامنی ئې خوړلو او په لاس کې ئې غوښین هډوکی وو، هغه راغله او وئې ویل: یا رسول الله! زه د ځینو اړتیاوو لپاره بهر ووتلم او (عمر رضی الله عنه) دا دا راته وویل، (عائشه رضی الله عنها) وایي: الله تعالی هغه ته وحي وکړه، بیا په داسي حال کې ترې لوړه شوه چې هغه غوښین هډوکی ئې لا په لاس کې وو او وئې فرمایل: یقیناً چې تاسو ته د خپلو حاجتونو او اړتیاوو لپاره د وتلو اجازه درکړی شوې.

د دې روایت له مخې دا خبره په ډاډ او اطمئنان سره کولی شو قطعاً د توجیه وړ نه برېښي چې عمر رضی الله عنه به د رسول الله صلی الله علیه و سلم د دې وینا له اورېدو وروسته هم په خپلې رأیي ټینګار کړی وي!! او ښځې به ئې جومات ته له تلو منع کړې وي.

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ أَيُّوبَ قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءً قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ قَالَ أَشْهَدُ عَلَى النَّبِيِّ صلی الله علیه و سلم- أَوْ قَالَ عَطَاءٌ أَشْهَدُ عَلَى ابْنِ عَبَّاسٍ- أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم خَرَجَ وَمَعَهُ بِلَالٌ، فَظَنَّ أَنَّهُ لَمْ يُسْمِعِ النِّسَاءَ فَوَعَظَهُنَّ، وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ، فَجَعَلَتِ الْمَرْأَةُ تُلْقِى الْقُرْطَ وَالْخَاتَمَ، وَبِلَالٌ يَأْخُذُ فِي طَرَفِ ثَوْبِهِ. (بخاري: ۹۸)

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چې: یو ځل رسول الله صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

عليه و سلم په داسي حال کي (د نارينه وو له ليکو يا منځه) ووت چي بلال رضی الله عنه هم ورسره وو (ښځو ته ورغی) گمان ئې وکړ چي ښځو د ده وعظ او نصيحت نه دئ اورېدلی، نو هغوی ته ئې وعظ وکړ، د صدقې ورکولو امر ئې ورته وکړ، نو ښځو خپلي لښتۍ او گوتې د صدقې په توگه اچولې او بلال رضی الله عنه په خپلي لمن کي راټولولې. د دې روايت په اړه څو خبري توجه غواړي: د دې روايت په اصلي مطلب هلته سم پوهېدی شو چي نور روايات هم وگورو، د نورو رواياتو په رڼا کي راته جوته کېږي چي دا د اختر لمونځ وو، پيغمبر عليه السلام لومړی لمونځ کړی، بيا ئې خطبه ويلې، بيا د خلکو له منځه تېر شوی او د ښځو د لمانځه ځای ته ورغلی، هغوی ته ئې بيا وعظ کړی، د صدقې ورکولو ته ئې هڅولې او هغوی خپلي گاڼې صدقه کړې.

دا او دې ته ورته گڼ شمېر روايات ښيي چي د پيغمبر عليه السلام په دوران کي ښځو د جماعت په لمونځونو کي شرکت کولو، د ودرېدو ځای ئې بېل او د نارينه وو تر شا وو، پيغمبر عليه السلام د هغوی روزني ته خاصه توجه کوله، د اختر په لمانځه کي له عامي خطبې وروسته د ښځو خوا ته ورغلی او هغوی ته ئې بيا وعظ کړی. خو متأسفانه اوس حالت داسي دئ چي ښځې مېلو، ودونو، زيارتونو ته تلی شي، نه خاوندان او خپلوان پرې اعتراض کوي او نه واعظان، خو جومات ته ئې تگ ممنوع دئ!! څوك چي وايي اوس د فساد او فتنو دور دئ نو ځکه جومات ته د ښځو تگ ښه نه دئ!! هغوی ته وايو:

له فساد او فتنو نه د ښځو د مخنيوي لار خو دا ده چي هغه جومات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راشي او وعظ واوري.

ځوك وايي چي د پيغمبر عليه السلام په وخت كي تر نن نه فتنې لږې وې؟! دا خبره يوازي هغه ځوك كولی شي چي له حقائقو بې خبر وي، په مدينه كي ښځي هغه مهال جومات ته تللې چي محدود شمېر كسانو ايمان راوړی وو، قرآن وايي چي ډېر ځلي به منافقينو، مرجفينو او د بيمارو زړونو خاوندانو هغه ښځي ځورولې چي جومات ته به تلې، د دغو مفسدينو له امله ئې ښځي جومات ته له تلو منع نه كړې بلكي امر ئې ورته وكړ چي له جلباب سره جومات ته ولاړې شي.

آيا ځوك دا حق لري چي ووايي: اوس د فتنې دور دئ نو ښځي دې حج نه كوي، يا د حج په دوران كي دې مخ او لاسونه هم پټوي؟ كه دا حق نه لرو نو له جومات ئې څنگه منع كوو؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم خو د خپل مبارك ژوند په وروستيو شپېو او په خپلو وروستنيو خطبو كي فرمايلي: كه ستاسو ښځي غواړي چي په جومات كي لمونځ وكړي نو مخنيوی ئې مه كوئ!!!

ځوك چي وايي د عمر رضى الله عنه په وخت كي دا پرېكړه وشوه چي ښځي دې جومات ته نه ځي! هغوی ته وايو: دا نه د يوه حكم د تغيير په معنی اخيستی شو او نه د تعطيل په معنی، يوازي دومره ويلی شو چي كه دا ادعاء صحيح وي نو دا پرېكړه هغه مهال د خاصو ظروفو او شرائطو په وجه شوې، داسي نه ده چي د دې پرېكړې مخالفت حرام او ناجائز وي او نن چي د اسلام او مسلمانانو مصلحت دا تقاضا او غوښتنه كوي چي د ښځو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديني او اخلاقي روزني ته لازياته توجه وشي او له نورو ځاووو ئې مخ جومات ته واړوو نو دا كار حرام او ناروا وګڼو!! حرام هغه دي چي الله تعالی او د هغه رسول حرام کړي.

ځيني وايي: کاش اوس داسي جوماتونه او داسي واعظان وی چي د ښځو روزنه وکړی شي،... د کومي فتنې له مخي چي د ښځو لمونځ په کور کي غوره ګڼل شوی کېدی شي هغه په جومات کي د ننه احتمالي فتنه وي نه د لاري په اوږدو کي. د دوی په ځواب کي بايد ووايو: که رسول الله صلی الله عليه و سلم ښځو ته ويلي وی چي ستاسو لمونځ تر جومات په کور کي غوره دئ نو يوه ښځه به هم جومات ته نه وه تللې، د ښځو له عمل او د رسول الله صلی الله عليه و سلم له ويناوو معلومېږي چي د پيغمبر عليه السلام تر رحلت پوري ښځي جومات ته راتلې، او رسول الله صلی الله عليه و سلم په خپلي وروستۍ خطبې کي دا سپارښتنه کړې ده چي که ښځو غوښتل جومات ته ولاړي شي مخنيوی ئې مه کوئ، رسول الله صلی الله عليه و سلم حتی د عمر رضی الله عنه دا مطالبه ونه منله چي ويل ئې: يا رسول الله! خپلي مېرمني دي بهر ته له وتلو منع کړه، رسول الله صلی الله عليه و سلم له څه ځنډ وروسته وفرمايل: ما ته وحي شوې چي دوی منع نه کړم. موږ يوازي د دومره څه ويلو حق لرو چي ووايو: جوماتونه بايد داسي جوړ شي چي هم د ښځو د لمانځه ځای بېل وي او هم ئې د تګ راتګ لاره بېله وي، خو هغه حلال کار نشو حراموﻟی چي رسول الله صلی الله عليه و سلم نه دئ تحريم کړی.

د عمر رضی الله عنه په اړه په رواياتو کي راځي چي هغه له کوره د ښځو له

(c) ketabton.com: The Digital Library
وتلو او د جومات ته تلو سره موافق نه وو، خو عملاً ئې حالت داسي وو چي دی به مخکي جومات ته روان وو او مېرمن به ئې ورپسې وه خو هغه ئې منع کولی نشوی.

له نامحرم سره خلوت

اسلام زنا تحریم کړې او هر هغه څه ئې هم منع کړي چي زنا ته لار آواروي او په زنا منتج کېږي، د نامحرمو تر منځ په خلوت کي او يوازي ناسته او ولاړه ئې هم په دې لړ کي نېولې او هغه ئې ناجائز ګڼلې، دې رواياتو ته ځير شئ:

عن جابر.... مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَخْلُوَنَّ بِامْرَأَةٍ لَيْسَ مَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا فَإِنَّ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ ». مسند احمد

له جابر رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: څوك چي پر الله او د آخرت پر ورځي ايمان لري له کومي ښځي سره دي په داسي حال کي ګوښى نه ګوري چي له هغې سره خپل محرم نه وي، ځکه درېيم به ئې شيطان وي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيّ صلى الله عليه و سلم ، يَقُولُ : لا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلا تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ. البيهقي

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَقُولُ :«لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلاَ تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ ». رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ الْمَدِينِىِّ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى

(c) ketabton.com: The Digital Library
شَيْبَةَ وَزُهَيْرِ بْنِ حَرْبٍ كُلُّهُمْ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ.

عن ابْن عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَخْطُبُ يَقُولُ « لاَ يَخْلُونَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحرَمٍ وَلاَ تُسَافِرِ الْمَرْأَةُ إِلاَّ مَعَ ذِى مَحْرَمٍ ». مسلم

له ابن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم په خطبې کې فرمايلي: نه دي کوم سړی له داسي ښځي سره گوښی گوري چي محرم ئې ورسره نه وي او نه دي ښځه له محرم پرته سفر کوي.

د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پايلي

قرآن په دې اړه فرمايي:

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَٰنًا مَّرِيدًا ١١٧
لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ١١٨ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ
وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ
خَلْقَ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ
خُسْرَانًا مُّبِينًا ١١٩ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْۖ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا
١٢٠ أُوْلَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ١٢١

النساء: ١١٧-١٢١

دوی خو له الله پرته يوازي د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان پرته د

(c) ketabton.com: The Digital Library
بل څه عبادت نه کوي. همغه چي الله رټلی او ويلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هيلي په کي راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوك چي له الله پرته شيطان دوست ونيسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هيلي په کي راولاړوي او شيطان خو له تېرايستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چي مېشت ځای ئې دوزخ دئ او له هغه به د خلاصون چاره نه مومي.

د دې مبارکو آيتونو ستر ستر ارشادات دا دي:

- څوك چي له الله پرته بل ته د دعاء لاسونه اوچتوي، خپل حاجات وروړاندي کوي او د هغه عبادت کوي، ډېر کمزوري معبودان مرستي ته رابلي، ډېريو مشرکانو د ښځو په څېره کي ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، دوی يوازي د ښځو عبادت کوي، جنسي بې لاريتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چي پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمايلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندي راشي، هر څه له دغي زاويې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مينه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د ښځو او نارينه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب وربآندي مزيد تيل توی کړي، مسته موسيقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاينې کي سندري لازيات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي

(c) ketabton.com: The Digital Library
ټولني ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هري خوا ته به دي د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشیش په وینا کې او هم د ټلویزیون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښایست استعمالیږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لاري وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې میني ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا ځکه چي نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځي او مېړه علاقه او مینه نشته او دا د دې لپاره چي اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخیستو په وړاندي خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر ځای چي اولاد ولري، سپی او پشۍ ساتي، ځیني د سپي ساتل تر زوی درلودلو غوره ګڼي او ځیني ئې سپي د جنسي موخو لپاره ساتي، هلته به تاسو له کشیشانو هم واورئ چي مریم علیها السلام په زنا تورنوي او په دې خبري خاص تأکید کوي او وايي چي هغې توبه وکړه او بیا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چي د یوه زناکار ولس معبود هم باید د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فروید په څېر د دوی له فیلسوفانو هم واورئ چي وايي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړیکو او روابطو منشأ جنسي تمایل دئ، د پلار مینه له لور سره او د مور مینه له زوی سره له دغه تمایل راولاړېږي، هم د انسان د ویښي ټول فعالیتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

- دوی په اصل کې د شیطان عبادت کوي، شیطان غولولي، څوك ئې دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅولی چي د مریمي علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوك ئې دې ته چي د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځینه بتان معبودان ونیسي او په وړاندي ئې ګونډه شي.

- دوی د هغه رټل شوي شیطان په تحریك د شرك مرتکب شوي چي په څو خبرو ئې لوړه کړې:
- د الله د بندګانو یوه برخه به هرو مرو په دام کي غورځوم.
- له سمي لاري به ئې تېرباسم.
- په کږو لارو تګ به ورته ښایسته کوم، داسي چي له هغې ډېري هیلي او طمعي ولري او رنګین رنګین خوبونه ورته وګوري.
- په دې به ئې ګمارم چي د خپلو بتانو لپاره څاروي په نخښه کړي او غوږونه ئې ورغوځ کړي.
- او په دې به ئې ګمارم چي الهي سنن بدل کړي، د فطرت خلاف ګام واخلي، د الله د مخلوق په جوړښت کي تغییر راولي.

په دغو څو لنډو جملو کي د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چي په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چي د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمي لاري انحراف او کږېدل او په کږو لارو کي خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرك، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چي د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کي مراعات شوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چي ګورئ څوک سالم او پاکیزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غیر فطري طریقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غیر فطري جنسي تعلقات، د نارینه او نارینه، او ښځې او ښځې تر منځ نکاح، له حیواناتو سره جنسي نږدېکت، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چي بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چي نارینه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارینه په څېر، په لباس کي هم او په حرکاتو او سکناتو کي هم، دا چي نارینه ږیره خریي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په ملیونهاوو حجرات رېبي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زني لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دئ چي شیطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چي ګورئ څوک د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حیوان او حتی په خپل ځان ظلم کوي، څوک د څاروي غوږ غوڅوي، څوک ځان وهي، څوک ریاضتونه په ځان مني، څوک رهبانیت ته مخه کوي او څوک له نکاح ډډه کوي، دا هر یو په حقیقت کي د شیطان هغه قسمونه رښتیني کوي.

د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟

باید دې پوښتني ته هم ځواب ووېل شي چي د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟ آیا له اسلامي حکومت او امام پرته بل څوک حدود جاري کولی شي؟ د دې پوښتني مختصر او لنډ ځواب دا دئ چي له اسلامي حکومت او د مسلمانانو له امام او امیر پرته هیڅوک د حدودو نافذولو دنده

(c) ketabton.com: The Digital Library
او صلاحیت نه لري، نه پلار د زوی په اړه، نه مېړه د خپلې مېرمني په اړه، نه بادار د خپل مريي په اړه، نه د کلي ملا او ملك د کليوالو په اړه حدود نافذولی شي. که ستا حالت داسي وي لکه د رسول الله صلی الله علیه و سلم حالت په مکه کي یا د مدينې په لومړيو کلونو کي؛ نو د حدودو نافذول تر هغه وځنډوه چي ستا حالت له هغه حالت سره ورته شي چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د مدينې په وروستيو کلونو کي او هغه مهال درلود چي د حدود اړوند آيتونه نازل شول. هغه څوك ډېر ناپوه او د اسلام له حقيقته ډېر بې خبره دئ چي د افغانستان په اوسني حالت کي چي د صليبي ځواکونو په اشغال کي دئ او د دارالحرب حيثيت لري حدود نافذوي او په دې سره غواړي ځان اسلام ته ډېر متعهد او ملتزم ثابت کړي او گمان کوي چي ښايي له دې لاري به اسلام ته کوم خدمت وکولی شي!! الله تعالی خپل رسول نه په مکه کي د حدودو په نافذولو مکلف کړ او نه د مدينې په لومړيو کلونو کي، هغه مهال ئې د حدودو اړوند لارښووني او احکام راولېږل چي مدينه د يوه مستقل ملك په توگه راڅرگنده شوه، د سيمي اکثريت خلکو ايمان راوړ، د مدينې ټولي چاري د مسلمانانو په واك کي وې، دوی نه يوازي د مدينې داخلي امنيت تأمين کړی وو بلکي د بهرنيو يرغلونو په وړاندي ئې له دې مستقل هېواد او نوي نظام په وار وار دفاع کړې وه، له داسي حالت وړاندي د حدودو نافذول او هغه هم په دارالحرب کي؛ هم د قرآني لارښوونو خلاف عمل دئ او هم د رسول الله صلی الله علیه و سلم د سنت خلاف. بې علمه خلك د الفاظو په چکر کي پرېوځي او د واقعيتونو پر ځای تش نومونې

(c) ketabton.com: The Digital Library
معتبري ګڼي، ګمان کوي چي که څو کسانو پر چا د امیر المؤمنین نوم کېښود نو هغه حقیقتاً امیر المؤمنین شو او له دې وروسته ئې ټولي هغه دندي او مسئولیتونه په غاړه دي او ټول هغه صلاحیتونه لري چي د اسلامي حکومت خلیفه او امیر ئې لري!! که څه هم هغه نه فوځ ولري او نه تر تسلط لاندي مصئونه او خوندي سیمه!!

اسلامي شریعت د حدودو نافذولو ته په داسي سترګه ګوري لکه چي د روغتون ډاکټر د جراحي عملیاتو ته ګوري او یوازې هغه مهال د خپل مریض په عملیاتو لاس پوري کوي چي مریض ئې په پرهېز ګمارلی، لازمي لارښووني او سپارښتني ئې ورته کړې، ضروري دوا ئې ورکړې، خو له دې ټولو سره سره نه دئ روغ شوی او په پای کي له دې پرته بله چاره نه وي پاته چي عملیات ئې کړي.

د دې لپاره چي دا مبحث موږ ته مزید واضح شي او اړوند احکام ئې لازیات راته جوت شي راشئ هغه روایات هم له نظره تېر کړو چي په دې اړه راغلي:

- د چا په اړه چي د حد جاري کېدا پرېکړه وشي هیڅوک ئې باید شفاعت ونه کړي:

عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه و سلم : مَنْ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي ملكه. السنن الكبرى للبيهقي، المعجم الكبير للطبراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: "مَنْ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي مُلْكِهِ،

له ابن عمر رضی الله عنهما او ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: د چا شفاعت چي له الهي حدودو د کوم حد د پلي کېدو مانع شي نو يقيناً چي له الله تعالی سره ئې د ده په ملك کي دښمني او ضديت کړی.

- د مسلمانانو امام دا حق لري چي د حد نافذولو تر څنګ زناکار د مصلحت له مخي څه موده تبعيد کړي:

عن ابن عمر رضی الله عنهما : أن النبي صلی الله عليه و سلم ضرب و غرب و أن أبا بكر ضرب و غرب و أن عمر ضرب و غرب. المستدرك

له ابن عمر رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم په درو وهل کړي او تبعيدول ئې کړي، ابوبکر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعيدول ئې کړي او عمر رضی الله عنه په درو وهل کړي او تبعيدول ئې کړي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله عليه و سلم قَضَى فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ بِنَفْيِ عَامٍ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ. البخاري

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم د هغه چا په اړه چي زنا ئې کړې خو واده ئې نه وو شوی؛ تر يوه کال پوري د تبعيد او د حد د اجراء پرېکړه کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې او دې ته ورته رواياتو په ډېر صراحت سره معلومېږي چې تبعيد د حد جزء نه دئ بلکې داسې سزا ده چې د قاضي رأيي ته پرېښودل شوې.

- له هغو گناهونو پرته چې د سزا حد ئې ټاکل شوی؛ لکه زنا، غلا، بغاوت، شوکې، شراب څښل او قذف يعني بې گناه کسان تورنول، د نورو گناهونو سزا تر لس درو نشي زياتېدی:

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بن نِيَارٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم كَانَ يَقُولُ: لا يُجْلَدُ فَوْقَ عَشْرِ جَلَدَاتٍ إِلا فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ. رواه البخاري

له ابو برده بن نيار رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم به ويل: تر لسو درو زيات وهل نشته مگر له الهي حدودو په کوم حد کې. يعني په بل هيڅ مورد کې تر لسو درو زيات وهل نشته.

البته ځينو فقهاوو په ځينو مواردو کې تر ۴۹ او ۷۶ درو پورې تعزيري سزا گانې هم جائز گڼلې دي.

- پر مخ او د بدن پر نازکو ځايو وهل او د وهلو لپاره څوك بربنډول منع دي:

عن أبي هريرة رضى الله عنه : أَنَّ رسولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قال : « إذا ضَرَبَ أَحَدُكم فَلْيَتَّقِ الوَجْهَ». أخرجه أبو داود.

له ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: که ستاسو کوم يو وهل کوي نو پر مخ له وهلو دې ډډه وکړي.

- په اسلام کې لوڅول، تړل، زولانه کول، ولچك کول نشته:

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ : لاَ يَحِلُّ فِي هَذِهِ الأُمَّةِ تَجْرِيدٌ وَلاَ مَدٌّ وَلاَ غُلٌّ وَلاَ صَفَدٌ. سنن بيهقي

له عبد اله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي وايي: په دې (اسلامي) امت کې نه (د چا د تعذيب لپاره) بربندول شته، نه تړلی راکاږل، نه زولنه کول او نه ولچك اچول. يعني په اسلام کې دا جائز نه دي چي څوك د وهلو په موخه بربنډ کړی شي، په وني او لرگي پوري وتړل شي، په لاس او پښو کې ئې زولنې او ولچك واچول شي.

- هغه اعتراف هيڅ ارزښت نه لري چي له وهلو وروسته وي:

عن أبي عيينة بن المهلب قال : سمعت عمر بن عبد العزيز يقول : من أقر بعد ما ضرب سوطا واحدا فهو كذاب.مصنف ابن ابي شيبه

له أبي عيينة بن المهلب روايت دئ چي له عمر بن عبدالعزيز رضی الله عنه مي واورېدل چي ويل ئې: څوك چي له يوې درې وهل کېدو وروسته اقرار وکړي نو هغه دروغجن دئ.

- هغه واکمن د الهي عذاب مستحق دئ چي په حد کې کموالی او زياتوالی کوي:

« يؤتى بوال نقص من الحد سوطاً، فيقال له لم فعلت ذاك؟ فيقول رحمة لعبادك، فيقال له أنت أرحم بهم مني! فيؤمر به إلى النار، ويؤتى بمن زاد سوطاً فيقال له لم فعلت ذلك؟ فيقول لينتهوا عن معاصيك، فيقول أنت أحكم به مني! فيؤمر به إلى النار » تفسير كبير

(c) ketabton.com: The Digital Library
د الله تعالی په وړاندي به داسي چارواکی راوستل شي چي په حد کي ئې یوه دره کموالی کړی، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: ستا پر بندګانو د رحم له کبله، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته تر ما زیات پرې مهربان وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي، او داسي ځوك به راوستی شي چي یوه دره ئې زیاته کړې، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: د دې لپاره چي ستا له عصیان او سرغړاوي ډډه وکړي، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته د دوی په اړه تر ما زیات ښه حکم کوونکی وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي.

- پر خپلي ګناه پرده اچول غوره دي:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ : جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ : إِنِّي عَالَجْتُ امْرَأَةً مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ فَأَصَبْتُ مِنْهَا مَا دُونَ أَنْ أَمَسَّهَا، فَأَنَا هَذَا، فَاقْضِ فِيَّ مَا شِئْتَ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ : لَقَدْ سَتَرَكَ اللَّهُ، لَوْ سَتَرْتَ عَلَى نَفْسِكَ، قَالَ : وَلَمْ يُجِبِ النَّبِيَّ عَلَيْهِ السَّلامُ شَيْئًا، فَقَامَ الرَّجُلُ فَانْطَلَقَ، فَأَتْبَعَهُ النَّبِيُّ رَجُلا فَتَلا عَلَيْهِ هَذِهِ الآيَةَ : أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ : وَهَذِهِ لَهُ خَاصَّةً يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : بَلْ لِلنَّاسِ عَامَّةً مسند ابن ابي شيبه و مسلم

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چي وایي: یو سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل: د ښار د لري برخي له یوې ښځي سره مي له مجامعت (جنسي نږدېکت) پرته نور هر څه وکړل، زه دا دئ دلته ولاړ یم چي څنګه دي خوښه وي زما په اړه پرېکړه وکړه، عمر رضی الله عنه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورته وویل: الله پر تا پرده اچولې وه کاش تا هم پر خپل ځان پرده اچولې وی، راوي وايي: رسول الله صلی الله علیه و سلم هیڅ ونه ویل، نو دا سړی پورته شو او ولاړ، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم یو سړی ورپسې ولېږو (راوئې غوښت) او دا آیت ئې ورته ولوست: أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ: د ورځې دواړو خواوو او د شپې په یوې نږدې برخې کې لمونځ کوه، یقیناً چې ښېګڼې بدي له منځه وړي. د هغه قوم یوه سړي وویل: یا رسول الله! آیا دا یوازې د ده لپاره مختص ده؟ وئې فرمایل: نه بلکې د ټولو خلکو لپاره ده.

- که د مسلمانانو امیر ته کومه قضیه وړاندې شي هغه مکلف دئ چې د الله تعالی قانون به نافذوي، خو داسې تفحص او تجسس به نه کوي چې د مجرم له اعتراف او شاهدانو له ګواهۍ پرته له نورو لارو د متهم جرم ثابت کړي او سزا ورکړي، د جرم ثابتولو او د حد جاري کولو ته باید لېوالتیا ونه لري.

قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ... وَمَنْ جَاءَ مِنْكُمْ مُطْلِعُنَا عَلَى عَوْرَةٍ سَتَرَهَا اللَّهُ فَلْيَسْتَتِرْ بِسَتْرِ اللَّهِ، وَيُسِرَّهَا إِلَى مَنْ يَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، فَإِنَّا لا نَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، وَنُقِيمُ عَلَيْهِ حَدًّا ... ". المعجم الکبیر للطبراني

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي: ... او ستاسو کوم یو چې راشي او غواړي موږ پر داسې پټ کار خبر کړي چې الله پرې پرده اچولې نو هغه دې د الله په ستر کې ځان مستور وساتي او هغه چا ته دې وړاندې کړي چې د هغې (ګناه) د بخښلو خاوند دئ، او موږ د بخښلو خاوند نه یو، او حد به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ آنَ لَكُمْ أَنْ تَنْتَهُوا عَنْ حُدُودِ اللَّهِ مَنْ أَصَابَ مِنْ هَذِه الْقَاذُورَاتِ شَيْئًا فَلْيَسْتَتِرْ بِسِتْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ مَنْ يُبْدِي لَنَا صَفْحَتَهُ نُقِمْ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ. موطأ مالك

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي: اې خلکو! تاسو ته هغه وخت رارسېدلی چې د الهي حدودو له تجاوز ډډه وکړئ، او څوك چې له دغو ناولو کارونو کوم څه وکړي نو د الله په پرده کې دې ځان پټ وساتي، دا ځکه چې که څوك موږ ته خپله عمل پاڼه څرګنده کړي موږ به د الله کتاب پرې قائموو (د کتاب الله مطابق به سزا ورکوو).

- د حدودو د پلي کولو تلوسه مه کوئ:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « ادْفَعُوا الْحُدُودَ مَا وَجَدْتُمْ لَهُ مَدْفَعًا ». سنن ابن ماجه

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمايلي: حدود دفع كړئ (له پلي كېدو) تر كومه چې د دفع كولو وجه او مدرك ورته موندلی شئ.

عن عائشة رضى الله عنها، أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال :« ادرءوا الحدود عن المسلمين ما استطعتم، فإن وجدتم لمسلم مخرجا فخلوا سبيله، فإن الإمام أن يخطئ في العفو خير من أن يخطئ بالعقوبة » المستدرك على الصحيحين للحاكم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم "ادْرءوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ ؛ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ، خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ" سنن البيهقي و رَوَاهُ التِّرْمِذِيّ مَرْفُوعًا وَمَوْقُوفًا.

له عائشي رضی الله عنها روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم فرمايلي: تر هغه چي توانېدی شئ له مسلمانانو د حدودو پلي کېدا دفع کړئ، که کوم مخرج (د وتلو لار) ورته وي نو لار ئې ورته پرانيزئ، يقيني خبره دا ده چي که امام په عفو کي خطا شي دا تر دې غوره ده چي په سزا ورکولو کي خطا شي.

عن ابي هُرَيْرَةَ: يَقُولُ جَاءَ الأَسْلَمِىّ إِلَى نَبِىِّ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ أَصَابَ امْرَأَةً حَرَامًا أَرْبَعَ مَرَّاتٍ كُلُّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم فَأَقْبَلَ فِى الْخَامِسَةِ فَقَالَ« أَنِكْتَهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « حَتَّى غَابَ ذَلِكَ مِنْكَ فِى ذَلِكَ مِنْهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « كَمَا يَغِيبُ الْمِرْوَدُ فِى الْمُكْحُلَةِ وَالرِّشَاءُ فِى الْبِئْرِ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « فَهَلْ تَدْرِى مَا الزِّنَا ». قَالَ نَعَمْ أَتَيْتُ مِنْهَا حَرَامًا مَا يَأْتِى الرَّجُلُ مِنِ امْرَأَتِهِ حَلاَلاً. قَالَ « فَمَا تُرِيدُ بِهَذَا الْقَوْلِ ». قَالَ أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِى. فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ فَسَمِعَ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ انْظُرْ إِلَى هَذَا الَّذِى سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَمْ تَدَعْهُ نَفْسُهُ حَتَّى رُجِمَ رَجْمَ الْكَلْبِ. فَسَكَتَ عَنْهُمَا ثُمَّ سَارَ سَاعَةً حَتَّى مَرَّ بِجِيفَةِ حِمَارٍ شَائِلٍ بِرِجْلِهِ فَقَالَ « أَيْنَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ ». فَقَالاَ نَحْنُ ذَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « انْزِلاَ فَكُلاَ مِنْ جِيفَةِ هَذَا الْحِمَارِ ». فَقَالاَ يَا نَبِىَّ اللَّهِ مَنْ يَأْكُلُ مِنْ هَذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَالَ « فَمَا نِلْتُمَا مِنْ عِرْضِ أَخِيكُمَا آنِفًا أَشَدُّ مِنْ أَكْلٍ مِنْهُ وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ إِنَّهُ الآنَ لَفِى أَنْهَارِ الْجَنَّةِ يَنْغَمِسُ فِيهَا ». سنن ابي داؤد و مصنف عبدالرزاق

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي يو اسلمي سړی رسول الله صلی الله عليه و سلم ته راغی او پر خپل ځان ئې څلور ځلي دا ګواهي ورکړه چي له يوې ښځي سره ئې زنا کړې، په هر ځل کي رسول الله صلی الله عليه و سلم مخ ترې اړاوو، نو په پنځم ځل ئې مخ ورواړاوو او وئې ويل: آيا مجامعت دي ورسره کړی؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: دومره چي ستا دغه (غړی) د هغې په هغه (غړي) کي غائب شو؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: داسي لکه چي سلايي په رانجومي کي پټېږي او پړی په څا کي؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: آيا پوهېږې چي زنا څه ته وايي؟ وئې ويل: هو؛ له دې سره مي هغه کار په حرامه توګه کړی چي سړی ئې له خپلي مېرمني سره په حلاله توګه کوي. وئې فرمايل: په دې وينا سره څه غواړې؟ وئې ويل: غواړم چي ما پاك کړې!! نو امر ئې وکړ او هغه رجم شو، بيا رسول الله صلی الله عليه و سلم له خپلو دوو اصحابو واورېدل چي يوه ئې بل ته ويل: دې ته وګوره چي الله پرې پرده اچولې وه خو خپل نفس تر هغه آرام پرې نښود چي د سپي په څېر رجم شي، نو څو شېبې ئې د دوی په وړاندي سکوت وکړ، تر هغه چي د يوه داسي خره د جيفه (مړزګي) خوا ته تېر شو چي له پړسوبه ئې پښې شخي ولاړي وې، نو وئې فرمايل: فلانی او فلانی چېري دي؟ هغوی وويل: موږ دغه يو يا رسول الله! وئې فرمايل: کوز شئ او د خره له دې مړزګي څه وخورئ، هغوی وويل: يا رسول الله! څوك به دا وخوري؟ وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرمایل: کوم تېرى چي تاسو همدا اوس د خپل ورور پر عرض او عزت وکړ د دي تر خوراك ډېر سخت کار (گناه) دئ، په هغه ذات قسم چي زما سا ئې په واك کي ده هغه اوس د جنت په نهرونو کي غوټې وهي.

په بل روايت کي داسي راغلي:

ثُمَّ جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْ غَامِدٍ مِنَ الأَزْدِ، فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، طَهِّرْنِي، فَقَالَ : وَيْحَكِ ارْجِعِي، وَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ، وَتُوبِي إِلَيْهِ، قَالَتْ : لَعَلَّكَ تُرِيدُ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ، قَالَ : وَمَا ذَلِكَ، قَالَتْ : إِنَّهَا حُبْلَى مِنَ الزِّنَا، قَالَ : أَثَيِّبٌ أَنْتِ؟، قَالَتْ : نَعَمْ قَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُكِ حَتَّى تَضَعِي مَا فِي بَطْنِكِ، قَالَ : فَكَفَلَهَا رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ حَتَّى وَضَعَتْ، فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم، فَقَالَ : قَدْ وَضَعَتِ الْغَامِدِيَّةُ، فَقَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُهَا، وَنَدَعُ وَلَدَهَا صَغِيرًا لَيْسَ لَهُ مَنْ يُرْضِعُهُ، فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ، فَقَالَ : إِلَيَّ رَضَاعُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَرَجَمَهَا السنن الصغرى و مسلم.

بيا د ازد د قبيلې د غامد له ټبره يوه ښځه ورته راغله او وئې ويل: يا رسول الله! ما پاکه کړه! وئې فرمایل: افسوس پرتا، بېرته ستنه شه او له الله تعالی بخښنه وغواړه، او توبه ورته وکړه، وئې ويل: ښايي ته غواړې ما داسي رد کړې لکه ماعز بن مالك چي دي رد کړ، وئې وفرمایل: او دا څه دي؟ وئې ويل: دا له زنا حامله شوې، وئې فرمایل: ته مېړوښه يې؟ وئې ويل: هو، وئې فرمایل: تر هغه دي نه رجم کوو چي خپل بچی وزېږوې، راوي وايي: نو د انصارو يوه سړي د هغې کفالت په غاړه واخيست تر هغه چي بچی ئې وزېږاوو، نو هغه سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غامدیه مېرمني بچی وزېږاوو، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: په داسي حال کي ئې نه رجم کوو او بچی ئې نه پرېږدو چي ووړ وي او داسي څوك نه لري چي تی ورکړي، نو له انصارو یو سړی ودرېدو او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه رضاعت زما پر ذمه شو، نو بیا ئې هغه رجم کړه.

ولي په ګواهي کي دوه مېرمني له یوه نارینه سره برابري دي؟

د ښځو د حقوقو دروغجن مدافعین د اسلام دا اصل د اعتراض وړ او د ښځو په اړه تبعیض ګڼي چي وایي: یا به دوه متفق علیه نارینه شاهدان شهادت ورکوي او یا به د دوه نارینه شاهدانو د نه موندلو په صورت کي یو نارینه او دوه ښځینه شاهدان وړاندي کېږي!! په داسي حال کي چي قرآن د دې پرېکړي دلائل زموږ مخي ته اېښي او ویلي ئې دي چي دا یوازي د دې لپاره چي که یوه ښځه خبره هېره کړي بله ئې ورپه یاد کړي، دا ځکه چي د ښځي عاطفه هومره قوي ده چي د دې حافظه هم تر اغېز لاندي نیسي، ګورئ چي عاطفه ئې د اولاد ټولي نادودي او غلط کارونه حتی جفاګاني وربانديي هېروي، هري مور ته خپل اولاد ډېر بې ګناه معلومېږي، زوی ئې د ګاونډي له زوی سره په جګړي کي سخت ملامت وي خو دا تري په حقه او ناحقه دفاع کوي، خپله مورنۍ عاطفه ئې دې ته هڅوي چي له خپل زوی دفاع وکړي، همدغه عاطفه د بې وزلي پوروړي په نسبت د شهادت ورکولو په وخت کي په دې همغه کار کوي چي له خپل زوی د دفاع په وخت کي ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې کوي.

هغه ناپوه کسان چې دا د ښځو په نسبت تبعیض ګڼي، په دې هم نه پوهېږي چې شهادت ورکول امتیاز نه بلکې یو مکلفیت دئ او اسلام د مکلفیتونو په برخه کې تل ښځو ته امتیازات ورکړي چې څو مثالونه ئې دا دي:

- سنګر ته له تللو ئې معاف کړې، مګر دا چې نفیر عام وي او یا دا په خپله خوښه تګ وغواړي.
- جومات ته ئې د تللو حق ورکړی خو ورباندې مکلفه کړې ئې نه ده.
- نکاح د ښځې او نارینه ترمنځ یوه برابره معامله ده، په دې سره د دواړو یوې طبیعي او انساني اړتیا ته ځواب ویل کېږي، خو اسلام نارینه د مهر په ورکولو مکلف کړی، د کور او د کورنۍ ټول مصارف ئې او د خپلې مېرمنې او ماشومانو نفقه او جامه ئې د نارینه په غاړه اچولې او ښځه ئې معافه کړې. دا په داسې حال کې چې ښځه له مېړه مهر اخلي او د مېړه په شمول له خپلوانو میراث ترلاسه کوي او دا حق ورکړی شوی چې کولی شي خپله دغه شتمني په کار واچوي او ګټه ترلاسه کړي. ګورئ چې په اقتصادي چارو کې هم امتیاز ورکړی شوی خو له مکلفیت معاف شوې دي.
- ښځو ته دا حق ورکړی شوی چې ګاڼه وکاروي، سره زر او ورېښم وکاروي، خو د خپل مېړه لپاره، د خپل مېړه لپاره سینګار نه یوازې ورته جائز ګڼي بلکې د ثواب کار ئې بولي، خو دا حق نه لري چې خپله ګاڼه پردیو ته وښیي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د هغوی په وړاندي له سینګار سره څرګنده شي، له هر هغه څه منع شوې چي د نامحرم او پردي حساسیت او شهوت پاروي او د دې لوري ته ئې هڅوي. حتی عطر او د ګاڼو غږ هم په دې کي نیسي.

ولي لور ته د زوی په پرتله نیمايي میراث ورکول کېږي؟

ځیني معاندین د میراث د وېش او د لور او زوی د برخي په اړه دا اعتراض لري چي ولي د زوی برخه د لور په پرتله دوه برابره ده، دې اعتراض ته د ځواب ویلو لپاره باید هغه آیت خپلي مخي ته کښېږدو چي دا لارښوونه په کي راغلې، آیت دا دئ:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِيٓ أَوۡلَٰدِكُمۡۖ لِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءٗ فَوۡقَ ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَۖ وَإِن كَانَتۡ وَٰحِدَةٗ فَلَهَا ٱلنِّصۡفُۚ وَلِأَبَوَيۡهِ لِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٞۚ فَإِن لَّمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٞ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُۚ فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخۡوَةٞ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍۗ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗاۚ فَرِيضَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١١ النساء: ١١

الله ستاسو د اولاد په اړه درته توصیه کوي: نارینه ته به د دوو ښځو د برخي په څېر وي، نو که ټول ئې تر دوو زیاتي ښځي وي نو دوی ته به د ده د

(c) ketabton.com: The Digital Library
پرېښي (مال) دوه ثلثه وي او که يوه وي نو نيمايي به ئې د دې وي، او پلار، مور ته ئې، هر يوه ته، د ده د پرېښي (مال) شپږمه برخه ده، که ئې اولاد وو، خو که ئې اولاد نه وو او ميراث ئې مور، پلار ته پاته شوی وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه ده، خو که ئې ورونه وو، نو مور ته ئې شپږمه برخه ده، له هغه وصيت وروسته چې دی ئې کوي او له پور وروسته، نه پوهېږئ چې کوم يو به ئې په نفع کې تاسو ته نږدې وي، پلرونه مو که زامن مو؟ دا الهي فريضه ده، بې شکه چې الله ډېر باحکمته پوه دئ.

دلته د ميراث د وېش په اړه لاندې لارښوونې شوې:

- د زوی برخه به د دوو لوڼو د برخې په اندازه وي.
- که ئې زوی نه وو او يوازې لوڼې ترې پاته وي، دوه وي يا تر دوو زياتې، نو د ميراث له دريو دوه برخې به د دوی وي.
- خو که يوه وه نو نيمايي به ئې د دې وي.
- د اولاد په شتون کې مور، پلار ته شپږمه شپږمه برخه رسېږي.
- که ئې اولاد نه وو، يوازې مور او پلار ئې وارثان وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه رسېږي، پاته دوه برخې به ئې د پلار وي.
- خو که ئې ورونه وو، نو شپږمه برخه د مور ده او پاته ټول پلار ته سپارل کېږي، ورونو او خويندو ته د پلار په شتون کې څه نه رسېږي.
- د ميراث له وېش مخکې به د مړي وصيت تر سره کېږي او پورونه به ئې پرې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په مکرره توګه د وصيت ذکر د دې لپاره راغلی چې په دې سره د هغو خپلوانو ستونزه هم حل کېدی شي چې په ميراث کې ثابته او مشخصه برخه نلري، د مال خاوند کولی شي د خپل مال له درېيمې برخې دوی ته څه وټاکي.
- که دا د ميراث وېش ستاسو خپلې خوښې ته پرېښودی شي، پخپله د هر يوه برخه وټاکئ، نو ووايئ چې د هر يوه برخه به څنګه ټاکئ؟ د برخو په ټاکلو کې به کوم څه د ملاك او معيار په توګه غوره کوئ؟ نږدېوالی که ګټه او منفعت؟ پلار ډېر درنږدې او ګټور دئ که زوی؟ د کوم برخه به زياته غوره کوئ او د کوم لږ؟ تاسو ته ممکنه نه ده چې په دې اړه حکيمانه، عالمانه او عادلانه پرېکړه وکړی شئ.
- دا برخې د هغه الله له لوري ټاکل شوې چې هم ښه پوه دئ او هم د حکمت خاوند، هره پرېکړه ئې حکيمانه او په علم ولاړه پرېکړه ده.

په دې کې هغو کمعقلو کسانو ته هم ځواب ويل شوی چې د ميراث د وېش په اړه پر اسلام اعتراض کوي، ځان د ښځو د حقوقو مدافع ګڼي، دې ته ئې پام نه دئ چې د ميراث وېش د يوه کامل اقتصادي نظام يوه وړه برخه ده، په دې اړه هر بحث بايد د ټول نظام په ترڅ کې وشي، نه يوازې او له نورو برخو بېل!! د اسلام په اقتصادي نظام کې ښځې په داسې حال کې له اقتصادي مکلفيت فارغ او معاف دي چې د شتمنيو د لاس ته راوړلو ګڼ شمېر مدارك لري، له خپلوانو او مېړه ميراث ترلاسه کوي، مهر اخلي، خپلې شتمنۍ په کار اچولی شي، کسب کار کولی شي او عوائد درلودی شي، خو هم د پلار په کور او هم د خاوند په کور کې د دې ټول مصارف د نورو په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library
دي!! دا خو باید ښځو ته خاص او فوق العاده امتیاز وګڼو، ډېر کمعقله انسان به دا د ښځو په اړه تبعیض ګڼي، په کار خو دا وه چي دوی ویلي وی: د نارینه برخه لږ او پېټی ئې درووند دئ، باید ښځه د دې پېټي په پورته کولو کي د ده مرسته وکړي، لږ تر لږه زړه سوی ولري. خو حکیم او علیم خدای همدا غوره کړې، د نارینه د پیاوړو متو تقاضا همدا ده چي پېټی ئې تر ښځو درووند وي.

اسلام او مریيتوب

ځیني په دې خبري اعتراض کوي چي اسلام ولي مریيتوب تأیید کړی، ولي ئې نارینه وو ته اجازه ورکړې چي وینځي وساتي او حتی له نکاح پرته ورسره مباشرت وکړي، غلامي خو د عدالت خلاف او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ مغایر او د ظالمانه طبقاءتي نظام نښه ده، دا ولي اسلام له یوې خوا د عدالت دعوی کوي او له بلي خوا غلامي او مریيتوب جائز ګڼي!!

د دغو بې خبرو په ځواب کي باید ووایو: مګر تاسو خبر نه یاست چي د مریيتوب د ختمولو لړۍ د اسلام او مسلمانانو په لاس پیل شوه، دا اسلام وو چي هم ئې په ټول پراخ او خور اسلامي خلافت کي د مریيتوب ټغر ټول کړ او هم په ټولي نړۍ کي، اسلام هغه وخت د غلامۍ په ضد غږ اوچت کړ او د غلامانو د آزادولو سلسله ئې شروع کړه چي غرب لا د دې تصور هم نه شو کولی، اروپا او امریکا نږدې دوولس سوه کاله له اسلام وروسته د غلامۍ د ختمولو لپاره تیار شو، په امریکا کي د جمهور رئیس ابرهام لینکلن په دور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي مرييتوب لغو او د غلامانو آزادي اعلان شوه، خو دا اعلان تر کلونو کلونو هسي د کاغذ پر سر د تورو کرښو په څېر پاته وو، په عمل کي غلامانو د مخکي په څېر په غلامۍ کي ژوند کاوو، ډېر له آزادېدو وروسته بېرته خپلو بادارانو ته ورستانه شول، دا ځکه چي نه ذهناً د آزاد ژوند کولو لپاره تیار وو او نه په ټولني کي د دوی لپاره د آزاد ژوند ضروري لوازم او شرائط برابر شوي وو. که حقایقو ته پام وکړو نو په امریکا کي مخکني غلامان لومړی د زمکه والو په هغو بزګرانو بدل شول چي د دوی په زمکو پوري تړلي وو، له زمکو سره به یو ځای خرڅېدل او له یوه به بل ته انتقالېدل او بیا د بورژوازي (پانګوال) نظام په راتلو سره دا په زمکو پوري تړلی مریی په داسي کارګر بدل شو چي د خولو او تناکو حاصل ئې د فابریکو د خاوندانو په جېب کي پرېوځي. په پانګه وال نظام کي د غلامانو، بزګرانو او کارګرانو د آزادۍ خبره یوازي هغه څوك کولی شي چي د آزادۍ په معنی او مفهوم نه پوهېږي!!

اسلام د غلامۍ د ختمولو لپاره دغه حکیمانه لار غوره کړه:

- غلامانو او د هغوی بادارانو ته ئې وویل: تاسو په خپلو کي ورونه یاست، د یوې کورنۍ غړي، د یوه نیکه او انا اولاد.
- مسلمانانو ته ئې امر وکړ چي مریي ته مریی مه وایئ، هغه ستاسو ورور دئ، د ورور خطاب ورته وکړئ، دروند او له توانه ئې زیات کار ورباندي مه کوئ، په خوراك څښاك کي ئې له ځان سره شریك کړئ.
- وینځي ځان ته نکاح کولی شئ، دا د عار او پېغور خبره مه ګڼئ، له نکاح پرته هم کولی شئ له هغوی سره مباشرت وکړئ، په دې سره هم د هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې طبيعي او انساني اړتيا ته ځواب ويل کېږي، څو که هڅوی دا مباشرت نه خوښولو نو دې کار ته ئې مه مجبوروئ.

- دا پرېکړه ئې وکړه چې هيڅوك د آزاد انسان د مريي کولو حق نلري او دا په حقيقت کې د غلامۍ د لغو کولو په لار کې لومړی او تر ټولو اساسي اقدام وو.
- د موجوده غلامانو د آزادۍ لپاره ئې له يوې خوا په عام طور خلکو ته وويل: د مريي آزادول د ثواب ستر کار دئ. او په خاصه توگه ئې وويل: له چا چې دا او هغه گناه وشوه کفاره ئې د غلام آزادول ده.
- بادارانو ته ئې وويل: که ستاسو کوم غلام د آزادېدو غوښتنه وکړه، نو يا ئې مجاني او د الله د رضا لپاره آزاد کړئ او يا ئې د کومي معاوضې او خدمت په مقابل کې، لکه دا چې څو کسان وروزي.
- اسلامي حکومت ئې په دې مکلف کړ چې د دولتي شتمنيو يوه برخه بايد د غلامانو د آزادولو لپاره مختص کړي.

دغه حکيمانه تدابير وو چې نه يوازي په لنډه موده کې د غلامۍ جرړې وايستل شوې، بلکې د پرون ورځې له غلامانو ستر ستر شخصيتونه جوړ شول او د لويو لويو سيمو د چارواکو او واليانو په توگه وټاکل شول.

دا په داسي حال کې چې په اروپا، امريکا او ټولو غير اسلامی هېوادونو کې د غلامۍ بازار گرم وو او هيچا د انسانانو د برابرۍ شعار نه شو منلی. اما دا چې اسلام ولې له بري وروسته او په ټول حجاز له تسلط بعد غلامي تحريم

(c) ketabton.com: The Digital Library
نه کړه او د ټولو غلامانو د آزادولو اعلان ئې ونکړ، ځواب ئې باید له یوې خوا د هغه وخت په اجتماعي ظروفو او شرائطو کې ولټوو او له بلې خوا د اجتماعي ستونزو په حلولو کې د اسلام په خاصې کړنلارې کې. اسلام د ځینو خاصو اجتماعي ستونزو د حل کولو لپاره دا کړنلاره خپله کړې چې ورو ورو د هغوی جرړې باسي، تدریجي بدلون غوره ګڼي، لومړی د داسې تبدیلي لپاره ذهني شرائط برابروي، مقدماتي کارونه سر ته رسوي، ریښې یوه په بلې پسې قطع کوي او په پای کې د دې اجتماعي ستونزې کرغېړن بوټی له بېخه باسي، د شراب او قمار په اړه اسلام همدا اسلوب غوره کړ، په تدریج سره ئې د دې خبیثه بوټو جرړې وایستلې، د مریېتوب په اړه ئې هم همدا طریقه اختیار کړه، لومړی ئې وویل: ټول انسانان یو د بل وروڼه او د یوه خدای بندګان دي او له یوه مور او پلار پیدا شوي. بیا ئې وویل: د مریې آزادول د ثواب ستر کار او د ګناهونو د جبران وسیله ده، مسلمانان ئې وهڅول چې غلامان له کومې معاوضې پرته آزاد کړي، بیا ئې وویل: هیڅ (حر) او آزاد انسان نشي مریې کېدی، هیڅوك دا حق نلري چې د (حر) او آزاد انسان په غاړه کې د مریېتوب کړۍ واچوي. بیا ئې وویل: هر غلام دا حق لري چې له خپل مالك سره (مکاتبه) وکړي، یعنې خپله آزادي په بیع واخلي، له غلامۍ آزاد شي او په مقابل کې ئې مالك ته څه ورکړي. او په پای کې ئې وویل: د دولت د مصرفې بودجې یو مورد د غلامانو اخیستل او آزادول دي.

د غلامانو د آزادولو او د غلامۍ د تدریجي ختمولو دا طریقه دې ته ورته ده چې کوم دولت د فیوډالي نظام د ختمولو او د زمکو د عادلانه وېش

(c) ketabton.com: The Digital Library
په اړه دا فیصله وکړي چي د زیاتو زمکو له خاوندانو زمکي په بیع واخلي او په بې زمکو ئې ووېشي او په دې خاطر د زمکو له مصادرې ډډه کوي چي په دې سره کېدی شي په ډېرو هغو کسانو ناروا تېری وشي چي شتمني او زمکي ئې له جائزو لارو ترلاسه کړې. اسلام نه غواړي په هیچا، تر هیڅ نامه لاندي تېری وشي او جائز حق ئې تر پښو لاندي شي.

غرب او د ښځو حقوق

له هغي ورځي وروسته چي په غربي هېوادو کي مخکنی ظالمانه فیوډالي نظام اوسني پانګوال نظام ته په اوشتو شو، د تولید وسائل له مخکني زوړ حالت نوي حالت ته ارتقاء وکړه، زړه د غویو یوې په ټراکټور بدله شوه، د بزګر او کارګر ځای ماشین ونیولو، زمکه، شتمني او د تولید وسائل د لازیات محدودو شتمنو لاس ته ورغلل، د ټولني اکثریت له زمکي او د تولید له نورو وسائلو محروم او دې ته اړ شول چي د خپلو ورځنیو اړتیاوو د تأمین لپاره د زمکه والو په زمکي او د شتمنو په فابریکي کي د کارګر او بزګر په توګه کار وکړي، د دوی او د دوی د کار اقتصادي ارزښت ورو ورو لږ شي، خبره دې ځای ته ورسېږي چي د ټولني تر نوي سلني زیات وګړي له تولیدي وسائلو او اقتصادي استقلال محروم شي، ژوند ئې د بل په زمکي، فابریکي، شرکت او دفتر پوري وتړل شي، څه چي د خپلو خولو او تناکو په بدل کي ترلاسه کوي لږ برخه ئې ده ته په لاس ورشي او ډېره ئې د شتمن په جیب کي ولوېږي، د پانګوال نظام دغه حالت او بهیر ښځي دې ته اړي کړې چي داسي شاقه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کارونو ته غاړه کښېږدي چې د دوی له فطري جوړښت سره مطابقت نه لري، په کانونو، د درنو وسائلو تولید فابریکو او که ښایسته وي نو د پردي په دفتر کې د سکرتر په توګه کار وکړي، خپل ماشوم او روزنه ئې وړوکتون ته محول کړي، او کار ئې هغه ځای ته ورسېږي چې د اولاد له زېږولو او روزلو لاس واخلي، حتی د خپل عرض او ناموس په پلورلو لاس پوري کړي، دا په داسي حال کې چې په ټول عالم کې تر هر څه ستر کار د ماشوم پیدایښت او د هغه روزنه ده، په ټول کائنات کې داسي کار نشته چې د ماشوم له پیدایښت او روزنې سره برابري وکړی شي، د ماشوم روزنه یوازې دا نه ده چې تی ورکړی شي، ومینځل شي او جامې ئې وربدلې شي، دا کارونه په وړوکتون کې هم کېدی شي، خو هغه څه چې ماشوم ئې له خپلې مور او د هغې په غېږ کې او د هغې له مینې، عاطفې او پېرزوینې ډك چلن زده کوي له بلې لارې او له بل چا ئې نشي زده کولی، په حقیقت کې د ماشوم د شخصیت بنسټ د مور په غېږ کې اېښودل کېږي، دا مور ده چې د ماشوم د راتلونکي شخصیت څرنګوالی ټاکي، د تاریخ لوړ او اتل شخصیتونه د اتلو میندو په غېږ کې روزل شوي، د تاریخ ستر ستر جنایتکاران یا هغه وو چې بدې میندې ئې په برخه شوې یا د مهربانې مور له غېږ محروم شوي، عجیبه ده چې غربیان مور له دې ستري دندې محروموي او د کار لپاره ئې کانونو ته لېږي، او دې ته د میندو د حقوقو نوم ورکوي!!! پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمایي: هغه کس به په جنت کې د ده خوا ته وي، (دومره ورنږدې لکه د لاس دوه منځنۍ ګوتې)، چې یو ماشوم وروزي یا یو یتیم وپالي، اسلام د یوه انسان هدایت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library
دومره ارزښت ورکوي چي وايي: د چا په لاس چي يو انسان هدايت شي دا تر ټولو هغو شيانو ورته غوره دئ چي د ملر وږانگي پرې لگېږي، حتی که دا ټوله زمکه د سرو زرو وي، د ده په واك کي وي او د الله تعالی په لار کي ئې وقف کړي تر دې د يوه انسان لارښوونه او هدايت ده ته زيات ثواب ورپه برخه کوي، له دې لارښوونو معلومېږي چي اسلام د يوه ماشوم روزني او د يوه انسان هدايت ته څومره ارزښت ورکړی.

په غرب کي تر انسان ثروت او دولت ته ارزښت ورکړی شوی، انسان او کرامت ئې د شتمنو د گټو قرباني شوی، نن د غربي هېوادو نوي سلنه شتمني د لس سلني شتمنو په واك کي دي، د امريکا ټولي خبري او تصويري رسنۍ د شپږو لويو شرکتونو په لاس کي دي، څوك چي په غرب کي د سياسي او اقتصادي آزادۍ او عدالت خبره کوي يا ډېر ناپوه دئ او د آزادۍ او عدالت په حقيقي معنی نه پوهېږي او د غربي ټولني له اجتماعي، اقتصادي او سياسي جوړښت او تاريخ خبر نه دي، او يا سرسپارلي اجير مبلغين دي چي د استخباراتي شبکو له لوري گمارل شوي، دوی دې ته آزادي وايي چي ښځه د نارينه په ملعبې بدله شوې، يوه نانځکه ترې جوړه شوې، د څو ډالرو په بدل کي دې ته چمتو کېږي چي خپل عرض وپلوري، د بل د خوشحالولو لپاره نڅا وکړي، سندري ووايي، د تجارتي موخو لپاره د دې له ښايست کار واخيستل شي، د خلکو جلبولو لپاره سينگار وکړي، حتی بربنډې شي!!!

د دې په مقابل کي اسلام ښځو ته هغه مقام او منزلت ورکړی چي د نړۍ په هيڅ دين او نظام کي ئې بېلگه نشو موندلی، د ژوند په ټولو برخو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د نارینه په پرتله ښځو ته امتیازات ورکړي، له اقتصادي پلوه ئې ښځو ته دا امتیاز ورکړی چې د پلار په کورنۍ کې پلار او د مېړه په کورنۍ کې مېړه د ښځې د اقتصادي اړتیاوو متکفل دي، او دا په داسې حال کې چې هغه اقتصادي استقلال لري، د عوائدو ټول هغه مدارك ورته منل شوي چې نارینه ته منل شوي، له پلار، مېړه او نورو خپلوانو میراث ترلاسه کوي او له مېړه مهر، کولی شي خپله شتمني په خپله خوښه په کار واچوي. دې ته نه اړ کېږي چې د اولاد له روزني لاس واخلي او ماشوم وړوکتون ته وسپاري. راشئ د قرآن دې آیت ته ځیر شو او وگورو چې د دغو مطالبو په اړه څه وایي:

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ كَيۡ لَا يَكُونَ دُولَةَۢ بَيۡنَ ٱلۡأَغۡنِيَآءِ مِنكُمۡۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٧ الحشر:۷

د دغو کلیو د استوگنو کوم څه چې الله پر خپل پیغمبر لورولي نو دا د الله، د پیغمبر، د خپلوانو، یتیمانو، مسکینانو او د مسافرانو دي، دا د دې لپاره چې هغه ستاسو د غنیانو تر منځ لاس په لاس نه شي، پیغمبر چې تاسو ته څه درکړي هغه واخلئ او له څه ئې چې منع کړئ له هغه ډډه وکړئ او له الله ووېرېږئ، یقیناً چې الله شدید العقاب دئ.

دلته د اسلام د اقتصادي نظام یو بنسټیز او اساسي اصل زموږ مخې ته ځلېږي، وایي: فيء ځکه غنیمت نه گڼل کېږي او باید په حاجتمنو ووېشل

(c) ketabton.com: The Digital Library
شي چي شتمني د غنيانو تر منځ لاس په لاس نشي، يعني مال او دولت د ځو شتمنو او غنيانو په لاس کې محصور او محدود نشي بلکې په پراخه پيمانه وویشل شي او د ځو کسانو په لاس کې د شتمنیو له تمرکز مخنیوی وشي، دا اصل که له يوې خوا موږ ته لارښوونه کوي چې د غنيمت او فيء د ويش قوانين د دې لپاره وضع شوي چې د مفتوحه سيمو زمکې، مالونه، وسائل او نوري شتمنۍ يوازې د هغو لاس ته ورنشي چې وسله لري او په فتوحاتو کې ئې برخه اخيستې، بلکې د حاجتمنو اړتياوو ته په پام سره په ضروري مواردو کې وکارول شي، له بلې خوا موږ ته وايي چې د اغنياوو په لاس کې د شتمنيو تمرکز هغه څه دي چې الله تعالی ئې نه خوښوي او دا بايد د اسلامي نظام د مهمو اهدافو په ضمن کې وي چې د شتمنيو ويش عادلانه وي او د اغنياوو په واك کې د هغوی له تمرکز مخنیوی وشي، داسې نه لکه اوسنی غربي پانگوال نظام چې په هغه کې غني ورځ تر بلې لازيات غني کيږي او فقير لازيات فقير کيږي، دا نن په امريکا کې پانگوال نظام په دې منتج شوی چې د متحده ايالاتو نوي سلنه شتمني د ځو شتمنو په واك کې ده، که پر امريکا باندې داسې قهرجن او ځواکمن پوليسي نظام حاکم نه وی چې هر پاځون ئې په شدت او قهر سره ځپلی نو ډېر پخوا به دا نظام ړنگ شوی وو، دا نږدې دوهم کال دئ چې په امريکا کې د دې نظام په ضد تر دې نامه لاندې پاځون پيل شوی چې (وال سټريټ محاصره کړئ)، وال سټريټ د امريکايي پانگوال نظام د ملا تير دئ، که امريکا د وسلو د خرڅلاو بازارونه له لاسه ورکړي، که ډالر په جهاني تجارتي تبادلاتو کې خپل ځای نورو اسعارو ته پرېږدي او اوسنی

(c) ketabton.com: The Digital Library
اعتبار ئې له منځه ولاړ شي، که امریکا په خپلو مستعمراتو کې خپل مارکیټونه له لاسه ورکړي، نو امریکا به نه یوازې خپل اوسنی حالت د لنډې مودې لپاره ونشي ساتلی بلکې ډېر ژر به د شوروي اتحاد په برخلیك اخته شي.

اسلام دې هدف ته د رسېدو لپاره چې شتمني د اغنیاوو تر منځ لاس په لاس نه شي، ځانګړې جامع او اغېزمنه تګلاره غوره کړې، سود او احتکار ئې حرام کړي چې دا دواړه د پانګوال نظام دوه اساسي بنسټونه دي، د میراث داسې قانون ئې وضع کړی چې د هر شتمن له وفات وروسته د هغه شتمني د ډېرو تر منځ ووېشل شي، زکات ئې فرض کړی، صدقات او کفارې ئې لازم کړې، اغنیاوو ته وایي: ستاسو په مالونو کې د مسکینانو یو ثابت حق دئ چې باید اداء ئې کړئ، حکومت په دې ګماري چې د نېستمنو متکفل وي او د دولت له بیت المال د دوی حاجتونه رفع کړي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library